

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura
Sisè període

Número 662
29 de juliol de 2015

SUMARI

1. TRAMITACIONS CLOSES AMB TEXT APROVAT O CLOSES EN LA FORMULACIÓ

1.01. Lleis i altres normes

1.01.01. Lleis

—— Llei de finançament del sistema de transport públic de Catalunya
Tram. 202-00060/10
Aprovació p. 3

1.10. Resolucions

—— Resolució 1150/X del Parlament de Catalunya, per la qual s'aprova el Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre el Fraude i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política
Tram. 261-00004/10
Adopció p. 15

—— Resolució 1156/X del Parlament de Catalunya, per la qual s'aproven les conclusions de l'Informe del Grup de Treball de Revisió del Model dels Centres d'Internament d'Estrangers
Tram. 266-00001/10
Adopció p. 53

1.15. Mocions

—— Moció 231/X del Parlament de Catalunya, sobre les mesures per a fomentar la participació democràtica, l'accessibilitat i la simplificació de processos en les eleccions al Parlament
Tram. 302-00312/10
Aprovació p. 59

4. INFORMACIÓ

4.87. Procediments davant el Tribunal Constitucional

4.87.15. Qüestions d'inconstitucionalitat

—— Qüestió d'inconstitucionalitat 2577/2015, plantejada per la Secció Setena de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem respecte als apartats 9.2.b i 9.3 de la disposició transitòria novena de la Llei 7/2003, del 25 d'abril, de protecció de la salut, d'acord amb la redacció establerta per la Llei 8/2007, del 30 de juliol, de l'Institut Català de la Salut
Tram. 382-00001/10
Alegacions que formula el Parlament p. 61

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

Els documents publicats en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* (BOPC) són una reproducció fidel dels documents originals entrats al Registre.

La numeració del BOPC no està necessàriament vinculada a una sola data.

ISSN: 0213-7798 · Dipòsit legal: B-20.066-1980 · Imprès a Multitext, SL

www.parlament.cat

1. TRAMITACIONS CLOSES AMB TEXT APROVAT
O CLOSES EN LA FORMULACIÓ

1.01. LLEIS I ALTRES NORMES

1.01.01. LLEIS

— **Llei de finançament del sistema de transport
públic de Catalunya**

Tram. 202-00060/10

Aprovació

Ple del Parlament

Sessió 58, 22.07.2015, DSPC-P 118

El Ple del Parlament, en la sessió tinguda el 22 de juliol de 2015, ha debatut el Dictamen de la Comissió de Territori i Sostenibilitat referent a la Proposició de llei de finançament del sistema integrat del transport públic de Catalunya (tram. 202-00060/10) i les esmenes reservades pels grups parlamentaris.

Finalment, d'acord amb l'article 55.2 de l'Estatut d'autonomia i amb els articles 112 i 113 del Reglament del Parlament, ha aprovat la llei següent:

**LLEI DE FINANÇAMENT DEL SISTEMA DE TRANSPORT
PÚBLIC DE CATALUNYA**

PREÀMBUL

La mobilitat de les persones és un dret social que cal garantir i preservar a partir d'un finançament suficient i solidari. Aquesta llei de finançament del sistema de transport públic respon a la disposició addicional vuitena de la Llei 9/2003, del 13 de juny, de la mobilitat, que diu: «En el termini d'un any a partir de l'aprovació d'aquesta llei, el Govern ha de presentar un projecte de llei de finançament del transport públic, de la mobilitat sostenible i de promoció de l'ús dels combustibles alternatius que en reguli el marc organitzatiu».

En la novena legislatura –anys 2011 i 2012–, el Parlament de Catalunya, mitjançant la Moció 70/IX, aprovada el 16 de febrer de 2012, es va pronunciar sobre el sistema de tarifació i de finançament del transport públic i va instar el Govern a presentar-li, tan aviat com fos possible, un projecte de llei de finançament del transport públic de Catalunya, amb el màxim consens parlamentari i amb la participació del Consell Català de la Mobilitat.

En aquest sentit, ja es recollia la idea de fer una política de foment del transport públic per a potenciar paral·lelament l'economia, la innovació tecnològica i la sostenibilitat, però entesa també com a servei social fonamental per a la societat. És a partir d'aquest posicionament que neix la llei present.

Entre els principis inspiradors de la Llei 9/2003 cal destacar els que, d'una manera directa o indirecta, fan referència al finançament del transport públic i que la llei present vol desplegar: el dret dels ciutadans a l'accessibilitat en unes condicions de mobilitat adequades i segures i amb el mínim impacte ambiental possible; la prioritat dels mitjans de transport de menor cost social i ambiental; el foment i la incentivació del transport públic i col·lectiu; la implicació de la societat en la presa de decisions que afectin la mobilitat de les persones; la distribució adequada dels costos d'implantació i de gestió del transport; l'adequació a les polítiques comunitàries sobre aquesta matèria; l'impuls d'una mobilitat sostenible, i el foment del desenvolupament urbà sostenible i l'ús racional del territori, ja que l'ús més generalitzat del transport públic augmenta la seguretat viària i fa més econòmic el sistema global de la mobilitat.

La situació actual, pel que fa als aspectes relatius al paper que correspon al sistema de transport públic a Catalunya, és diferent de la del moment en què es va aprovar la Llei de la mobilitat, l'any 2003, per la qual cosa és indispensable i urgent dotar-nos d'un marc normatiu integrat i integral del conjunt de sistemes de finançament del transport públic urbà i interurbà que respongui a les noves necessitats socials derivades de la situació de crisi econòmica, d'atur endèmic, de salaris baixos, de precarietat social i laboral, de desequilibris territorials, de canvis en l'activitat econòmica i a la necessitat de reduir els nivells de contaminació en els territoris on s'incompleixen les directives de qualitat de l'aire, entre altres. Cal atendre d'una manera clara i satisfactòria la justa demanda social d'un transport públic assequible a tothom –sigui quina sigui la situació econòmica, social o laboral de cada persona, i visqui on visqui– i a tots els territoris; la mobilitat en transport públic adequat i eficient és una condició bàsica per a poder accedir a un lloc de treball digne, a l'habitatge, a l'educació, a la formació continuada, a la cultura, al lleure i, en general, a tota l'activitat econòmica i social del país, la qual cosa s'ha de traduir en una tarifació social –de caràcter solidari, especialment protegida– i en un sistema integrat i integral de tarifació.

Els requisits esmentats exigeixen que aquesta llei reforcí les notes d'accessibilitat en tot el territori i d'assequibilitat econòmica del servei com a pròpies del sistema de transport públic urbà i interurbà de Catalunya, que es recull en la disposició addicional primera, la qual modifica la Llei 9/2003 en aquest sentit i hi introdueix l'acció pública per a poder reclamar a les autoritats competents les actuacions imprescindibles perquè aquest dret a la mobilitat pugui ésser efectiu.

Les actuacions públiques i privades de responsabilitat de les administracions competents en aquesta matèria es configuren en la Llei com un servei d'interès general de caràcter universal, com a mitjà absolutament

necessari per a fer possible la veritable igualtat d'oportunitats i la igualtat en l'exercici dels drets de tots els ciutadans i assolir els objectius de cohesió social i territorial que Catalunya s'ha fixat en l'Estatut d'autonomia, que, tant en el preàmbul com en els articles 4.3, 45.1, 46.4, 48.1, 149.1.e i especialment el 169.1.e i f i el 149.5, estableix que correspon a la Generalitat, pel que afecta al títol competencial que empara aquesta llei, la competència exclusiva sobre els transports terrestres de viatgers per carretera, ferrocarril i cable que transcorrin íntegrament dins el territori de Catalunya, independentment de la titularitat de la infraestructura. Aquesta competència inclou, en tot cas, la regulació, la planificació, la gestió, la coordinació i la inspecció dels serveis i les activitats; la regulació de la intervenció administrativa per a l'exercici de les activitats de transport; la regulació del transport urbà i dels operadors de les activitats vinculades a l'organització del transport, i, en fi, la potestat tarifària sobre els transports terrestres.

El sistema de transport públic urbà i interurbà a Catalunya, com a servei d'interès general de caràcter universal, va més enllà de les infraestructures i dels mitjans afectes al transport públic –com ja estableixen els tractats de la Unió Europea– per a fer-se extensiu a les funcions, l'organització i la prestació del sistema de transport públic a les persones, amb la correlativa obligació de les administracions de Catalunya competents en aquesta matèria de garantir l'accés a aquest servei a totes les persones, en tot el territori i en condicions d'igualtat i d'equitat. Per a fer-ho possible, aquesta llei, per mitjà d'una disposició final, introdueix les modificacions necessàries en la Llei de la mobilitat de Catalunya.

La situació actual del finançament del transport públic posa de manifest que ara cal anar una mica més enllà i establir un marc global de finançament de la mobilitat que permeti transferir recursos entre la mobilitat privada i la pública i fer polítiques de mobilitat més ambicioses que les actuals.

La mobilitat té un consum energètic elevat i en bona part depèn dels combustibles fòssils. Aquesta dependència i l'elevat consum energètic dificultaran en el futur el finançament d'un sistema semblant a l'actual. Cal que els instruments de finançament ajudin a assolir un sistema de mobilitat sostenible.

Aquests darrers anys la mobilitat ha estat el tercer grup de despesa a Catalunya, superat únicament per l'habitatge i l'alimentació. Representa una despesa mitjana de més del 10% dels ingressos familiars, si bé cal remarcar que es tracta d'un valor mitjà: els ciutadans que es desplacen en transport públic tenen uns costos anuals que són la quarta part, o fins i tot menys, dels que es desplacen en vehicle privat. Amb una despesa mitjana semblant és possible finançar una mobilitat suficient i solidària. El finançament de l'explotació

del transport públic actual és deu vegades inferior a la despesa en mobilitat.

La mobilitat, en conjunt, genera efectes externs negatius que cal internalitzar com a part de la seva estructura de costos i traslladar-ne la repercussió econòmica als usuaris, de manera que es compleixi efectivament el principi de qui contamina o congestiona, paga, i que les tarifes incorporin el cost dels efectes externs negatius de cada servei de mobilitat amb l'anticipació necessària per a fer sostenible el sistema.

El sistema de finançament ha de permetre que la mobilitat es financi a partir de les contribucions de la societat i de tothom qui es mou, independentment del mode amb què ho fa, però d'una manera diferenciada atenent els «efectes externs negatius» generats, és a dir, el major o menor impacte ambiental i social del mode de transport utilitzat, i optimitzant la seguretat viària. D'altra banda, també cal tenir un sistema de finançament que sigui clar, entenedor i unificat, que separi clarament les inversions de les despeses de funcionament, sens perjudici de la informació comptable que permeti identificar les unes i les altres i donar un tractament adequat a l'amortització de l'immobilitzat.

L'avaluació de tots els elements que intervenen en la prestació dels serveis de mobilitat ha d'ésser especialment curosa amb les anàlisis de cicle de vida que han de reflectir tots els efectes externs negatius que es generin, incloses les emissions de diòxid de carboni i la contaminació atmosfèrica local, entre altres.

Aquesta llei es divideix en tres capítols, vint-i-sis articles, deu disposicions addicionals i tres disposicions finals.

El capítol I conté les normes generals sobre el sistema de finançament del transport públic terrestre de Catalunya, entès com la regulació del finançament públic i els sistemes de tarifació dels diversos sistemes de transport públic urbà i interurbà terrestre dins el marc competencial de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i les administracions locals, l'objectiu del qual se centra a garantir el dret a la mobilitat de tota la població, independentment dels seus condicionants socials i econòmics, i la prioritat dels mitjans de transport públics i col·lectius amb menys impacte ambiental.

El capítol II es dedica a les fonts de finançament del transport públic, amb una secció primera que propugna la cobertura del sistema i que identifica al seu servei les obligacions de les administracions competents en aquesta matèria, les despeses d'explotació, els ingressos del sistema i el caràcter específic de les aportacions econòmiques a les polítiques sectorials, destinades a ajudar d'una manera específica i complementària les persones amb condicions socials i laborals desfavorables o a atendre més càrregues i costos de determinats sistemes territorials de transport. En aquesta secció apareix també la prescripció de tractament diferenciat de les inversions i el tractament eco-

nòmic de la intermodalitat amb formes de mobilitat privada que la Llei vol potenciar, com són la bicicleta, els desplaçaments a peu i els sistemes de cotxe multiusuari i de cotxe compartit, amb predomini de vehicles de baixes emissions. Finalment, també estableix que determinats serveis a demanda puguin ésser objecte de finançament públic per raó d'insuficiència de transport públic regular.

Pel que fa a les tarifes, cal que siguin unificades, no per mode de transport, sinó globalment, per tal de fer possibles polítiques actives de canvi modal quan aquestes siguin necessàries. En aquest sentit, la secció segona inclou els principis d'aplicació als sistemes de tarifació de transport i els criteris bàsics per a la determinació de les tarifes dels sistemes de transport públic. Estableix la integració tarifària i la intermodalitat progressives arreu del país, i fixa la titularitat pública del sistema tarifari integrat. Així mateix, crea un títol bàsic de transport de referència destinat a fer efectiu l'accés assequible al servei i a fidelitzar-ne la utilització, i, per tant, afecta les polítiques públiques de cohesió social i sostenibilitat ambiental. El títol té caràcter intermodal i multiviatge i ha de permetre incorporar els serveis de mobilitat i aplicar-hi les tarifes corresponents. Addicionalment, s'hi preveu la suspensió o la reducció de tarifes del transport públic en situacions excepcionals. Amb les disposicions d'aquesta llei en matèria de integració tarifària, zonificació i intermodalitat, tot el territori de Catalunya es constitueix en una àrea integrada en les tarifes dels serveis de transport públic.

La secció tercera disposa la creació de noves figures impositives o recàrrecs en impostos municipals, destinats al finançament del transport públic, com ara un recàrrec en l'impost sobre activitats econòmiques (IAE) que gravi les activitats empresarials i professionals. També s'estableix una contribució especial per al transport sostenible en grans concentracions vinculades a la celebració d'actes determinats i, en general, la creació d'altres tributs amb la finalitat de dotar el finançament del transport públic prenent en consideració, entre altres, els criteris de l'obtenció de beneficis econòmics o patrimonials particularitzables derivats del transport públic; la manifestació de capacitat econòmica que resulta de la mobilitat en vehicle privat; la contaminació i la congestió derivades de la mobilitat privada; l'orientació a conductes de mobilitat més sostenible i el canvi de mode al transport públic; l'existència de transport públic alternatiu en termes d'equivalència econòmica, i el senyal econòmic dels efectes externs negatius.

Els recursos que es puguin obtenir per la cessió, total o parcial, d'impostos de titularitat estatal sobre consums específics o que gravin la contraprestació econòmica i, si escau, els beneficis per la utilització de vies de gran capacitat es destinen també al finançament del sistema de transport públic.

El capítol III regula la gestió del sistema: el règim competencial en matèria de gestió econòmica i finan-

cera del sistema, els aspectes organitzatius i de participació i els instruments de gestió.

La secció primera disposa que puguin fer-se càrrec de la gestió econòmica i financera tant les administracions competents en cada servei com els consorcis, autoritats o altres ens creats amb aquesta finalitat en règim de col·laboració interadministrativa, amb un esment exprés de les autoritats territorials de mobilitat per a l'exercici de les accions de coordinació necessàries. Les tarifes són aprovades per l'administració competent en cada cas.

El Consell Català de la Mobilitat i la Taula Social del Transport Públic de Catalunya, d'acord amb la secció segona, constitueixen òrgans d'informació i participació social en els termes de la normativa reguladora respectiva.

Les aportacions de les diverses administracions públiques han d'ésser estables i suficients. D'acord amb la regulació de la secció tercera, s'han de concretar per mitjà dels programes i pressupostos i dels convenis de finançament que s'hi estableixen com a instruments de gestió econòmica i financera per a la sostenibilitat del servei. Els instruments pressupostaris i de programació, essencialment propis de cada administració competent en aquesta matèria, han de contenir l'assignació, anual o pluriennal, dels recursos al sistema, i n'han de permetre el control, la supervisió i el seguiment com a factors de transparència. Els convenis de finançament, amb caràcter interadministratiu, vinculen d'una manera pluriennal les diverses administracions titulars als objectius de sostenibilitat financera del sistema de transport públic, en els termes i dins el marc que configura la Llei.

El finançament de noves infraestructures dels serveis de transport públic i de reparacions i renovacions és a càrrec dels pressupostos d'inversió de les administracions públiques competents en la matèria, o de les aportacions de fons europeus o d'altres entitats o organismes públics o privats, amb caràcter finalista. S'hi inclouen també els espais intermodals per als vianants a les parades, en un radi que s'ha de definir per reglament. Per a la programació de les actuacions de finançament de noves infraestructures s'ha de fer una valoració conjunta de totes les actuacions planificades amb criteris homogenis.

La Llei és especialment respectuosa amb l'autonomia local i amb la legislació bàsica en matèria de finances locals pel que fa als mecanismes tributaris de finançament del servei que s'hi estableixen, tot respectant els supòsits i els límits establerts legalment per a l'aplicació de les diverses figures, i combina les fórmules d'integració tarifària amb la previsió de formes de concertació i col·laboració interadministrativa com a via fonamental per a garantir la sostenibilitat econòmica del sistema.

CAPÍTOL I. NORMES GENERALS

ARTICLE 1. OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ

1. L'objecte d'aquesta llei és regular el finançament del sistema de transport públic de Catalunya.
2. Aquesta llei s'aplica al sistema de transport públic de Catalunya, configurat pel conjunt de serveis de transport terrestre de viatgers, per carretera i ferroviari, urbans i interurbans, de competència de l'Administració de la Generalitat i de les administracions locals de Catalunya.
3. Resten exclosos de l'àmbit d'aquesta llei els serveis de transport discrecional, el transport sanitari, el transport privat complementari i, amb l'excepció de l'article 9, el transport en vehicles de fins a nou places, inclòs el conductor.

ARTICLE 2. OBJECTIU

1. L'objectiu d'aquesta llei és determinar el règim de finançament del sistema de transport públic de Catalunya de manera que s'asseguri la mobilitat de tots els usuaris.
2. Per a assolir aquest objectiu, la Llei:
 - a) Determina les obligacions de les diverses administracions amb competències en matèria de transport públic amb relació al finançament del sistema de transport públic.
 - b) Estableix mandats de relació amb l'Administració general de l'Estat en matèria de concertació, coordinació i contribució al finançament del sistema de transport públic.
 - c) Identifica els costos del sistema per a cobrir-los econòmicament amb els recursos i les aportacions que estableix la mateixa llei.
 - d) Facilita la coordinació, l'accessibilitat i la intermodalitat entre els serveis de transport públic, la utilització de la bicicleta i les operacions o activitats consistents a compartir una flota de vehicles de baixes emissions que són utilitzats de manera individual o bé a compartir, sense ànim de lucre, un viatge, en la mesura que comportin aportació d'usuaris al transport públic.
3. L'objectiu de la Llei s'ha d'assolir amb l'aplicació, al conjunt del sistema de transport públic de Catalunya, dels principis i els criteris d'ordenació i de gestió següents:
 - a) Ús òptim del conjunt dels recursos de mobilitat.
 - b) Prioritat dels mitjans de transport públics col·lectius.
 - c) Garantia d'accessibilitat, flexibilitat, eficiència i equitat social.
 - d) Reequilibrament territorial.

e) Integració dels diversos sistemes de transport i garantia d'interoperabilitat i intermodalitat.

f) Priorització de la propulsió elèctrica, les fonts d'energies renovables i els combustibles fòssils de baixes emissions contaminants en compliment de la normativa de la Unió Europea relativa als combustibles més nets per al transport.

g) Optimització dels impactes socioeconòmics, amb la maximització del benefici comú, tenint en compte la capacitat econòmica dels usuaris.

h) Avaluació de les alternatives de mobilitat existents entre un origen i una destinació determinats i prioritització de les que siguin més eficients en termes ambientals i econòmics.

i) Consideració dels efectes externs dels diversos modes de transport públic col·lectiu.

ARTICLE 3. DEFINICIONS

Als efectes del que disposa aquesta llei, s'entén per:

a) *Impacte ambiental*: la incidència de cada mitjà de transport en la modificació de les condicions ambientals, especialment l'alteració de la composició habitual de l'aire per l'emissió de gasos, compostos, partícules i substàncies nocives o tòxiques per a la qualitat de l'aire, o perquè provoca efecte hivernacle, soroll i perjudici per a la salut pública, tant en impactes actuals com en previsió d'efectes futurs, considerats individualment o acumulativament.

b) *Intermodalitat*: el moviment de persones o mercaderies que comporta l'ús successiu de dos o més modes de transport per a completar el desplaçament.

c) *Modes de transport públic*: el sistema o mitjà per a traslladar persones o productes d'un lloc a l'altre, que pot ésser terrestre –per carretera, ferrocarril i cable–, marítim, fluvial o aeri.

d) *Operadors*: les empreses, públiques, privades o mixtes, prestadores de serveis de transport públic de persones.

e) *Serveis a demanda*: els serveis de transport públic que es presten havent concertat prèviament el desplaçament per via telefònica, telemàtica o per altres mitjans anàlegs.

f) *Sistema de cotxe compartit*: l'activitat que consisteix a compartir un cotxe amb altres usuaris, tant per a trajectes periòdics com per a viatges ocasionals, també coneguda com a *car pooling*.

g) *Sistema de cotxe multiusuari*: la modalitat de lloguer de vehicles en què l'usuari el lloga per un període curt de temps, mitjançant una organització específica en què concorren altres usuaris, també coneguda com a *car sharing*.

h) *Sistema de transport públic*: el conjunt o la xarxa de mitjans i serveis de titularitat o responsabilitat pública destinats al desplaçament de persones.

i) *Sistema tarifari integrat*: el conjunt de mitjans o activitats de transport públic que en un àmbit territorial determinat es desenvolupen de conformitat amb tarifes uniformes.

j) *Transport discrecional*: el transport públic de persones que es fa sense subjecció a itineraris, calendaris ni horaris prefixats.

k) *Validació i cancel·lació de títols*: l'acció d'acord amb la qual es comprova que l'usuari té un títol que li permet fer el trajecte establert i aquest es comptabilitza als efectes de tenir-lo en compte per a futurs viatges amb aquest títol.

l) *Zona*: l'àmbit d'aplicació integrada d'un sistema tarifari amb un preu uniforme sense consideració de la distància recorreguda ni dels canvis modals en un temps prefixat.

CAPÍTOL II. FONTS DE FINANÇAMENT DEL TRANSPORT PÚBLIC

SECCIÓ PRIMERA. ASPECTES GENERALS

ARTICLE 4. COBERTURA DEL SISTEMA

1. Les administracions públiques asseguruen el finançament adequat del conjunt del sistema de transport públic de viatgers mitjançant els recursos econòmics que s'hi destinen d'acord amb aquesta llei i que s'han d'aplicar atenent la naturalesa del transport i la tipologia de la despesa que cal cobrir.

2. Les necessitats de finançament del sistema de transport públic s'han d'avaluar d'acord amb llur valor econòmic, tenint en compte també els efectes externs, positius i negatius, de caràcter social i ambiental presents i futurs.

3. Els costos derivats de la implantació de serveis de transport públic nous que excedeixin la xifra d'integració tarifària prevista en el projecte d'implantació aprovat són a càrrec dels pressupostos de les administracions titulars per a tot el període que sigui establert o fins al moment en què llur dèficit d'explotació s'equipari al del sistema en què aquells serveis estiguin integrats.

4. L'Administració de la Generalitat, amb la col·laboració de la resta de les administracions amb competències en aquesta matèria, ha de fer un seguiment anual del sistema de mobilitat a Catalunya, que inclou els balanços de les fonts de finançament del transport públic, les despeses de tots els sistemes i el càlcul de tots els efectes externs positius, negatius i de caràcter social i ambiental, presents i futurs.

ARTICLE 5. OBLIGACIONS DE LES ADMINISTRACIONS

1. Les administracions amb competència en els diversos mitjans de transport públic han de garantir l'equilibri financer del conjunt del sistema, d'acord amb els termes establerts per aquesta llei i, si escau, mitjançant convenis de finançament, consorcis o altres fórmules de col·laboració interadministrativa.

2. Cada administració, pel que fa al seu àmbit de competències, ha de consignar en el pressupost de cada exercici els imports destinats al finançament dels mitjans de transport públic, de conformitat amb les obligacions respectives i amb els convenis o els acords de finançament subscrits.

3. Les aportacions de les administracions públiques han d'ésser estables, amb un grau de cobertura adequat als criteris fixats per aquesta llei i han de contenir previsions pluriennals suficients per a garantir el manteniment del conjunt del sistema de transport públic.

4. Les aportacions de les administracions han d'ésser proporcionals a les necessitats de mobilitat en cada àmbit territorial i s'han de ponderar en funció del nombre d'habitants, la densitat de població, l'extensió territorial i la xarxa de comunicacions en servei amb la finalitat d'afavorir el reequilibrament territorial i un desenvolupament adequat dels sistemes de transport públic al conjunt del territori de Catalunya.

5. Les aportacions de cada administració s'han de concretar i dur a terme per mitjà dels corresponents instruments de finançament de caràcter pluriennal.

6. El percentatge de l'aportació genèrica pública a les despeses de funcionament dels sistemes integrats de transport públic urbà, interurbà i metropolità ha de permetre assolir la cobertura del sistema, juntament amb els ingressos directes tarifaris i la resta d'ingressos que s'hi destinen d'acord amb aquesta llei.

ARTICLE 6. DESPESES D'EXPLOTACIÓ

1. Les despeses d'explotació que cal considerar costos d'operació del sistema són, com a mínim, les següents:

a) Despeses de funcionament ordinari, que inclouen el personal, els subministraments, la seguretat i similars.

b) Despeses de manteniment i reparacions ordinàries del material mòbil.

c) L'amortització del material mòbil.

d) Despeses de manteniment i reparacions ordinàries de les infraestructures de transport, de subministrament, de senyalització i de seguretat.

e) Altres despeses derivades del funcionament correcte del sistema de transport públic que no incloguin la

inversió per a noves instal·lacions i l'amortització de les infraestructures.

2. Es poden establir per reglament indicadors o estàndards de costos directes i indirectes per àmbits i tipologies de servei amb efectes d'avaluació i de transparència.

ARTICLE 7. INGRESSOS DEL SISTEMA

Són ingressos del sistema de transport públic:

- a) Els procedents de les tarifes dels serveis, en les diferents modalitats.
- b) Les aportacions generals de les administracions públiques consignades en els pressupostos respectius.
- c) Els impostos, les taxes, les participacions i els recàrrecs tributaris que s'estableixin específicament per a contribuir al finançament del sistema de transport públic.
- d) Les aportacions específiques, procedents dels pressupostos dels organismes o les entitats públiques o privades responsables de l'aplicació de polítiques sectorials o territorials mitjançant els pertinents convenis amb les administracions competents en aquesta matèria.
- e) Els ingressos per al finançament del sistema de transport públic procedents dels estudis d'avaluació de la mobilitat generada, i també tota altra figura urbanística que tingui la mateixa finalitat.
- f) Els ingressos comercials i altres ingressos atípics generats per la gestió del sistema de transport públic.
- g) Els ingressos procedents de la imposició de sancions administratives en matèria de transport de persones.
- h) Qualsevol altre ingrés que es pugui vincular al finançament del sistema de transport públic.

ARTICLE 8. APORTACIONS DE LES POLÍTIQUES SOCIALS AL SISTEMA DE TARIFACIÓ DEL TRANSPORT PÚBLIC

1. Les reduccions, les bonificacions i les subvencions a les tarifes del transport públic destinades a subvenir a les despeses de transport de determinats col·lectius o persones són assumides a càrrec dels programes específics destinats a aquestes finalitats en els pressupostos dels organismes o entitats públiques o privades responsables de l'execució de les polítiques corresponents i s'han d'aportar al finançament del sistema mitjançant els convenis que pertorqui.
2. Les reduccions, bonificacions o subvencions específiques de les tarifes del transport públic són aplicables als títols de transport regulats per l'article 15, d'una manera acumulativa o complementària, segons escaigui.

ARTICLE 9. INTEGRACIÓ DELS SERVEIS A DEMANDA

Els serveis a demanda en funcionament en territoris o trajectes en què no es pugui disposar permanentment

i amb freqüències adequades de sistemes de transport públic regular en vehicles d'ús col·lectiu, a causa de la baixa densitat de població, del nombre reduït d'habitants dels municipis o de la dispersió urbana, són part del sistema de transport públic als efectes de garantir-ne el finançament i la inclusió en el sistema tarifari integrat.

ARTICLE 10. INTERMODALITAT ENTRE EL TRANSPORT PÚBLIC I LA BICICLETA

1. Els serveis de transport públic han d'incorporar, sempre que tècnicament sigui possible, el transport gratuït de les bicicletes dels usuaris.
2. Les administracions públiques han de promoure la intermodalitat i la integració tarifària entre els sistemes de bicicletes d'ús públic i el sistema de transport públic.

ARTICLE 11. INTERMODALITAT ENTRE EL TRANSPORT PÚBLIC I ELS SISTEMES DE COTXE MULTIUSUARI I DE COTXE COMPARTIT

Les administracions públiques han de promoure la intermodalitat entre els sistemes de cotxe multiusuari i de cotxe compartit i el transport públic, de manera que tots dos sistemes quedin afavorits per l'aportació de passatgers a les estacions i els intercanviadors des de les zones perifèriques i no prou cobertes amb servei de transport col·lectiu.

ARTICLE 12. FINANÇAMENT DE LES INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT

1. La construcció o la posada en funcionament de noves infraestructures dels serveis de transport públic, inclosos els espais d'intercanvi modal, s'ha de finançar amb càrrec a dotacions per inversió dels pressupostos de les administracions públiques competents en aquesta matèria, amb utilització, quan pertorqui, de les fórmules de col·laboració amb la iniciativa privada establertes legalment i comptant, si és procedent, amb les aportacions de fons públics europeus o d'un altre origen.
2. Per a la programació de les actuacions de finançament de noves infraestructures cal fer una valoració de totes les actuacions planificades amb criteris homogenis, que n'incloguin l'avaluació econòmica, social i ambiental des de la construcció fins al final de la vida útil.

SECCIÓ SEGONA. LES TARIFES DEL TRANSPORT

ARTICLE 13. PRINCIPIS D'APLICACIÓ ALS SISTEMES DE TARIFACIÓ DEL TRANSPORT

1. Les tarifes i els títols de transport del sistema de transport públic de Catalunya s'han de determinar atenent els criteris següents:
 - a) La proporcionalitat respecte a la utilització i els costos de producció dels serveis, sens perjudici dels me-

canismes compensatoris que resultin de l'aplicació de la resta de criteris d'aquest article.

b) La integració progressiva i proporcionada dels efectes externs ambientals i socials, tant positius com negatius, que resulten dels diversos sistemes de transport privat i públic.

c) La senzillesa, la claredat i la transparència del sistema per tal que sigui entenedor per als usuaris.

d) El foment de polítiques actives de canvi modal i de fidelització dels usuaris del transport públic, per raons d'eficiència, d'accessibilitat i de minimització de costos econòmics i d'impactes socioambientals.

e) La previsió d'una tarifació social que permeti la mobilitat en transport públic de tots els usuaris, amb independència de llurs recursos econòmics, estat físic o situació sociolaboral.

f) La previsió de mesures específiques de reducció o exempció tarifària, aplicables en temps o situacions especials o en zones determinades, per a desenvolupar polítiques de millorament ambiental, de mitigació d'impactes ambientals o naturals o de salut pública.

g) La previsió de mesures de reequilibrament i compensació interterritorial, per a garantir l'accessibilitat amb sistemes de transport públic assequibles i efectius en tot el territori, amb una atenció especial a la densitat de població, al poblament dispers, a la dificultat orogràfica o a la situació perifèrica o allunyada amb relació als principals serveis i infraestructures de transport o als polígons de concentració d'activitat econòmica o de serveis públics.

h) La integració de propostes formulades per les diverses administracions públiques i entitats socioeconòmiques en el finançament del servei del transport públic amb l'objecte d'afavorir l'accés al transport públic a persones que mereixin una protecció especial o una atenció per raó d'edat, de situació sociolaboral o de limitacions personals, i també l'accessibilitat de treballadors i usuaris a àmbits de concentració d'activitats econòmiques i similars, assumides a càrrec dels programes específics per a aquestes finalitats en els pressupostos dels organismes o entitats públiques o privades responsables de la iniciativa.

2. Els títols de transport han de tenir un suport tecnològic comú que s'estengui progressivament a tot el territori de Catalunya i que, com a mínim, ha de permetre:

a) Identificar els diferents sistemes tarifaris aplicables a l'usuari, d'acord amb l'article 15.

b) Identificar els diferents mitjans de validació i cancel·lació dels títols de transport.

c) Aplicar la tarifa total que correspongui segons els canvis modals o de zona i la distància recorreguda

amb les validacions d'entrada i sortida que siguin necessàries.

d) Incorporar-hi els diferents mitjans de pagament.

e) Incorporar-hi les dades necessàries per a aplicar els criteris de l'apartat 1.

3. Les dades incorporades al suport tecnològic comú del sistema tarifari integrat no poden ésser cedides a entitats privades ni explotades amb finalitats comercials alienes al servei públic de transport.

ARTICLE 14. DETERMINACIÓ DE LES TARIFES DELS SISTEMES DE TRANSPORT PÚBLIC

1. Les tarifes del sistema tarifari integrat es fixen atenent l'equilibri dels costos d'operació i el conjunt d'ingressos del sistema, incloses les aportacions que hi han de fer les administracions competents en aquesta matèria. Juntament amb els costos directes o indirectes d'explotació, cal tenir en compte els efectes externs negatius dels serveis de mobilitat i els efectes sobre la planificació de finançament per part de les administracions públiques competents en aquesta matèria. De la mateixa manera, els costos directes o indirectes d'explotació i els efectes externs negatius dels serveis de transport s'han de tenir en compte en el primer establiment o en la revisió de les diverses tarifes del sistema de transport públic.

2. Les tarifes s'han de fixar en el marc dels plans o les previsions pluriennals de finançament del sistema de transport públic i amb les corresponents previsions dels pressupostos de les administracions públiques competents en aquesta matèria.

ARTICLE 15. SISTEMA TARIFARI INTEGRAT

1. El sistema tarifari integrat inclou:

a) Un títol general de transport destinat a fer efectiu l'accés a un transport públic assequible i fidelitzar-ne la utilització.

b) Un o diversos títols socials i ambientals que incorporin les polítiques públiques de cohesió social i sostenibilitat ambiental.

c) Altres títols de transport per als usuaris no habituals.

2. Els títols han de tenir en consideració els diferents perfils i necessitats dels usuaris i adaptar el preu del transport a llur mobilitat real, amb descomptes, quan escaigui, que afavoreixin l'ús del sistema i amb una tarifació social flexible, personalitzada i equitativa.

3. Els títols, d'acord amb llurs característiques i llur finalitat, tenen caràcter intermodal, multiviatge, recarregable i flexible. Quant a la utilització:

a) Afavoreixen la mobilitat amb qualsevol mitjà de transport públic integrat a tot Catalunya, amb un pagament i un import únics per viatge que permeten el transbordament en les condicions que es determi-

nin, amb les tarifes uniformes que siguin aplicables i amb la validació preceptiva en cada canvi de mode de transport.

b) Permeten la mobilitat interurbana amb validació d'entrada i de sortida en els mitjans de transport interurbans per a determinar el nombre de zones o la distància del recorregut del desplaçament.

c) Permeten incorporar els serveis de mobilitat i repercutir les tarifes aplicables en cada cas.

4. Mitjançant els títols socials i ambientals a què fa referència l'apartat 1.b, les administracions competents en aquesta matèria han d'implantar i desenvolupar polítiques públiques de cohesió social i sostenibilitat ambiental en benefici de determinats tipus d'usuaris per a fer efectiu el dret al transport públic en els termes establerts per aquesta llei. Les tarifes aprovades en el marc d'aquestes polítiques tenen un tractament diferenciat en el sistema tarifari i tecnològic comú i l'import inicial i les revisions posteriors han de prendre en consideració els valors mínims de salari i renda de referència, sense superar les quanties o línies d'evolució que, d'una manera predeterminada i amb abast pluriennal, estableixin les administracions competents.

ARTICLE 16. INTEGRACIÓ TARIFÀRIA, ZONIFICACIÓ I INTERMODALITAT

1. Les administracions competents en matèria de transport han de garantir l'accés al servei amb un únic pagament integrat que inclogui el transbordament i afavoreixi la intermodalitat. Amb aquesta finalitat s'han de constituir àrees de gestió tarifària integrada del transport públic, d'àmbit municipal, supramunicipal o metropolità, per als desplaçaments que s'hi efectuin dins d'un espai de temps i independentment dels canvis intermodals i de la distància recorreguda, en els termes que estableix la disposició addicional novena.

2. La titularitat del sistema tarifari integrat és pública i se'n fa una gestió única en el conjunt del territori de Catalunya, sens perjudici de les competències que puguin correspondre a les diverses administracions en matèria de transports i mobilitat, les quals han de formalitzar els acords pertinents per a garantir la sostenibilitat i l'eficiència del sistema, en els termes d'aquesta llei.

3. Les normes de funcionament i gestió del sistema tarifari integrat han d'establir els mecanismes per a la distribució adequada dels ingressos percebuts i les aportacions que hagin de fer-hi les administracions per a la compensació a les empreses operadores de l'obligació de servei públic que pugui comportar l'aplicació del sistema tarifari integrat en els serveis que gestionen.

4. Es poden establir o mantenir els sistemes tarifaris propis en qualsevol àmbit, inclosos els de les autoritats territorials de mobilitat, que, en tot cas, s'han de coor-

dinar amb el sistema tarifari del conjunt del territori de Catalunya.

5. Els títols socials o ambientals establerts per l'article 15.1.b poden tenir aplicació general o limitada a àmbits o territoris determinats, quan calgui atendre situacions singulars, específiques o de caràcter temporal.

ARTICLE 17. SUSPENSIÓ O REDUCCIÓ DE TARIFES DEL TRANSPORT PÚBLIC EN SITUACIONS EXCEPCIONALS

1. Les autoritats competents en aquesta matèria poden acordar la reducció de les tarifes del transport públic, amb caràcter excepcional i d'abast temporal i territorial limitat, per raons ambientals, en el marc dels plans de qualitat de l'aire en zones de protecció especial i de prevenció de la contaminació atmosfèrica, o per motius de seguretat pública o en el cas de catàstrofes naturals o altres situacions extraordinàries.

2. Els imports no percebuts en els casos a què fa referència l'apartat 1 per al finançament del transport públic han d'ésser assumits a càrrec dels programes o fons de contingència específics amb aquestes finalitats en els pressupostos dels organismes públics responsables de l'aplicació de les dites mesures.

SECCIÓ TERCERA. LA FISCALITAT ESPECÍFICA PER AL FINANÇAMENT DEL SISTEMA

ARTICLE 18. TRIBUTS PROPIS PER AL FINANÇAMENT DEL SISTEMA DE TRANSPORT PÚBLIC

1. Amb la finalitat de dotar de més recursos el finançament del transport públic, el Govern, en l'àmbit de les seves competències, ha de presentar al Parlament els projectes legislatius pertinents per a l'establiment progressiu de nous tributs, tenint en consideració els beneficis i els efectes externs derivats del transport públic.

2. L'Administració de la Generalitat i els ens locals poden establir recàrrecs, o augmentar els tipus impositius o les quotes, sobre els tributs ja existents la recaptació dels quals s'ha de destinar al finançament del transport públic, en el marc de la legislació general tributària i la legislació sobre finances públiques.

3. Entre les figures tributàries específiques a què es refereixen els apartats 1 i 2, es poden establir progressivament:

a) Un recàrrec sobre l'impost d'activitats econòmiques que gravi l'activitat de les superfícies comercials mitjanes i grans, les galeries comercials i altres concentracions o àrees comercials urbanes i de servei amb facturació anual superior a un milió d'euros per a cada establiment o acumulatiu de cada àrea o conjunt, en nuclis urbans o conurbacions que estiguin dotats de sistemes interns de transport públic urbà d'alta fre-

qüència i atenent la normativa sobre centres comercials i sobre efectes dels estudis de la mobilitat generada, ens els termes que determini la legislació sobre finances locals.

b) Una contribució especial o una taxa, segons escaigui, per a l'adopció de mesures especials i extraordinàries d'ordenació del trànsit i de transport col·lectiu sostenible en ocasió d'actes amb gran concurrència.

c) Tributs sobre la congestió i la contaminació derivades de la utilització del vehicle privat, amb les modalitats següents:

1r. Impostos o taxes que gravin la utilització de les vies d'alta capacitat, amb la finalitat de contribuir al finançament del sistema de transport públic.

2n. Impostos o taxes que gravin la contaminació atmosfèrica produïda per vehicles de motor en desplaçaments comercials o privats amb utilització d'aparcaments de rotació en vies públiques i establiments comercials o dels existents en edificis o centres generadors de mobilitat situats en zones de protecció atmosfèrica especial definides d'acord amb la normativa vigent. Els recursos econòmics generats han de contribuir a sufragar el cost de mesures de bonificació del transport públic en els supòsits establerts per l'article 17.

d) Impostos o taxes sobre l'impacte ambiental causat pels vehicles de motor en la modalitat d'utilització potencial de vehicles de motor amb domicili a Catalunya i també pels vehicles de motor en la modalitat de circulació en itinerància i turística.

e) Un recàrrec sobre l'impost sobre béns immobles, en els supòsits i dins els límits que estableix la legislació sobre finances locals.

f) Un recàrrec, o un augment del tipus impositiu sobre l'impost corresponent, segons escaigui, sobre la matriculació o la posada en circulació de vehicles de motor, limitat a determinades categories en funció de la incidència mediambiental.

4. Els recàrrecs específics sobre els tributs que tinguin caràcter exclusivament local i les contribucions especials són establerts i gestionats pels ajuntaments respectius i destinats a l'aportació de l'Administració local corresponent al finançament del seu sistema de transport públic, en el marc de les obligacions de cobertura del sistema i de concertació i col·laboració establert pels articles 4 i 5.

5. Si una administració local inclosa en un àmbit de gestió integrada del transport vol prescindir de l'aplicació en el seu municipi d'un o més dels recàrrecs específics sobre tributs locals que s'apliquin en la resta de municipis del mateix àmbit, ha de preveure les aportacions necessàries per a garantir l'equilibri del sistema en els termes dels apartats 1 a 4.

6. Tots els ingressos provinents de l'aplicació dels tributs de caràcter ambiental tenen caràcter finalista i s'han de destinar al finançament del transport públic, d'acord amb el percentatge que acordin les administracions que en siguin titulars.

ARTICLE 19. CESSIÓ I PARTICIPACIÓ EN TRIBUTS ESTATALS

1. Es pot incorporar al finançament del sistema de transport públic la recaptació d'impostos cedits per l'Estat o la dels impostos en què participi la Generalitat, actualment o en el futur, i particularment una part de la recaptació de l'impost sobre hidrocarburs, de conformitat amb els termes que siguin acordats o establerts legalment.

2. Es destinen també al finançament del sistema de transport públic els recursos que s'obtinguin per la cessió, total o parcial, de la recaptació dels tributs i altres exaccions de titularitat estatal que s'exigeixin per la utilització de vies de gran capacitat a Catalunya o que gravin la contraprestació econòmica, i, si és procedent, el benefici derivat de la utilització onerosa d'aquestes.

CAPÍTOL III. GESTIÓ DEL SISTEMA

SECCIÓ PRIMERA. RÈGIM COMPETENCIAL

ARTICLE 20. GESTIÓ ECONÒMICA I FINANCERA DEL SISTEMA DE TRANSPORT PÚBLIC

La gestió econòmica i financera del sistema de transport públic correspon a les administracions competents en la prestació de cada servei, o als consorcis, les autoritats o altres ens creats amb aquesta finalitat en règim de col·laboració interadministrativa.

ARTICLE 21. COMPETÈNCIA PER A LA DETERMINACIÓ DE LES TARIFES APLICABLES AL SISTEMA DE TRANSPORT PÚBLIC

1. Les tarifes del transport públic de Catalunya són fixades i aprovades per l'administració competent en matèria de transports que pertorqui en cada cas i d'acord amb la seva normativa reguladora.

2. L'establiment i la revisió de les tarifes s'han de sotmetre a l'informe previ del Consell Català de la Mobilitat.

3. Les tarifes socials i ambientals i els criteris per a aplicar-les són proposats per les administracions competents en la implantació de les polítiques de cohesió social, millora mediambiental o reequilibrament territorial, que n'assumeixen l'aportació econòmica corresponent, en els termes de l'article 15 i aprovades per l'administració competent en matèria de transports que pertorqui en cada cas.

SECCIÓ SEGONA. ASPECTES ORGANITZATIUS I DE PARTICIPACIÓ

ARTICLE 22. COORDINACIÓ INSTITUCIONAL PER AL FINANÇAMENT DEL TRANSPORT PÚBLIC

1. L'Administració de la Generalitat i les administracions locals, per raó de les competències respectives, han de coordinar l'actuació de manera que restin garantits el finançament del sistema de transport públic en els termes establerts per aquesta llei i, en particular, els aspectes relatius als sistemes tarifaris integrats i els altres aspectes a què fan referència els articles 15 i 16.

2. L'Administració de la Generalitat i les administracions locals han d'exercir les accions de coordinació necessàries mitjançant les autoritats territorials de mobilitat.

3. Les normes reguladores del funcionament de les autoritats territorials de mobilitat han d'establir les condicions de participació de l'Administració general de l'Estat en el cas que aquest faci contribucions econòmiques efectives al finançament del transport públic.

ARTICLE 23. EL CONSELL CATALÀ DE LA MOBILITAT

1. El Consell Català de la Mobilitat és l'organisme d'informació i participació de les autoritats territorials de mobilitat i les entitats representatives de les associacions d'ens locals de Catalunya, i també del conjunt dels agents econòmics, sindicals i socials que integrin la Taula Social del Transport Públic de Catalunya.

2. El Consell Català de la Mobilitat ha d'ésser informat periòdicament de les accions dutes a terme per les autoritats competents en matèria de transport públic i del finançament d'aquest, i específicament per les autoritats territorials de mobilitat, en aplicació d'aquesta llei.

3. El Consell Català de la Mobilitat ha d'emetre el seu informe previ, com a mínim, amb relació als criteris generals i les propostes de determinació i revisió de tarifes de cadascun dels títols que integrin el sistema de transport públic de Catalunya, els sistemes d'integració tarifària i el suport tecnològic comú, en els termes dels articles 14, 15 i 16.

4. La composició, els criteris de representació i les normes de funcionament del Consell Català de la Mobilitat s'han de definir per reglament.

ARTICLE 24. LA TAULA SOCIAL DEL TRANSPORT PÚBLIC DE CATALUNYA

1. Es crea la Taula Social del Transport Públic de Catalunya, amb caràcter d'òrgan de participació, informació i seguiment dels usuaris en les polítiques de transport públic i, en especial, del finançament, dels títols i del sistema tarifari d'aquest transport.

2. En la Taula Social del Transport Públic de Catalunya tenen representació les entitats sindicals, socials, mediambientals i de consumidors i usuaris que actuïn en l'àmbit del transport públic, en la forma que es determini per reglament.

3. La Taula Social del Transport Públic de Catalunya ha de designar d'entre els seus membres els representants que també hagin d'integrar el Consell Català de la Mobilitat.

4. La concreció de les funcions i del règim de designació de representants i altres aspectes funcionals de la Taula Social del Transport Públic de Catalunya s'ha de determinar per reglament.

SECCIÓ TERCERA. ELS INSTRUMENTS DE GESTIÓ

ARTICLE 25. PROGRAMES I PRESSUPOSTOS

1. Per a la gestió dels recursos del sistema de finançament, les administracions titulars d'acord amb l'article 22.1 s'han de dotar dels instruments pressupostaris i de programació, anual o pluriennal, i de seguiment comptable dels operadors, que en permetin el control, la supervisió i el seguiment d'una manera continuada, amb la finalitat de garantir-ne la transparència i l'ús eficient.

2. La informació econòmica i comptable ha d'incloure per a cada servei la informació significativa sobre els actius i l'estat de dotació de les amortitzacions que pertocuin en la forma fixada per reglament.

3. Els mecanismes d'informació econòmica i comptable han de permetre conèixer l'origen dels fons de totes les aportacions públiques i tarifàries i les despeses del sistema, i han d'ésser suficients per a garantir que es compleixin les determinacions dels apartats 1 i 2.

ARTICLE 26. CONVENIS DE FINANÇAMENT I CONTRACTES DE SERVEI PÚBLIC

1. Amb la finalitat de garantir la sostenibilitat del sistema del transport públic, es poden subscriure, en els termes de la normativa comunitària, convenis de finançament entre les administracions competents en aquesta matèria i contractes de servei amb els operadors de transport públic. Aquests convenis i contractes de servei han de determinar, si escau, l'import de les aportacions públiques al manteniment del sistema de transport i les condicions d'ús dels fons assignats.

2. Els convenis de finançament han d'incorporar els mandats derivats dels programes de desenvolupament de nous sistemes o d'ampliació dels actuals, i també:

a) Les aportacions de les administracions a l'explotació d'aquests sistemes.

b) Les aportacions de les administracions al finançament de les infraestructures necessàries per al desenvolupament de la planificació de mobilitat aprovada.

3. Els convenis de finançament i els contractes de servei públic han de tenir una vigència adequada a la programació del servei, i se'n pot preveure la pròrroga fins a la subscripció de conveni següent.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

PRIMERA. OBLIGACIONS FINANCERES DE LES ADMINISTRACIONS

Les obligacions financeres del sistema de transport públic exigibles en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei han d'ésser ateses per les administracions competents en aquesta matèria amb càrrec a les dotacions pressupostàries respectives, sense que es puguin computar com a cost en la determinació de les tarifes del servei.

SEGONA. APORTACIÓ DELS PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT

El Govern de la Generalitat ha de negociar amb l'Administració general de l'Estat l'establiment d'un marc regular i estable d'aportacions dels pressupostos generals de l'Estat al sistema de finançament del transport públic urbà de Catalunya.

TERCERA. NOVES FIGURES IMPOSITIVES

El Govern, amb la finalitat de complir el que disposa l'article 18, ha de:

- a) Presentar al Parlament un o més projectes de llei per a la implantació efectiva de les figures impositives a què fa referència aquesta llei, en les matèries de la seva competència i destinades específicament a nodrir les noves fonts de finançament del transport públic, en el marc del que disposa l'apartat 2 de la disposició addicional cinquena.
- b) Presentar al Parlament una o més proposicions de llei perquè siguin tramitades al Congrés dels Diputats, amb la finalitat que es creïn o s'habilitin les mesures legislatives de competència estatal necessàries per a permetre la implantació efectiva de les figures impositives a què fa referència aquesta llei.
- c) Començar les negociacions amb l'Administració de l'Estat i, si escau, presentar al Parlament una iniciativa legislativa per a tramitar al Congrés dels Diputats, amb la finalitat d'obtenir la cessió total o parcial de la recaptació dels impostos de titularitat estatal que gravin la contraprestació econòmica i, si escau, el benefici per la utilització de vies de gran capacitat de Catalunya.

QUARTA. COMPTABILITAT AMPLIADA

1. El Govern ha d'elaborar una comptabilitat ampliada de la mobilitat tenint en compte els efectes externs i els impactes socials i ambientals, que ha de servir de base de debat i presa de decisions en matèria de gestió

de la mobilitat. Aquesta informació ha de quedar integrada en el seguiment anual del sistema de mobilitat a Catalunya i l'avaluació que se'n faci s'ha de lliurar a l'Observatori de la Mobilitat de Catalunya, que l'ha de fer pública anualment.

2. En la determinació dels efectes externs presents i futurs dels diversos sistemes de transport, mentre no hi hagi una reglamentació posterior s'han d'aplicar les directrius europees més actualitzades.

CINQUENA. INTEGRACIÓ DE FUNCIONS

1. L'Administració de la Generalitat i les autoritats territorials de mobilitat han de promoure la integració de les funcions actuals que en matèria de finançament del transport públic exerceixen les diverses administracions públiques mitjançant els convenis i els acords que subscriuen i atorguen, que poden comportar l'ampliació o la modificació de l'àmbit i la responsabilitat de les autoritats territorials de mobilitat.

2. L'Administració de la Generalitat, amb la col·laboració de les altres administracions amb competències en aquesta matèria, mentre no sigui efectiva la integració de funcions a què fa referència l'apartat 1, ha de fer el seguiment complet i integrat de totes les fonts de finançament del sistema de mobilitat a Catalunya, dels fons que es creïn i es gestionin a partir dels recursos establerts per aquesta llei i de les aportacions de qualsevol naturalesa que efectuïn les administracions públiques amb competències sectorials que incideixin en aquell sistema. A aquest efecte s'ha de dotar dels instruments que aportin la transparència màxima als fluxos econòmics, a llur origen i llur aplicació.

SISENA. PROMOCIÓ DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE

1. L'Administració de la Generalitat, els organismes que en depenen i la resta d'administracions públiques han de fer una política activa de promoció de la mobilitat sostenible amb relació als centres de treball respectius, que ha d'incloure, entre altres, la promoció de les mesures fiscals d'incentiu vigents i una gestió adequada dels aparcaments.

2. L'Administració de la Generalitat i els organismes que en depenen, en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, han de formular, amb la participació dels representants del personal, un programa específic de mesures per a promocionar la mobilitat sostenible i la utilització dels mitjans de transport públic i per a informar dels avantatges fiscals que ofereix.

SETENA. COORDINACIÓ DE LES POLÍTIQUES TARIFÀRIES

Mentre no es produeixi la plena integració dels sistemes de bicicletes d'ús públic en funcionament en un o més municipis o àmbits territorials, les autoritats competents en matèria de transport públic de la Generalitat i de les administracions locals que tinguin aquest servei han de coordinar les polítiques tarifàries i les aportaci-

ons econòmiques que calgui fer-hi als efectes de la progressiva integració en els desplaçaments intermodals. El Consell Català de la Mobilitat ha d'emetre el seu informe en el procediment de determinació de les tarifes aplicables als sistemes de bicicletes d'ús públic.

VUITENA. GESTIÓ DEL SERVEI

1. La gestió directa del servei dels operadors públics es basa en criteris de rendibilitat, eficiència i productivitat, amb aplicació dels instruments jurídics i econòmics de gestió empresarial necessaris per a fer efectiva llur autonomia de decisió en tots els àmbits de la gestió del servei que tenen encomanat i que s'han de reflectir en els plans d'actuació i, si s'escau, en els contractes programa que siguin aprovats pels òrgans competents, en el marc del que estableix aquesta llei.

2. El pla d'actuació empresarial de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya és aprovat pel Govern, té vigència pluriennal i ha de contenir, entre altres, les mesures que permetin disposar d'un marc de finançament estable i sostenible per a l'empresa, inclòs el tractament adequat del seu endeutament a llarg termini, i gestionar-ne els recursos humans de manera que assegurui el dimensionament correcte de la plantilla pel que fa al nombre i l'especialització dels seus efectius i llur retribució i llur jubilació i al relleu generacional i les necessitats organitzatives derivades de l'evolució del servei.

3. L'aplicació de les mesures incloses en el pla d'actuació empresarial de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, que no pot comportar un increment de la despesa pública més enllà dels límits autoritzats, no resta subjecta a les limitacions genèriques que puguin establir les lleis de pressupostos en matèria de personal destinades al conjunt del sector públic de la Generalitat. L'efectivitat de les decisions de gestió empresarial amb contingut econòmic adoptades per l'empresa en matèria de personal resta condicionada únicament, en el marc de la legislació bàsica aplicable i de la legislació pressupostària, a l'assoliment dels objectius econòmics fixats en el pla d'actuació empresarial i, si s'escau, en el contracte programa, per a cada exercici.

4. Les disposicions dels apartats 1, 2 i 3 són aplicables íntegrament a totes les activitats empresarials que Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya exerceix en règim d'autonomia organitzativa i econòmica per encàrrec del Govern.

NOVENA. ÀREES DE GESTIÓ UNITÀRIA DEL TRANSPORT PÚBLIC

1. Les administracions competents en aquesta matèria han de definir, en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les àrees de gestió tarifària integrada a què fa referència l'article 16.

2. L'efectivitat de la definició requereix, en tots els casos, l'aprovació dins l'exercici pressupostari immediatament posterior dels mecanismes adequats de com-

pensació econòmica de les diferències d'ingressos que es derivessin de la integració tarifària de les diverses zones existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei i que hauran de garantir l'aportació estable i suficient de recursos al sistema.

3. Dins dels mecanismes de compensació econòmica, les administracions locals poden recórrer a les figures tributàries establertes per l'article 19, en el marc de la legislació bàsica de règim local, o, alternativament, disposar les dotacions econòmiques pressupostàries pertinents amb el mateix abast i el mateix efecte econòmic.

DESENA. DOTACIÓ ECONÒMICA PER A LES MESURES DE CARÀCTER AMBIENTAL

L'adopció de les mesures de caràcter ambiental en els supòsits i amb l'abast i els efectes establerts per l'article 17 resta subjecta a l'aprovació prèvia pel Parlament dels tributs de caràcter ambiental a què fa referència aquesta llei que generin els recursos econòmics addicionals requerits o, alternativament, a l'habilitació especial de les dotacions pressupostàries específiques que siguin necessàries.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA. MODIFICACIÓ DE LA LLEI 9/2003, DEL 13 DE JUNY, DE LA MOBILITAT

S'afegeixen dos articles, el 3 *bis* i el 3 *ter*, a la Llei 9/2003, del 13 de juny, de la mobilitat, amb el text següent:

«Article 3 *bis*. La mobilitat com a servei d'interès general de caràcter universal

»1. El conjunt d'activitats pròpies del sistema de transport públic urbà i interurbà integrat de Catalunya té la consideració de servei d'interès general de caràcter universal, com a mitjà per a fer possible la igualtat d'oportunitats en l'exercici dels drets de la ciutadania i assolir els objectius de cohesió social i territorial, amb la correlativa obligació de les administracions públiques competents en aquesta matèria de garantir l'accés de totes les persones a aquest servei, a tot el territori i en condicions d'igualtat i d'equitat.

»2. El transport públic de viatgers eficient, accessible en tot el territori i assequible econòmicament, compta amb un sistema integrat de tarifació de caràcter social que es concreta i es desenvolupa en un model estable de finançament.

«Article 3 *ter*. Acció pública

»En exercici de l'acció pública en matèria de transport públic, tothom pot exigir als òrgans administratius i a la jurisdicció que pertorqui el compliment de la normativa dictada per a garantir la mobilitat en transport públic i, en particular, la relativa a la integració tarifària, la tarifació social i la intermodalitat.»

SEGONA. DESPLEGAMENT

El Govern, en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, ha d'aprovar el reglament i altres disposicions que la despleguin.

TERCERA. ENTRADA EN VIGOR

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, llevat de les disposicions de caràcter econòmic i amb repercussió pressupostària, que entren en vigor el primer dia de l'exercici pressupostari immediatament posterior.

Palau del Parlament, 22 de juliol de 2015

El secretari primer	La presidenta
Pere Navarro i Morera	Núria de Gispert i Català

1.10. RESOLUCIONS

— **Resolució 1150/X del Parlament de Catalunya, per la qual s'aprova el Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política**

Tram. 261-00004/10

Adopció

Ple del Parlament

Sessió 58, 21.07.2015, DSPC-P 117

El Ple del Parlament, en la sessió tinguda el dia 21 de juliol de 2015, ha conegut el Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política, i ha debatut les conclusions presentades per la dita comissió.

Finalment, d'acord amb l'article 58.6 del Reglament, ha adoptat la següent

RESOLUCIÓ

Índex

- I. Antecedents
- II. Composició i treballs de la Comissió
- III. Pla de treball aprovat per la Comissió
- IV. Conclusions i recomanacions

I. ANTECEDENTS

1. ANTECEDENTS PARLAMENTARIS

1. El Ple del Parlament de Catalunya, en la sessió tinguda el 2 d'octubre de 2014, va aprovar per 131 vots a favor la Resolució 795/X del Parlament de Catalunya, per

la qual es crea la Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política, presentada pel Grup Mixt, pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa i pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, amb el contingut següent.

«El Parlament de Catalunya crea la Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política (CIFEF).»

2. La Mesa del Parlament, en la sessió tinguda el 21 d'octubre de 2014, d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb els articles 58.2 i 40.1 del Reglament del Parlament, va acordar que cada grup parlamentari designés els membres que havien de formar part de la Comissió en la proporció següent: dos membres per cada grup parlamentari, excepte el Grup Mixt que, a més, havia de designar el president. En aquest sentit la Mesa va acordar que la Comissió adoptés les decisions pel sistema de vot ponderat i, d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb l'article 41.2 del Reglament del Parlament, que la presidència correspongués al Grup Mixt.

3. Els diversos grups, de conformitat amb el que estableix l'article 58 del Reglament del Parlament, van designar els diputats que havien de formar part de la comissió d'investigació i la presidència d'aquesta, que van posar en coneixement de la Mesa del Parlament.

4. El 3 de novembre de 2014 es va constituir la Comissió, que va ratificar en el càrrec de president David Fernández i Ramos, proposat pel G. Mixt, per 107 vots a favor, 19 en contra i 9 abstencions. En la mateixa sessió constitutiva es va acordar que la Comissió tingués un òrgan rector unipersonal, integrat exclusivament pel president, que n'ordenés els treballs, i que el lletrat que hagués d'assistir-lo fes les funcions de secretari als efectes d'aixecar l'acta de les sessions de treball i d'expedir-ne, amb el vistiplau del president, les certificacions.

5. Els dies 14 i 17 de novembre de 2014 tots els grups parlamentaris van presentar al Registre del Parlament les propostes relatives al pla de treball de la Comissió.

6. En la sessió del 21 de novembre de 2014, la Comissió va elaborar i aprovar el Pla de treball, que fou modificat diverses vegades, amb la finalitat de redactar un dictamen on es fessin paleses les conclusions de la Comissió, un cop escoltades les diverses intervencions dels compareixents i analitzada la documentació demanada.

7. El 2 de juliol de 2015 la Comissió va acordar de donar compte a la Mesa del Parlament de la incompareixença de 7 persones –convocades fins a tres vegades– perquè ho traslladés al Ministeri Fiscal.

8. El 10 de juliol de 2015 l'Oficina Antifrau de Catalunya va presentar l'*Informe de seguiment dels treballs de la CIFEF. Propostes i recomanacions*, que li havia

estat encarregat per l'acord de la Comissió del 21 de novembre de 2014.

9. Fins al dia 15 de juliol els grups parlamentaris van presentar les conclusions respectives al Registre del Parlament per al debat i discussió en la sessió de la Comissió, de conformitat amb el que estableix l'article 38.6 del Reglament del Parlament.

2. ANTECEDENTS NORMATIUS

L'article 59.6 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que el Parlament pot crear comissions d'investigació:

«6. El Parlament pot crear comissions d'investigació sobre qualsevol assumpte de rellevància pública que sigui d'interès de la Generalitat. Les persones requerides per les comissions d'investigació han de compareixer-hi obligatòriament, d'acord amb el procediment i les garanties establerts pel Reglament del Parlament. S'han de regular per llei les sancions per l'incompliment d'aquesta obligació.»

L'article 58 del Reglament del Parlament estableix la possibilitat de crear comissions d'investigació en els termes següents:

«1. El Ple del Parlament, a proposta de dos grups parlamentaris, de la cinquena part dels membres del Parlament, de la Mesa del Parlament, un cop escoltada la Junta de Portaveus, o del Govern, pot acordar la creació d'una comissió d'investigació sobre qualsevol assumpte d'interès públic que sigui competència de la Generalitat.

»2. La composició i el nombre de membres de les comissions d'investigació s'ha de concretar mitjançant un acord de la Junta de Portaveus. La comissió també pot incorporar especialistes, amb veu i sense vot, amb tasques d'assessorament tècnic, en un nombre no superior al de diputats membres de la comissió.

»3. El Parlament ha de crear una comissió d'investigació si és demanada per una tercera part dels diputats o per tres grups parlamentaris; els proposants només poden presentar una proposta vinculant l'any.

»4. Les comissions d'investigació, abans d'iniciar llurs actuacions, han d'elaborar i aprovar un pla de treball.

»5. Les comissions d'investigació poden requerir, per mitjà del president o presidenta del Parlament, qualsevol persona perquè hi presti declaració.

»6. Les conclusions de les comissions d'investigació s'han de reflectir en un dictamen que ha d'ésser debatut pel Ple del Parlament.

»7. Les conclusions aprovades pel Ple del Parlament han d'ésser comunicades al Govern, sens perjudici que la Mesa del Parlament també pugui comunicar-les al ministeri fiscal.»

Les compareixences de persones davant la Comissió són regulades per l'article 59 del Reglament, que estableix el següent:

«1. Les compareixences davant les comissions d'investigació es regeixen per les normes següents:

»a) La compareixença únicament es pot requerir amb relació a qüestions que són competència de la Generalitat.

»b) El president o presidenta del Parlament signa el requeriment, en el qual hi ha de constar de manera fefaent l'acord de requeriment adoptat per la comissió, les dades d'identificació personal i el domicili de la persona requerida, el lloc, el dia i l'hora en què es té la compareixença i la qüestió sobre la qual ha d'informar.

»c) La notificació del requeriment s'ha de fer quinze dies abans de la data en què ha de comparèixer, llevat que la comissió n'acordi la urgència, en el qual cas el termini és de cinc dies. En el cas que la compareixença no tingui lloc, la citació s'ha de reiterar per a comparèixer al cap de tres dies, o al cap d'un dia, si se'n va acordar la urgència.

»d) La persona requerida ha d'ésser advertida, en la notificació, dels seus drets, de les seves obligacions i de les seves responsabilitats eventuais.

»e) La persona requerida pot comparèixer acompanyada de qui designi per assistir-la.

»f) La compareixença es té d'acord amb el procediment que prèviament estableix la mesa de la comissió, del qual s'ha d'informar qui compareix abans de començar la seva intervenció.

»2. La mesa de la comissió, durant els treballs d'aquesta, ha de vetllar per la salvaguarda del respecte a la intimitat, l'honor de les persones, el secret professional, la clàusula de consciència i els altres drets constitucionals.

»3. Si la persona convocada desatén, voluntàriament, el requeriment de comparèixer davant una comissió d'investigació, la Mesa del Parlament n'ha de donar compte al Ministeri Fiscal, als efectes de substanciar la responsabilitat penal que hi pugui correspondre. En la notificació inicial, se l'ha d'advertir d'aquesta possible responsabilitat penal.

»4. Les compareixences, si així ho acorda explícitament la comissió d'investigació, també es poden substanciar pel procediment que estableix l'article 49.»

Així mateix, pel que fa a la possibilitat de requerir qualsevol persona perquè presti declaració davant la Comissió, s'ha tingut en compte el que estableixen les normes següents:

a) Els apartats 1 i 3 de l'article 502 de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal, que estableixen el següent:

«1. Els qui, havent estat requerits de forma legal i sota advertència, deixin de comparèixer davant una comissió d'investigació de les Corts Generals o d'una assemblea legislativa d'una comunitat autònoma, han de ser castigats com a reus del delictes de desobediència. Si el reu és una autoritat o un funcionari públic, se li ha d'imposar a més la pena de suspensió d'ocupació o càrrec públic per un termini de sis mesos a dos anys.

»[...]

»3. El qui, convocat davant d'una comissió parlamentària d'investigació, falti a la veritat en el seu testimoni ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a un any o una multa de 12 a 24 mesos.»

II. COMPOSICIÓ I TREBALLS DE LA COMISSIÓ

1. COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ

1.1. MEMBRES

David Fernàndez i Ramos (*Grup Mixt*), president

Grup Parlamentari de Convergència i Unió

Meritxell Borràs i Solé

Roger Montañola i Busquets

David Bonvehí i Torras (substitueix Meritxell Borràs i Solé, que és baixa el 22 de juny 2015)

Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya

Oriol Amorós i March

Sergi Sàbria i Benito

Grup Parlamentari Socialista

Maurici Lucena i Betriu

Jordi Terrades i Santacreu

Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya

Josep Enric Millo i Rocher

Santi Rodríguez i Serra

Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa

Joan Mena Arca

Marc Vidal i Pou

Grup Parlamentari de Ciutadans

Carlos Carrizosa Torres

José María Espejo-Saavedra Conesa

Grup Mixt

Quim Arrufat Ibáñez

Isabel Vallet Sánchez

Lletrat secretari

Francesc Pau i Vall

Gestora parlamentària

Laia Grau i Figueras

2. SESSIONS DE LA COMISSIÓ

La Comissió ha celebrat un total de 30 sessions amb 77 compareixences tingudes.

Sessió 1. El 3 de novembre de 2014 es va tenir la sessió constitutiva de la Comissió.

Sessió 2. El 21 de novembre de 2014 es va elaborar i aprovar el Pla de treball de la Comissió.

Sessió 3. L'1 de desembre de 2014 es va aprovar una primera ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Miguel Ángel Mayo, inspector d'Hisenda i coordinador del Sindicat de Tècnics del Ministeri d'Hisenda (Gestha)

Sessió 4. El 15 de desembre de 2014 es van tenir les compareixences següents:

– Joan Francesc Pont Clemente, catedràtic de dret financer i tributari de la Universitat de Barcelona

– Luis Manuel Alonso González, catedràtic de dret financer i tributari de la Universitat de Barcelona

– Carles Ramió, catedràtic de ciència política i administració de la Universitat Pompeu Fabra

Sessió 5. El 22 de desembre de 2014 es va aprovar una segona ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– José María de Mena Álvarez, ex-fiscal superior de Catalunya

– Santiago Doce Goicoechea, soci de Deloitte Abogados

– Jesús María Silva Sánchez, catedràtic de dret penal

Sessió 6. El 23 de desembre de 2014 es va aprovar una ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Rafael Ribó i Massó, síndic de Greuges

Sessió 7. El 16 de gener de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Carlos Jiménez Villarejo, ex-fiscal anticorrupció de la Fiscalia de l'Estat

– Siscu Baiges Planas, periodista

– Félix Martínez Zapata, periodista

– Jordi Oliveres Tapias, periodista

– Jaume Reixach Riba, periodista

Sessió 8. El 26 de gener de 2015 es va aprovar una quarta ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– José Matas Zapata, coronel de la Guàrdia Civil retirat

Sessió 9. El 2 de febrer de 2015 es va aprovar una cinquena ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Lluís Franco Sala, exdirector de l'Agència Tributària de Catalunya

Manuel Vázquez López, comissari en cap de la UDEF, i Luis María Sánchez González, director d'inspecció de l'Agència Tributària, no van compareixer. El president de la Comissió va indicar que els tornaria a convocar amb els advertiments legals corresponents.

Sessió 10. El 9 de febrer de 2015 es va tenir la compareixença següent:

– Artur Mas Gavarró, president de la Generalitat

Sessió 11. El 16 de febrer de 2015 es va aprovar una ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Ernesto Ekaizer, periodista

– Francesc Cabana Vancells, advocat, historiador i cofundador de Banca Catalana

– Ramon Pedrós Martí, excap del Gabinet de Premsa de la Presidència de la Generalitat entre els anys 1988 i 1998

Sessió 12. El 23 de febrer de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Jordi Pujol Soley, expresident de la Generalitat

– Marta Ferrusola Lladós

– Jordi Pujol Ferrusola

Sessió 13. El 2 de març de 2015 es va aprovar una sisena ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Marta Pujol Ferrusola

– Oriol Pujol Ferrusola

– Pere Pujol Ferrusola

Sessió 14. El 9 de març de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Oleguer Pujol Ferrusola

– Mireia Pujol Ferrusola

– Josep Pujol Ferrusola

Sessió 15. El 16 de març es van tenir les compareixences següents:

– Joan Anton Sánchez Carreté, assessor fiscal

– Ramon Gironès Pagès

Sessió 16. El 23 de març de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Mercè Gironès Riera

– Luis Delso Heras, president d'Isolux Corsan

– Gustavo Buesa Ibáñez, president de GBI Serveis

Sessió 17. El 7 d'abril de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Felip Puig Godes, conseller d'Empresa i Ocupació

– Cristina Isabel de Francisco Cotorruelo

– Sergi Alsina Jiménez

Sessió 18. El 10 d'abril de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Alícia Sánchez-Camacho Pérez, presidenta del Partit Popular de Catalunya

– Lluïsa Brugué Bellido, exgerent del PSC

– Maria Victoria Álvarez Martín, sòcia de Partners Consulting Funding

Sessió 19. El 13 d'abril de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Francisco Marco Fernández, director de Método 3

– José Zaragoza Alonso, diputat de les Corts Generals

– Esteve Ayats Domènech, d'Aglomerats Girona

– Josep Mayola Comadira, de Servitransfer

– David Ruiz Ramirez, de Promopalamós

Jorge Fernández Díaz, ministre d'Interior; Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, i Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern de l'Estat, no van compareixer. El president de la Comissió va indicar que els tornaria a convocar amb els advertiments legals corresponents.

Sessió 20. El 20 d'abril de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Joan Anton Sánchez Carreté, assessor fiscal

– Laura Cutillas Santillán, de Focio

Ignacio Cosidó, director general de la Policia Nacional; Félix Sanz, director del CNI, i Manuel Vázquez, comissari en cap de la UDEF, no van compareixer. El president de la Comissió va indicar que tornaria a convocar a compareixer Ignacio Cosidó i Félix Sanz, amb els advertiments legals corresponents, atès que Manuel Vázquez ja havia estat convocat per segona vegada amb els advertiments legals corresponents.

Sessió 21. El 27 d'abril de 2015 es va aprovar una setena ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Ricard Puignou Vigo, de Certio

– Xavier Pujol Artigas, de Ficosa

– Xavier Corominas Rovira, arquitecte i urbanista

La Comissió acorda donar trasllat a la Mesa del Parlament de la incompareixença de Manuel Vázquez per tal que en doni trasllat al Ministeri Fiscal.

Sessió 22. El 4 de maig de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- José M. Romero de Tejada, fiscal superior de Catalunya
- Maria Jesús Muro Sebastián, d'Iberaudit Kreston
- Pedro Navarrete Sanz, expresident de Sony
- Alejandro Guerrero Kandler, de Life Mataró

El president informa que s'han rebut comunicacions de Luis María Sánchez, director d'inspeccions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària; d'Ignacio Cosidó Gutiérrez, director general de la Policia Nacional; de Félix Sanz Roldán, director del Centre Nacional d'Intelligència; de Jorge Fernández Díaz, ministre d'Interior; de Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, i de Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern de l'Estat, en què indiquen que no compareixeran. La Comissió acorda donar trasllat d'aquestes incompareixences a la Mesa del Parlament perquè en doni trasllat al Ministeri Fiscal.

El 5 de maig de 2015 la Mesa del Parlament va acordar que el president de la Comissió tornés a convocar Manuel Vázquez i que en la convocatòria es definís amb precisió l'objecte de la compareixença.

Per al 5 de maig de 2015 es va convocar la comissió amb les compareixences d'Ignacio Cosidó Gutiérrez, director general de la Policia Nacional; de Félix Sanz Roldán, director del Centre Nacional d'Intelligència; de Jorge Fernández Díaz, ministre d'Interior; de Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, i de Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern de l'Estat. Havent rebut una comunicació de cada un dels convocats informant que no compareixerien, el president va desconvocar la Comissió.

El 12 de maig de 2015 la Mesa del Parlament va acordar que el president de la Comissió tornés a convocar les persones que no havien comparegut i que en la convocatòria es definís amb precisió l'objecte de la compareixença i que no es tractava d'exercir la funció de control parlamentari sinó la funció d'informació.

Sessió 23. El 2 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Macià Alavedra Moner, exconseller de la Generalitat
- Lluís Prenafeta Garruza, ex-secretari general de Presidència
- Luis García Sáez
- Bartomeu Muñoz Calvet, exalcalde de Santa Coloma de Gramenet i ex-vicepresident primer de la Diputació de Barcelona
- Emili Mas Margarit, exgerent de l'Institut Català del Sòl

– Miquel Bonilla Ruiz, exdirector de l'Institut Català del Sòl

Sessió 24. El 8 de juny de 2015 es va aprovar una ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

- Francesc Bustos Garrido, exregidor de l'Ajuntament de Sabadell
- Manuel Bustos Garrido, exalcalde de l'Ajuntament de Sabadell
- Carles Vilarrubí Carrió, empresari
- Daniel Fernández González, ex-secretari d'organització del PSC i exdiputat al Parlament de Catalunya
- María Elena Pérez García, exalcaldessa de l'Ajuntament de Montcada i Reixac

Sessió 25. El 15 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Luis Bárcenas Gutiérrez, extresorer i exsenador del Partit Popular
- Hervé Falciani, enginyer informàtic

Sessió 26. El 22 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Javier de la Rosa Martí, exrepresentant de KIO España
- Joan Piqué Vidal, advocat
- Itziar González Virós, exregidora del Districte de Ciutat Vella
- Carme García Suárez, exregidora de l'Ajuntament de Sabadell
- Xavier Casanovas Combalia, representant de la Plataforma per a una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària

Sessió 27. El 23 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Rafael Gascó Sales, conseller delegat d'AndBank España
- Ricard Tubau Roca, president d'AndBank España

Sessió 28. El 29 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Javier Nart Peñalver, eurodiputat de Ciutadans - Partido de la Ciudadanía
- Jordi Soriano José, exportaveu del Partit Popular de Sabadell
- Lluís Pacual Estevill, exjutge
- Antoni Duran-Sindreu Buxadé, assessor fiscal

Sessió 29. Per al dia 2 de juliol es va convocar la Comissió amb les compareixences de Luis María Sánchez, director d'inspeccions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària; d'Ignacio Cosidó Gutiérrez, director general de la Policia Nacional; de Félix Sanz Roldán, director del Centre Nacional d'Intelligència; de Jorge Fernández Díaz, ministre d'Interior; de Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques; de Manuel Vázquez López, comissari en cap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal de la Policia Nacional, i de Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern de l'Estat. El president de la Comissió va informar que s'havia rebut una comunicació de cada un dels convocats informant que no compareixerien.

La Comissió va acordar traslladar a la Mesa del Parlament les incompareixences de Jorge Fernandez Díaz, ministre d'Interior; de Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques; de Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern espanyol; d'Ignacio Cosidó Gutiérrez, director general de la Policia Nacional; de Félix Sanz Roldán, director del Centre Nacional d'Intelligència; de Manuel Vázquez López, comissari en cap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal de la Policia Nacional, i de Luis María Sánchez González, director d'inspeccions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, davant la Comissió, perquè la Mesa del Parlament en donés compte al Ministeri Fiscal per si aquestes incompareixences eren constitutives de delictes.

El 7 de juliol de 2015 la Mesa del Parlament va acordar donar compte al Ministeri Fiscal de les incompareixences de les persones esmentades als efectes de substanciar la responsabilitat penal que els pogués correspondre.

Sessió 30. El 17 de juliol de 2015 es va aprovar el Dictamen de la Comissió

III. PLA DE TREBALL APROVAT PER LA COMISSIÓ

La Comissió, en la sessió tinguda el 21 de novembre de 2014 (DSPC-C 522/10), va aprovar el Pla de treball, que fou modificat en les sessions tingudes l'1, el 22 i el 23 de desembre de 2014; i el 26 de gener, el 2 de febrer, el 2 de març i el 27 d'abril de 2015.

A) COMPAREIXENCES APROVADES PER LA COMISSIÓ

El Pla de treball inicial, aprovat el 21 de novembre de 2014, fou modificat diverses vegades i es van arribar a acordar 210 compareixences. En data del 2 de febrer de 2015 es va acordar que les compareixences es reduïssin a 84, de les quals se'n van tenir 77 per incompareixença d'alguns dels convocats.

B) DOCUMENTACIÓ DEMANADA PER LA COMISSIÓ

Documentació aprovada el 22 de desembre de 2014

– Sindicatura de Comptes

- Expedient complet de l'Informe 21/2004, relatiu a les contractacions i despeses efectuades per la Generalitat o les seves empreses i organismes autònoms i per les administracions locals amb Europraxis Consulting Holding, SL; Europraxis Consulting, SA; Comopraxis, SA, i Indra (o empreses del grup), durant els exercicis 1996 a 2002.
- Expedient complet de l'Informe de fiscalització 22/2007 de la Sindicatura de Comptes, relatiu a les contractacions i despeses amb el grup INDRA, exercicis 1996-2002, ampliació de l'informe 21/2004.
- Expedient complet de l'Informe de fiscalització 5/2007 de la Sindicatura de Comptes, relatiu al Fons Social Europeu, exercicis 1990-2001.
- Expedient complet de l'Informe de fiscalització 25/2009 de la Sindicatura de Comptes, relatiu a l'Acord de transparència i autolimitació de despeses electorals i de finançament dels partits polítics, exercicis 2003-2006.
- Expedient complet de l'Informe de fiscalització 8/2010 de la Sindicatura de Comptes, relatiu al Fons Social Europeu, exercicis 1990-2001, resolució 113/VIII.
- Retiment de comptes dels partits polítics i de les associacions i fundacions vinculades. Exercicis 2010, 2011, 2012.
- Informes de la Sindicatura de Comptes de les darreres campanyes electorals, del partits polítics amb representació parlamentària.

– Agència Estatal d'Administració Tributària

- *Informe de fiscalización de las principales actuaciones realizadas por la Agencia Estatal de Administración Tributaria en ejecución de Plan de prevención del fraude fiscal, durante los ejercicios 2010, 2011 y 2012.* Tribunal de Cuentas.
- *Informe Anual de Recaudación Tributaria.* Años 2010-2013. Agencia Tributaria.
- *Memòria Anual.* Años 2010-2013. Agencia Tributaria.
- Certificat de l'AEAT que acrediti si Jordi Pujol Soley figura a la llista de titulars de comptes a Suïssa, anomenada llista Falciani.
- Certificat de l'AEAT que acrediti si Marta Ferrusola Lladós figura a la llista de titulars de comptes a Suïssa, anomenada llista Falciani.
- Certificat de l'AEAT que acrediti si Jordi, Marta, Josep, Pere, Oriol, Mireia o Oleguer Pujol Ferrusola figuren a la llista de titulars de comptes a Suïssa, anomenada llista Falciani.

- Certificat de l'AEAT que acrediti el pagament de l'impost de successions per part de Jordi Pujol Soley arran de l'herència del seu pare, Florenci Pujol Brugat.

- Certificació de si de l'AEAT ha investigat la possible existència de comptes de la família Pujol (Jordi Pujol Soley, Marta Ferrusola Lladós, Jordi Pujol Ferrusola, Josep Pujol Ferrusola, Marta Pujol Ferrusola, Oriol Pujol Ferrusola, Pere Pujol Ferrusola, Mireia Pujol Ferrusola, Oleguer Pujol Ferrusola) a entitats financeres d'Andorra, Liechtenstein, Suïssa, Gibraltar, Luxemburg, Illes Jersey i Illes Caiman.

- Declaracions tributària (IRPF i patrimoni) de Jordi Pujol Soley, esposa i fills, i també les declaracions complementàries escaients (del 1980 ençà).

– *Agència Tributària de Catalunya*

- Criteris generals del Pla de control tributari de l'Agència Tributària de Catalunya. Anys 2010-2014.

- Memòria de l'Agència Tributària de Catalunya. Anys 2010-2013

– *Govern de la Generalitat de Catalunya*

- Concursos públics de la Generalitat de Catalunya (1983-2014) als quals s'han presentat (import, data del concurs), adjudicacions obtingudes de la Generalitat (import, data del contracte, liquidació final), adjudicacions sense concurs (import, data i liquidació final), les empreses següents:

a) Empreses dependents de la família Sumarroca (COMSA, EMTE; TEYCO)

b) COPISA

c) INDRA

d) Hidroplant

e) Europraxis

- Contractació a les empreses anteriors del període 1981-2014: llistat i percentatge de cada una sobre el total, tipus d'adjudicació.

- Subvencions a cada medi de comunicació privats amb indicació de l'import i la justificació. Període del 1981 al 2014.

- Informes de fiscalització prèvia i posterior, i l'informe de certificació final de les obres executades per Comsa, Comsa-Emte, Europraxis, Comopraxis, Indra i Entorn, i també de les UTE en què hagin participat aquestes empreses.

- Informe de fiscalització posterior de la intervenció de la Generalitat de tots els expedients en què l'adjudicatària hagi estat Comsa, Comsa-Emte, Europraxis, Comopraxis, Indra i Entorn, i també de les UTE en què hagin participat aquestes empreses.

- Adjudicacions de contractes, convenis i atorgament de subvencions o ajuts des de 1980 fins a l'actualitat a les empreses següents:

- Iberoamericana de Business and Marketing, SA

- Active Translation, SL

- Iniciatives Marketing i Inversions, SL

- Project Marketing Cat, SL

- Inter Rosario Port Services, SA

- Pujart, SL

- Hitech General Consulting, SL

- Hot Line Computer, SL

- Catexpress, SA

- ErisonoLongiano, SL

- Projectes Barcelona, SL

- Vintiquatre, SL

- Optimus Subastas on-line, SA

- S. Fernando Resort Bahia Sur, SL

- JasmundSpain, SL

- Tres Forcas Capital, SA

- Servifonía Plus, SL

- Arquillo Resort, SL

- Bahoruco Park, SL

- Europraxis Consulting Holding, SL

- Soluciones Informáticas Industriales, GDI, SL

- Irigem 2012, SL

- Entorn SL Enginyeria i Serveis

- Hidroplant

- Relació d'empreses contractades per la Generalitat de Catalunya entre 1980 i 2003, participades per Marta Ferrusola o altres membres de la família Pujol Ferrusola.

– *Departament de la Presidència:*

- Registres de visites i d'entrada al Palau de la Generalitat per a visites al president (1980-2003).

- Informe d'avaluació de la gestió de la Generalitat de desembre de 2003.

- Propostes i reflexions del president de la Generalitat en matèria de transparència i regeneració democràtica.

- Codi ètic dels alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya.

- Valoració de l'índex de transparència de les comunitats autònomes (INCAU), 2014.

- Codi de principis i conductes recomanables en la contractació pública.

– *Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública*

- Informe de l'activitat contractual de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic l'any 2013

- Memòria de l'OSACP 2013.

– Departament d'Interior

- Informes sobre la presència de màfia organitzada a Catalunya.
- Relació d'entrades i sortides d'Andorra de la família Pujol Ferrusola, que van requerir serveis de protecció del Cos de Mossos d'Esquadra entre 1980 i 2003, ambdós inclosos.

– Directora del programa de polítiques de transparència

- Informe valoratiu de l'estat d'aplicació de les 51 mesures anticorrupció.

– Defensor del Pueblo

- Resumen Informe Anual 2013. Defensor del Pueblo.

– Oficina Antifrau de Catalunya

- Memòria Anual 2013. Oficina Antifrau de Catalunya
- Memòria Anual 2012. Oficina Antifrau de Catalunya
- Memòria Anual 2011. Oficina Antifrau de Catalunya
- Memòria Anual 2010. Oficina Antifrau de Catalunya
- Memòria Anual 2009. Oficina Antifrau de Catalunya

– Col·legi de Periodistes

- Codi deontològic dels periodistes catalans.
- Código Deontológico Europeo de la Profesión Periodística.

– Registre General d'Actes d'Últimes Voluntats

- Testament de Florenci Pujol Brugat i escriptura d'acceptació de l'herència de Jordi Pujol Soley.
- Document acreditatiu de la deixa de Florenci Pujol Brugat a Marta Ferrusola Lladós i els seus fills.

– Registre Mercantil

- Relació d'empreses i societats on existeixi o hagi existit una relació d'administració o participació de Jordi, Marta, Josep, Pere, Oriol, Mireia i Oleguer Pujol Ferrusola i la documentació mercantil corresponent (socis, comptes, administració i balanços).

– Gestha

- Informes sobre el frau fiscal.

– Administració justícia

- Sentència del cas Hisenda.
- Sentència del cas Pallerols - Sentència del cas Treball.
- Sentència del cas Filesa.

– Universidad de las Palmas

- Títol del document: Informe Cost Social de la Corrupció.

– Comissió Europea

- Títol del document: EU anticorruption Report 2014.

– Jordi Pujol Soley

- Testament de Florenci Pujol Brugat.
- Altres declaracions de voluntat de Florenci Pujol Brugat en favor de l'esposa de Jordi Pujol Soley i fills.

– Maria Pujol Soley

- Testament de Florenci Pujol Brugat
- Altres declaracions de voluntat de Florenci Pujol Brugat en favor de l'esposa de Jordi Pujol Soley i fills.

– Sepblac

- Informes relatius a Jordi Pujol Soley, esposa i fills.

– Ministeri d'Economia i Competitivitat del Govern d'Espanya

- Informe Lagares.

– Parlament de Catalunya

- Acord de transparència i autolimitació de despeses electorals i de finançament de partits polítics signat el 26 de febrer de 2001 per les forces polítiques amb representació al Parlament de Catalunya.

– Tribunal de Comptes

- Informes del Tribunal de Comptes de les darreres campanyes electorals estatals i europees, dels partits polítics amb representació parlamentària.

– Partits polítics amb representació parlamentària

- Codis ètics de tots els partits parlamentaris.

– Banc d'Espanya

- Documentació dels ingressos obtinguts per la família Pujol, provinents del Banco Bilbao Vizcaya, posteriors a l'absorció de Banca Catalana.
- Documentació que acrediti les accions i els moviments (transaccions, pèrdues i plusvàlues, i també llurs efectes fiscals) de què la família Pujol va disposar al llarg de l'activitat de Banca Catalana i també de la seva Fundació.

– COMSA-EMTE

- Còpia de tots els contractes d'assessorament de Jordi Pujol Ferrusola amb les empreses del grup COMSA-EMTE.

– TEYCO

- Còpia de tots els contractes d'assessorament de Jordi Pujol Ferrusola amb les empreses del grup TEYCO.

– *COPISA*

- Còpia de tots els contractes d'assessorament de Jordi Pujol Ferrusola amb les empreses del grup COPISA.

– *ISOLUX CORSAN*

- Còpia de tots els contractes d'assessorament de Jordi Pujol Ferrusola amb les empreses del grup ISOLUX CORSAN.

– *Jutjat instrucció número 14*

- Transcripció de la conversa gravada per l'agència Método 3 entre Alícia Sánchez Camacho i Victòria Álvarez.

Documentació aprovada el 23 de desembre de 2014

– *Agència Estatal d'Administració Tributària*

- Extracte de les declaracions de béns a Hisenda de Jordi Pujol Soley des de l'any 1980 i fins l'any 2000.
- Informes fiscals sobre el cas Banca Catalana.

– *Tribunal Superior de Justícia de Catalunya*

- Instrucció de la querella del fiscal contra divuit directius de Banca Catalana, entre els quals l'expresident Jordi Pujol.
- Escrits de la defensa.
- Informe del Banc d'Espanya que va donar lloc a la querella.
- Sentència d'exculpació de l'expresident Jordi Pujol Soley.
- Sentència de sobreseïment del cas Banca Catalana.
- Informes fiscals sobre el cas Banca Catalana.

– *Banc d'Espanya*

- Informe sobre el cas Banca Catalana

Documentació aprovada el 26 de gener de 2015

– *Departament d'Interior*

- Registres corresponents als serveis prestats pels Mossos d'Esquadra que hagin motivat la sortida de membres del cos per la frontera d'Andorra escortant Marta Ferrusola.

Documentació aprovada el 2 de febrer de 2015

– *Audiència Nacional*

- Document de diligències prèvies del cas 211/08 instruït pel magistrat Santiago Pedraz Gómez.

Documentació aprovada el 2 de març de 2015

– *Protektorat de Fundacions*

- Documentació dipositada al Protektorat de Fundacions relativa a la Fundació Catalana des de l'any 1982.

– *BBVA*

- Actes de les sessions del Consell d'Administració de Banca Catalana tingudes durant els anys 1982, 1983, 1984 i 1985.

– *Departament d'Interior, Departament de Governació, Departament de Justícia o qualsevol altre departament competent en la matèria:*

- Informe o document de qualsevol naturalesa que expliciti les raons per les quals no consten documentalment a la Direcció General de la Policia les activitats d'escorta fetes pels serveis de protecció de personalitats amb anterioritat al 2006.
- Informe o document de qualsevol naturalesa que contingui les notificacions efectuades pel Departament d'Interior a les autoritats espanyoles sobre les entrades i sortides de forces i cossos de seguretat en territori andorrà.
- Informe o document de qualsevol naturalesa que contingui la identificació dels agents que entre els anys 1980 i 2003 van escortar els membres de la família Pujol Ferrusola en llurs entrades i sortides de territori andorrà.
- Informe o document de qualsevol naturalesa que contingui la identificació de la persona o persones de qualsevol departament competent que fossin responsables de guardar o transmetre el registre d'entrades i sortides en territori andorrà de la família Pujol Ferrusola entre els anys 1980 i 2003.

Documentació aprovada el 27 d'abril de 2015

– *Jutjat d'Instrucció número 14 de Barcelona*

- Sumari amb totes les diligències prèvies instruïdes del procediment núm. 485/2013 al Jutjat d'Instrucció núm. 14 de Barcelona.

IV. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

I. CONSIDERACIONS GENERALS

I.1. CONSIDERACIONS PRELIMINARS

1

La necessitat de regenerar la gestió pública i lluitar contra la corrupció és una obligació política i social. És un deure moral de totes les forces polítiques democràtiques i cal treballar amb el màxim de consens pos-

sible per a assolir propostes concretes per a una major transparència. No es poden consentir pràctiques ni actituds que deterioreni la confiança dels ciutadans cap a les institucions i la política, que ha d'ésser vista com una forma honesta de resoldre els problemes de la societat. La millora de la qualitat democràtica ha d'acabar amb la sensació d'impunitat creixent que existeix entre els ciutadans, ja que aquesta impunitat genera finalment frustració i desmoralització col·lectiva i una crisi de confiança en les institucions. Els dèficits en la transparència i l'accés a la informació pública sovint han comportat un espai adient per a les pràctiques de corrupció.

La Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política obeeix a la lògica parlamentària de control. L'objectiu final no persegueix declarar, doncs, la possible responsabilitat jurídica de persones físiques o jurídiques que puguin estar relacionades amb les qüestions que són objecte de la investigació, sinó escatir la responsabilitat política de l'Administració pública i, especialment, dels seus responsables que per acció o per omissió han intervingut en els fets objecte d'anàlisi i en què llur actuació no ha estat imparcial. Ha estat també objecte de la Comissió assenyalar si hi ha hagut aprofitament de la posició de preeminència pública per a afavorir interessos particulars i obtenir beneficis personals, empresarials o de partit. Les conclusions de la Comissió són necessàriament valoracions de naturalesa política.

Els treballs de la Comissió s'han desenvolupat en la coincidència temporal d'una investigació parlamentària i una de judicial, atès que algunes de les qüestions analitzades o bé s'estaven investigant en seu judicial o bé hi han acabat, fet que en moltes de les compareixences ha tingut com a efecte que el compareixent s'acollís al dret de prioritzar la seva defensa davant els tribunals per davant de la col·laboració amb el Parlament. Això pot haver acabat generant incredulitat en els ciutadans pel que fa als efectes d'una comissió d'investigació parlamentària.

En els treballs de la Comissió, malgrat aquestes interferències, s'han manifestat algunes carències ja indicades per l'Oficina Antifrau en el seu informe del 26 de juliol de 2010, arran de la Comissió del cas Palau, i que caldria introduir en els mecanismes reglamentaris que regeixen el funcionament de les comissions d'investigació del Parlament.

El desencadenant de la constitució de la Comissió, però, s'ha de situar al 25 de juliol de 2014, data en què qui va ser president de la Generalitat durant més de vint-i-tres anys va emetre un comunicat de premsa en què confessava l'existència de diners ocults per part de tota la seva família «a l'estranger» durant trenta-quatre anys seguits, vint-i-tres dels quals van ésser coincidents amb el seu càrrec de president de la Generalitat.

Jordi Pujol i Soley, fundador Convergència Democràtica de Catalunya i president de la Generalitat, una de les figures polítiques espanyoles i catalanes més emblemàtiques del darrer quart de segle XX, va provocar, amb aquella confessió, el major terratrèmol de la política catalana des de la recuperació de la democràcia, i va fer inevitable la creació d'una comissió d'investigació per a esclarir els fets en l'àmbit polític, sobretot a partir de la seva primera compareixença al Parlament el 26 de setembre de 2014, en què va mostrar una actitud prepotent i de manca de respecte pel que representa el Parlament de Catalunya. Més enllà del fet –inacceptable i sense precedents en qualsevol democràcia europea– que un president hagi estat cometent frau fiscal durant trenta-quatre anys, les explicacions sobre la deixa que figuraven al comunicat eren del tot insuficients per a la societat catalana.

S'han tornat a obrir escenaris de tancament en fals sobre algunes de les qüestions que van envoltar la fallida de Banca Catalana i els fets posteriors. El cas Banca Catalana, entitat tan lligada a la figura de Jordi Pujol i Soley, va ser presentat com un atac de l'Estat a Jordi Pujol i Soley, i a Catalunya per extensió, i va servir, doncs, per a construir i consolidar l'anomenat «pujolisme». En aquest escenari, és central la qüestió sobre si paral·lelament a la construcció de l'autogovern de Catalunya s'ha afavorit també la construcció d'un entramat de negocis a l'ombra del Govern, de les seves relacions amb determinats grups empresarials, dels intents de control dels mitjans de comunicació i les seves relacions amb sectors específics de la judicatura, i les seves connexions i la del seu partit, Convergència Democràtica de Catalunya, en alguns dels escàndols que els han sacsejat, des de Banca Catalana fins al cas Palau, passant pel cas CARIC, el cas de les loteries de la Generalitat, el cas Prenafeta, el cas VVM, el cas Treball, el cas Turisme, els cas Planasdemunt, el cas Casinos, el cas Gran Tibidabo, el cas Ferroviari –lligat a l'operació reformista–, el cas Europraxis, el cas Estivill i altres.

El context en què es va fer el comunicat, però, no era aliè a la confessió. Diverses informacions, anteriors i posteriors al famós 25 de juliol de 2014, apuntaven a diverses investigacions judicials sobre la possibilitat que membres de la família Pujol Ferrusola haguessin tingut comptes bancaris amb grans quantitats de diners ocults a l'estranger, la procedència dels quals era incerta i desconeguda.

Els rumors tan persistents que han recorregut la política catalana sobre percentatges i comissions, els precedents dels casos Palau, ITV i Pretòria i informes policials controvertits no han fet sinó augmentar el grau d'escepticisme i dubte davant la gestió de Jordi Pujol i Soley, el seu entorn familiar i Convergència Democràtica de Catalunya al capdavant del Govern de la Generalitat al llarg d'un total de trenta anys. Uns dubtes que també han arribat fins a nombrosos membres de l'ac-

tual Govern, diversos consellers i fins i tot el seu president, ja que també va formar part dels governs de Jordi Pujol i Soley com a conseller d'Economia i conseller en cap. L'ombra de dubte sobre Artur Mas es deu també a la seva condició de beneficiari d'un compte bancari a Liechtenstein durant vint-i-quatre anys, que no va fer repatriar quan era el màxim responsable de la hisenda catalana.

La creació d'aquesta comissió d'investigació respon a un fet tan rellevant com el descobriment de l'engany de Jordi Pujol i Soley i la seva família als catalans i a les qüestions que plantejava. El seu pla de treball, però, ha volgut ésser més exhaustiu i aquest element, sense deixar d'ésser central, s'ha vist diluït per altres casos de presumpta corrupció política, que també han requerit l'atenció de la Comissió.

I.2. CONSIDERACIONS RELATIVES AL FRAU I L'EVASIÓ FISCALS

2

Al llarg de les sessions de la Comissió, s'ha vist com en el fenomen del frau –en el qual s'engloba des del frau fiscal per evasió d'impostos fins a alguns dels mecanismes presents en la corrupció política– entren en joc tant conductes delictives com entorns propicis, i tot això emmarcat en un sistema imperfecte que permet aquestes conductes i entorns. Entorns, d'altra banda, que seran més propicis com més tolerats siguin per l'apreciació social dels mitjans i dels ciutadans en general.

3

La principal conducta que s'observa de l'infractor és l'ambició per oportunitat i la cobdícia. Dit en altres termes, l'actitud de l'infractor que, quan li sorgeix l'oportunitat de cometre el delictes, no posa l'interès social o el seu deure públic per davant de l'enriquiment propi i il·lícit. Aquesta conducta és reprovable políticament, èticament i jurídicament, i és molt pitjor quan, en comptes d'un infractor ocasional, es tracta d'un infractor sistèmic amb conductes associades a la premeditació i l'organització de negocis estables i duradors que es poden considerar autèntics delictes continuats, amb la utilització de la política per a desenvolupar-los.

Aquesta conducta es veu especialment agreujada quan l'empresari o el polític té una idea distorsionada de la realitat o la tergiversa. És la segona conducta observada en la Comissió. En aquest cas, el mateix infractor fonamenta, defensa i arriba a acceptar l'activitat delictiva excusant-la en termes com ara «la creació d'ocupació», «el bé públic», «l'estricta legalitat de les seves accions» o fins i tot en perfils extrems que «tothom fa el mateix o, fins i tot, coses pitjors». Aquesta idea distorsionada de la realitat porta l'infractor a pensar que el que fa no només no està malament, sinó que amb

aquestes premisses mai no serà descobert o que, en tot cas, serà tolerat.

I, finalment, s'ha observat la conducta de la negació absoluta, l'enroc total en el cas d'ésser descobert: negar la màxima encara que tot tipus de proves i indicis assenyalin en la direcció de la seva responsabilitat i culpabilitat, i alhora evitar accions habituals fora de l'entorn, com ara la dimissió immediata dels càrrecs públics i l'abandonament de l'activitat política encara que sigui forçat per la concepció moral de la pròpia conducta.

4

Respecte dels entorns, s'ha vist com tots els casos (per uns, denunciats i per altres, defensats) s'han desenvolupat en entorns propicis a l'activitat delictiva.

Aquests entorns tenen les característiques següents:

- a) Control extern escàs o nul.
- b) Inexistència o ineficàcia total de controls interns.
- c) Existència d'agents implicats que satisfan necessitats particulars abusant de necessitats generals, serveis públics, contractes, béns socials.
- d) Absència total d'informació per als col·laboradors polítics propers, els quals, davant les infraccions, passen a tenir un paper de desconexors absoluts dels assumptes tractats, malgrat ésser competència directa seva en els períodes encausats.
- e) Control final dels diners que ha permès l'ocultació i fugida de capitals de manera immediata i pràcticament sense deixar rastre.
- f) Intangibilitat política i administrativa de l'infractor.
- g) Existència d'accions ocultes als procediments per a afavorir propostes empresarials.

5

El volum del frau fiscal és excessiu. Malgrat les discrepàncies en les xifres relatives a aquest fenomen, com és la quantificació del frau fiscal actual, el que s'anomena «economia submergida» a Catalunya, i també al conjunt de l'Estat espanyol, pot estar al voltant del 20-25% del producte interior brut (PIB), segons les fonts aportades. Això equivaldria, segons dades de la Plataforma per una Fiscalitat Justa, a uns 16.000 milions d'euros per a Catalunya i fins a un total de 90.000 milions d'euros al conjunt de l'Estat. Aquestes mateixes fonts indiquen que la mitjana europea està entre el 10 i el 12% del PIB. A Catalunya, situar-se a la mitjana europea significaria una font addicional de recursos econòmics per a polítiques públiques.

El frau fiscal se centra principalment en rendes del treball per compte propi i grans empreses. El frau comès en declaracions de rendes per a assalariats és pràcticament nul, mentre que es considera que les tributacions realitzades per rendes no assalariades són més suscep-

tibles de frau fiscal. I en aquest sector, tenen una gran repercussió sobretot els grans patrimonis i les grans empreses, que, segons estimacions, són responsables de fins al 72% del total del frau fiscal a Espanya.

Pel que fa a la ineficàcia de l'Administració per a recaptar els impostos, s'ha coincidit de manera unànime a assenyalar la manca de recursos de què disposen tant l'Administració tributària com l'Administració de justícia per a perseguir d'una manera més eficaç el frau i l'evasió fiscal. També s'ha apuntat a una excessiva complexitat de la llei, que afavoreix les grans fortunes de qui pot buscar el millor assessorament i la tributació més eficient, i penalitza el desconeixement de les persones amb menys recursos, les quals sovint es veuen immerses en un expedient d'hisenda per errors a l'hora de tributar. En aquest sentit, s'ha de destacar el que s'ha anomenat «fracàs» de l'Administració en la relació amb l'administrat en matèria fiscal, ja que s'ha considerat que és un model de relacions basat en la repressió i no en la cooperació, i en el fet de centrar les sancions (i els delictes) per quanties totals de frau i no pel que es pugui considerar una actuació i actitud realment fraudulenta, més enllà de superar o no el topall sancionable o punible. No tot és frau fiscal, ja que s'estima que Espanya és el país de la Unió Europea amb més liquidacions no cobrades, amb un import de prop de 20.000 milions d'euros. En aquest sentit, s'han expressat alguns dubtes sobre el sistema de tributació per autoliquidació, sobretot en un context social que no promou el pagament d'impostos. Més mitjans no vol dir més unitats de control, sinó aconseguir que les ja existents funcionin correctament i siguin eficaces. La multiplicitat d'organismes que persegueixen els delictes de corrupció i d'evasió de capitals pot ésser, de fet, un problema si tots aquests estan infradotats i mancats de coordinació.

S'ha constatat, pel testimoni dels experts que han comparegut a la Comissió, el que es podria definir com la «indústria del frau» o «enginyeria de l'evasió». Hi ha, efectivament, tota una indústria dedicada al negoci d'evasió de capitals, a l'allotjament d'aquests capitals en països considerats paradisos fiscals, o de tributació molt baixa, i a la reinjecció posterior d'aquests capitals al sistema en forma de blanqueig, i a la qual no són alienes algunes entitats financeres amb seu en aquests països que es blinden en legislacions laxes i obstruccionistes, i en l'anomenat «secret bancari», que pot acabar emparant operacions il·lícites i delictives.

Un dels principals aprenentatges de la Comissió al llarg de les seves feines ha estat constatar que existeix una cooperació privada internacional per a afavorir el frau fiscal i el blanqueig de capitals, mitjançant l'opacitat en les operacions i les transaccions financeres internacionals. I que un dels mecanismes principals en aquesta cooperació és el fet que el sistema financer, en l'àmbit internacional, sovint treballa conjuntament a favor de l'opacitat. Per contra, la manca de recur-

sos materials i humans, la poca coordinació entre governs i entre les institucions judicials dedicades a perseguir els evasors fiscals i, en molts casos, la passivitat manifesta dels governs fa que la lluita contra aquests evasors sigui completament desigual. El disseny institucional europeu és totalment ineficient per a atacar aquestes activitats opaques. De fet, hi ha estats de la Unió Europea que es neguen a compartir informació bancària o fiscal amb els altres estats membres.

S'han analitzat també els efectes de l'elusió fiscal i les esclertes de les lleis tributàries, que permeten a alguns contribuents estalviar-se el pagament d'impostos actuant dins dels marges permesos per la normativa i fent-ne una interpretació forçada. Tenint present que no hi ha delictes tributari, l'efecte social i la minva de l'elusió fiscal en els recursos públics són equiparables als del frau i l'evasió. El Parlament considera que caldria trobar noves vies legislatives per a eradicar aquestes pràctiques.

La corrupció és un delictes greu que desvia de manera irregular i perverteix el sistema de normes i la mateixa aplicació de la llei en benefici particular, i en detriment de l'interès general. La corrupció és també un problema econòmic per a la societat, en restar directament recursos al sector públic. La Unió Europea calcula en 120.000 milions d'euros el cost de la corrupció a Europa. Catalunya no és aliena a aquesta realitat, en contra d'algunes visions, ja que segons el darrer estudi de la Unió Europea, Catalunya ocupa el lloc 130 d'un total de 172 regions en la classificació europea, i obté la pitjor nota de totes les regions espanyoles. Una de les conclusions que es poden extreure és que a Catalunya hi ha hagut i hi continua havent pràctiques corruptes.

La corrupció està íntimament lligada a l'existència de paradisos fiscals i el secret bancari, ja que aquests constitueixen un amagatall perfecte per als increments patrimonials dels corruptes, amb el qual no només amaguen llur enriquiment, sinó també els indicis d'activitat delictiva.

I.3. CONSIDERACIONS RELATIVES A LES RELACIONS ENTRE LES EMPRESES I LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

6

El Parlament de Catalunya, en l'àmbit de les relacions entre les empreses i les administracions públiques, constata l'existència de nombroses empreses que han obtingut contractes amb la Generalitat o amb altres administracions públiques de manera reiterada, la propietat o la direcció administrativa de les quals té relacions d'amistat o de parentiu amb membres de la família Pujol i que s'han vist envoltades de sospites de tracte de favor en l'obtenció d'aquests contractes o de la seva utilització per al finançament irregular del partit en el Govern. Aquestes sospites no són fets puntuals, sinó que estan avalades per un recorregut històric des dels inicis de l'autogovern amb

un elevat nombre de casos concrets que han estat tractats per la justícia. Des de la perspectiva d'una recerca qualitativa, hi ha prou elements coneguts per a donar versemblança a l'existència d'un entramat de favors creuats que han permès beneficis empresarials, beneficis del partit en el Govern i beneficis particulars, utilitzant la talaia pública com a instrument per a aconseguir-los.

Des d'aquesta perspectiva, té una importància especial tot allò relacionat amb el finançament dels partits polítics en general, però especialment el perquè del finançament irregular demostrat per alguns d'ells en particular i, encara més, la reflexió essencial sobre per què una empresa o una societat finança un partit. La resposta lògica és que el donatiu generós busca en el partit i, consegüentment, en els poders públics que són ocupats pel partit uns avantatges que altrament no haurien obtingut. Aquesta actitud situa la qüestió de qualsevol donació en els marges del dret penal perquè pot conduir a una ruptura de la igualtat en la posició dels usuaris de qualsevol servei públic.

I.4. CONSIDERACIONS RELATIVES AL FUNCIONAMENT DE LES COMISSIONS D'INVESTIGACIÓ

7

1. El Parlament de Catalunya, pel que fa a la importància de les comissions d'investigació, i concretament de la Comissió d'Investigació sobre el Fraude i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política:

a) Constata la conveniència d'aquestes comissions, fet que demostra el compromís del Parlament en la lluita contra les males pràctiques en aquest àmbit i l'assenament de les bases necessàries per a eradicar-les definitivament.

b) Manifesta que les comissions d'investigació tenen, entre altres objectius, el d'investigar possibles responsabilitats en l'àmbit de la gestió pública, cosa que no impedeix que una activitat privada pugui ésser objecte d'una comissió com aquesta, sempre que la seva transcendència li atorgui una dimensió pública.

2. El Parlament de Catalunya, pel que fa a importància del bon funcionament de les comissions d'investigació, constata:

a) La importància de la claredat de l'objecte, l'ús i l'abast que es doni a les comissions d'investigació, per la legitimació de l'instrument mateix i de les conclusions consegüents.

b) La necessitat d'acotar i delimitar el volum i la complexitat de les sol·licituds d'informació de les comissions d'investigació per tal d'optimitzar-ne l'ús per part dels mateixos sol·licitants, però també els recursos econòmics i humans invertits en l'elaboració i el compliment de la sol·licitud.

c) La importància d'especificar al més detalladament possible la informació sol·licitada en funció de la se-

va complexitat i de definir-ne l'objecte, per tal d'evitar respostes negatives o errònies que alenteixin i alterin el funcionament de la comissió d'investigació.

d) La conveniència d'elaborar un pla de treball assolible i al més ajustat possible a l'objecte de la comissió d'investigació, per tal d'evitar successives modificacions, ja que comporten confusió a la comissió i disminueixen la credibilitat de la seva utilitat.

e) La conveniència de fer comparèixer davant de les comissions d'investigació un gran nombre d'experts per a assolir l'objectiu d'aquest instrument; en aquest cas, aprendre de les males pràctiques i els errors del passat i prendre mesures per a evitar que es repeteixin.

8

El Parlament de Catalunya expressa la necessitat de revisar el Reglament del Parlament amb relació a l'ús i el funcionament de les comissions d'investigació, amb l'objectiu d'augmentar-ne l'agilitat, l'aprofundiment en els temes i la capacitat d'actuació, i millorar qualsevol altre aspecte que en garanteixi el bon funcionament. En aquest sentit, es proposa estudiar canvis en els aspectes següents:

a) La limitació en el temps i en el contingut de les respostes de les persones interrogades per tal d'evitar distorsionar l'objectiu de l'interrogatori i evitar intervencions amb finalitats espúries.

b) Una major flexibilitat en els temps de les preguntes dels portaveus dels grups parlamentaris per a evitar tallar el fil de la recerca d'un tema concret.

c) Més concreció i limitació temàtica i de l'objecte de les matèries a investigar per a evitar la dispersió dels objectius.

d) Un pla de treball tancat, amb unes sol·licituds de documentació acotades i adequades a aquest pla.

e) Un increment i execució de sancions per haver mentit o ocultat dades de manera voluntària, llevat de la voluntat expressa de no declarar de les persones que estiguin immerses en processos judicials.

f) La limitació del nombre de compareixences sol·licitades per cada grup, l'acceptació de les quals hauria d'ésser obligatòria.

g) La incorporació d'experts en els treballs de recerca de la comissió.

h) L'establiment de fórmules per a facilitar l'adopció d'acords i la pluralitat d'opinions més enllà de la simple votació en els dictàmens sobre les conclusions de les comissions.

i) La conveniència de reforçar el paper de l'òrgan rector de les comissions d'investigació.

j) La inadequació de la pràctica consistent a facilitar o permetre a tot compareixent una intervenció prèvia.

k) La preferència perquè el torn de preguntes sigui sempre iniciat pel representant de la formació política que ha proposat la compareixença.

l) La conveniència d'evitar la concurrència simultània de compareixents, perquè no hi hagi el risc que la comissió perdi l'oportunitat de contrastar els testimoniatges dels convocats.

m) La necessitat de preservar els drets reconeguts per la Constitució a totes les persones, particularment els drets a la dignitat i a la presumpció d'innocència, i la possibilitat d'interrompre els treballs de les comissions d'investigació parlamentàries tan bon punt s'inicia un procediment judicial que té per objecte els mateixos fets.

9

1. El Parlament de Catalunya, pel que fa a les incompareixences en les comissions d'investigació, constata:

a) L'obligatorietat de comparèixer de tots els compareixents que siguin requerits per qüestions que siguin competència de la Generalitat, si bé el Parlament pot crear comissions d'investigació sobre qualsevol assumpte de rellevància pública que sigui d'interès de la Generalitat, d'acord amb l'article 59.6 de l'Estatut d'autonomia. En aquest sentit, cal vincular l'objecte de la convocatòria dels alts càrrecs, autoritats i personal al servei de les administracions públiques de l'Estat que actuïn a Catalunya a qüestions que siguin de competència de la Generalitat.

b) La necessitat que la comissió aprovi l'objecte de cadascuna de les compareixences per tal que les persones convocades coneguin sobre què seran preguntades, la necessitat que l'objecte de cada convocatòria estigui perfectament definit i la necessitat d'indicar als compareixents que poden, eventualment, no respondre a les preguntes plantejades en aplicació del dret fonamental de l'article 17 de la Constitució, com a estratègia de llur pròpia defensa, o en el cas que una llei els exigeixi el deure de secret, si bé tenen l'obligació, establerta per l'article 502.3 del Codi penal, de dir la veritat, ja que altrament incorrerien en un il·lícit penal.

c) El fet que la incompareixença, sempre que la convocatòria hagi estat degudament notificada, pot comportar un delictes de desobediència, de conformitat amb el que prescriu l'article 502.1 del Codi penal, per la qual cosa se n'ha de donar compte a la Mesa del Parlament perquè aquesta en doni trasllat al Ministeri Fiscal, en tant que té constitucionalment encomanada la defensa de la legalitat, perquè si entengués que s'ha vulnerat la llei, iniciï el corresponent procediment penal.

2. El Parlament de Catalunya, en aquest sentit, lamenta la incompareixença d'alts càrrecs, autoritats i funcionaris de l'Estat espanyol davant la Comissió.

3. El Parlament de Catalunya, en conseqüència, recomana de reforçar el protocol d'actuació i reglamentació davant les possibles incompareixences en les comissions d'investigació, d'acord amb l'ordenament jurídic vigent.

10

El Parlament de Catalunya constata que la simultaneïtat d'una comissió d'investigació amb processos d'investigació judicial oberts pot portar a fer judicis paral·lels, fruit de la repercussió en els mitjans de comunicació, i per tant tenir conseqüències en els investigats que poden afectar-ne els drets i les garanties processals fonamentals.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya:

a) Lamenta que en diverses ocasions s'hagin fet, o així s'hagi reflectit en els mitjans de comunicació, judicis paral·lels, amb les possibles repercussions que això hagi pogut ocasionar als qui compareixien i a la mateixa comissió.

b) Recomana que es reguli la no-simultaneïtat d'una comissió d'investigació amb processos d'investigació judicial oberts per tal d'evitar judicis paral·lels i les conseqüències negatives per als processats i per a la mateixa comissió, tal com fan països com França, Bèlgica i, en la pràctica, Alemanya.

11

1. El Parlament de Catalunya, amb relació a l'objectiu de la Comissió i de les comissions d'investigació parlamentària sobre fets il·lícits amb procediments judicials oberts, manifesta que s'ha de desenvolupar l'article 58 del Reglament del Parlament per a definir amb claredat l'objectiu de les comissions d'investigació.

2. El Parlament de Catalunya, amb relació als límits dels treballs de la Comissió i les propostes de millora per a futures comissions d'investigació, manifesta que s'han de reforçar els mitjans d'estudi i anàlisi de la informació que es posen a disposició de les comissions d'investigació.

12

El Parlament de Catalunya considera recomanable que en properes ocasions es limiti l'abast de les comissions, per tal de centrar-se més en objectius concrets. Això ha de permetre que qualsevol investigació pugui aprofundir més en els aspectes més centrals.

13

El Parlament de Catalunya considera que cal estudiar la conveniència de canviar la mecànica de les comissions d'investigació, en el sentit que els grups parlamentaris s'haurien de posar d'acord sobre les qüestions principals que caldria tractar en cada sessió d'una comissió, de manera que es poguessin traslladar per endavant als compareixents i es poguessin evitar episodis com els esdevinguts en la Comissió, en què molts

compareixents argüïen que no havien estat citats per a parlar d'aquell tema.

II. CONCLUSIONS

II.1. CONCLUSIONS RELATIVES AL FUNCIONAMENT DE LA COMISSIÓ

II.1.1. CONTINUACIÓ DELS TREBALLS DE LA COMISSIÓ

14

El Parlament de Catalunya entén que, en el marc de la Comissió, la voluntat de la cambra hauria d'haver estat identificar i corregir els errors i les mancances del sistema fiscal actual.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya lamenta que la Comissió no hagi pogut aprofundir en el coneixement de l'actual sistema fiscal i en la recerca de mesures per a combatre el frau i l'evasió fiscals i s'hagi centrat en l'anàlisi de fets concrets comesos o suposadament comesos per persones concretes.

15

El Parlament de Catalunya manifesta que cal reobrir la Comissió en la propera legislatura, i que se n'ha de delimitar l'objecte d'estudi de manera més precisa i d'acord amb el temps disponible.

II.1.2. MESURES DE DEPURACIÓ DE RESPONSABILITATS POLÍTQUES I, SI S'ESCAU, PENALS

16

El Parlament de Catalunya, amb relació a les compareixences davant la Comissió, acorda:

a) Seguir els tràmits pertinents previstos pel que fa als compareixents que, estant-hi legalment obligats, van declinar de comparèixer davant la Comissió i, en conseqüència, informar-ne directament la Fiscalia i presentar denúncia per desobediència, en compliment de la legalitat vigent, que obliga el Parlament a emparar i protegir el que disposen l'article 502 del Codi penal (que estableix que no atendre la petició d'una comissió d'investigació de

les Corts o d'un parlament autonòmic equival a incórrer en un delictes de desobediència) i l'article 59.3 del Reglament del Parlament de Catalunya (que estableix que «si la persona convocada desatén, voluntàriament, el requeriment de comparèixer davant d'una comissió d'investigació, la Mesa del Parlament n'ha de donar compte al Ministeri Fiscal, als efectes de substanciar la responsabilitat penal que hi pugui correspondre»).

b) Traslladar a la Fiscalia les compareixences tingudes davant la Comissió, a fi que determini si hi ha compareixents que hagin incorregut en fals testimoni, especialment en tot allò relatiu al cas Camarga, en què es fa evident que algun dels testimonis va mentir, atesa la contradicció evident, tenint present que l'article 502.3 del Codi penal estableix que «el qui, convocat davant una comissió parlamentària d'investigació, falti a la veritat en el seu testimoni ha d'ésser castigat amb la pena de presó de sis mesos a un any o una multa de dotze a vint-i-quatre mesos», i també que és considerada com a fals testimoni, segons doctrina judicial, l'afirmació falsa de no saber res dels fets.

II.2. CONCLUSIONS RELATIVES AL FRAU I L'EVASIÓ FISCALS

II.2.1. CONSTATACIÓ DE L'EXISTÈNCIA DE FRAU FISCAL

17

El Parlament de Catalunya considera que s'ha demostrat de manera fefaent que hi ha hagut a Espanya casos de frau i evasió fiscal, casos greus d'enriquiment il·lícit, i manifesta que, no obstant això, la Comissió no ha pogut desxifrar si aquest tipus de conductes o d'enriquiment injustificat i notori provoca automàticament la intervenció de l'Agència Tributària, i dels organismes autonòmics de control tributari, o no.

18

L'Agència Tributària de l'Estat i l'Agència Tributària de Catalunya, amb relació al frau fiscal detectat, han facilitat les estadístiques següents:

De l'Agència Estatal d'Administració Tributària:

Ingressos per actuacions de control	2013	2012	2011	2010	2009
Import (milers d'euros)	8.187.000	8.821.000	7.515.000	6.885.000	5.377.000

Els esforços de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) de lluita contra el frau han donat els seus fruits amb una clara recuperació de quotes tributàries no declarades que han estat recuperades.

Aquest concepte ha passat de vora de 5.400 milions, l'any 2009, als 8.200 milions, l'any 2013.

De l'Agència Tributària Catalana:
Per l'impost de successions i donacions:

ISD	2013	2012	2011	2010
Objectiu complementàries	4.500	4.500	9.000	8.800
Complementàries efectuades	6.804	8.150	10.727	10.483
Import (milers d'euros)	48.767	47.873	68.339	60.599

El primer que es pot observar és la relació directa que hi ha entre el nombre de declaracions complementàries efectuades i la recaptació suplementària a què donen lloc. El segon és que l'evolució no coincideix amb les xifres de l'AEAT, ja que en el cas català baixa.

La recaptació d'aquest impost va ésser de 347,2 milions l'any 2013 i de 395,3 el 2012. Per tant, l'ATC va recaptar un 14% d'aquest impost amb declaracions complementàries i un 12,1% l'any 2012.

Per l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats:

ITPAJD	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Objectiu complementàries	25.000	30.000	30.000	28.000	25.000	23.000
Complementàries efectuades	22.596	24.874	29.606	32.500	31.271	26.484
Import (milers d'euros)	85.790	97.387	105.816	104.021	105.152	84.703

Respecte a l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (ITPAJD), s'observa que la recaptació per les declaracions complementàries baixa de manera progressiva, mentre que el nombre d'actes és relativament constant. Aparentment es perd aquesta relació. Tot i així, no es pot concloure una falta de relació directa, ja que la davallada es podria ex-

plicar per la disminució de l'import de les operacions gravades, perquè aquest import és més depenent de l'activitat i el cicle econòmic, per contra de l'impost de successions i donacions.

L'import recuperat per la via de les declaracions complementàries és sensiblement superior al de l'ISD.

Per actes d'inspecció ordinària:

Actes d'inspecció ordinària	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Objectiu complementàries	22.200	28.000	27.000	24.000	20.000	16.000
Complementàries efectuades	30.677	27.097	32.700	29.064	26.473	16.062
Import (milers d'euros)	455	377	511	474	435	322

II.2.2. LLUITA CONTRA EL FRAU FISCAL

19

El Parlament de Catalunya, pel que fa a la lluita contra el frau fiscal:

a) Insta el Govern a elaborar un informe oficial sobre l'impacte del frau fiscal, amb indicadors d'avaluació del frau fiscal i del seu impacte en l'economia catalana.

b) Manifesta que, amb relació als espais lliures de paradisos fiscals, cal el compromís de totes les administracions, ajuntaments, diputacions, comunitats autònomes, i també del Govern de l'Estat, de no establir contractes públics ni acceptar concursos amb empreses que tinguin seus i filials en paradisos fiscals.

c) Manifesta que cal incrementar les penes en el Codi penal i eliminar i revisar els terminis de prescripció del delictes.

d) Manifesta que cal revisar el tractament penal de les activitats que indueixen al delictes fiscal, definint, per exemple, un il·lícit penal per a l'oferiment al mercat de serveis idonis per a la defraudació tributària, tal com fan algunes consultores.

20

El Parlament de Catalunya, amb relació al frau i l'evasió fiscal, considera que cal emprendre les actuacions següents:

a) Instar una reforma tributària profunda i un canvi de mentalitat que potenciï el civisme fiscal, instaurant mecanismes que facin percebre que el sistema fiscal és just i transparent i que es reten comptes per a tenir coneixement del concepte en què es gasta i la destinació de cada euro recaptat.

b) Tenir en compte que el sistema fiscal aplicable a Catalunya pateix insuficiència recaptatòria per l'erosió de les bases imposables i l'enorme nivell de frau fiscal, que és un dels problemes que expliquen en part l'elevat dèficit i deute públic. Els ingressos públics signifiquen el 37,8% del PIB, nou punt percentuals per sota de la mitjana europea. Cal dotar les administracions tributàries de mecanismes i recursos per a lluitar contra el frau i assolir majors nivells de recaptació sense necessitat d'apujar les figures impositives.

c) Tenir en compte que la globalització i la llibertat de moviment dels grans capitals imposen enormes desafiaments als estats, i l'elusió fiscal és un dels majors reptes, a curt termini, a què s'enfronten els països desenvolupats. Ja no n'hi ha prou de parlar de tolerància zero amb relació al frau fiscal: també cal considerar la planificació fiscal agressiva inacceptable des del punt de vista de la responsabilitat social de les empreses, fins i tot si es troba dins la legalitat. Per a combatre aquests problemes, és primordial protegir la base imposable nacional de manera que es gravi a cada país el benefici que li correspongui per haver estat generat al seu territori. Cal estudiar la creació d'un impost sobre els beneficis desviats

per mitjà de l'enginyeria fiscal per les grans multinacionals, que ha d'estar ancorada en una nova redacció de la norma general antiabús, és a dir, l'article 15 de la Llei general tributària, un tribut diferent a l'impost sobre societats o l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), de caràcter específic i temporal, que gravi tots els beneficis no gravats per l'impost sobre societats, derivats d'operacions d'enginyeria fiscal transfronterera efectuades en abús de dret.

d) Limitar els llocs de lliure designació a les agències tributàries per a evitar sospites de partidisme en llurs actuacions.

e) Instar a l'increment de penes en el Codi penal per a tots els delictes que tinguin a veure amb el frau fiscal.

f) Instar, en el marc dels convenis internacionals, a la regulació de la informació financera i fiscal entre països, per tal de limitar els efectes del secret bancari davant de comissions rogatòries judicials que puguin impossibilitar els moviments dels possibles defraudadors.

21

Fruit de la distribució de competències entre les diferents administracions, la major responsabilitat de les accions de lluita contra el frau recauen sobre l'Agència Estatal de l'Administració Tributària.

Tot i que no hi ha un criteri de valoració uniforme del frau fiscal, d'acord amb els estudis i les dades existents es pot concloure que es pot situar entre el 20% i 25% del PIB. No obstant això, cal ésser molt curós, perquè aquesta dada no es pot objectivar ni analitzar-ne l'evolució any rere any, atesa la seva naturalesa oculta.

Les activitats de lluita contra el frau que exerceixen les diferents administracions tributàries tenen un component molt important de comprovació d'autoliquidacions i, en canvi, un component menor d'investigació, molt probablement pels resultats incerts que aquesta pot produir. Convindria accentuar el component d'investigació fiscal, que requeriria la dotació de més recursos, tant humans com materials.

Cal tenir present la doble conseqüència del frau fiscal: la menor disponibilitat de recursos per a dur a terme polítiques públiques però també la repercussió sobre la competència deslleial entre empreses i professionals. Per tant, els efectes del frau fiscal recauen sobre el conjunt de la societat, i més intensament, sobre les activitats econòmiques que compleixen amb llurs obligacions tributàries.

L'aposta per la transparència i el retiment de comptes de les polítiques públiques hauria de permetre millorar la concepció que tenen els ciutadans sobre els serveis públics, i d'aquesta manera evitar que una valoració negativa incideixi en una desafecció fiscal.

Els acords en el marc de les inspeccions fiscals solen ésser incompresos per l'opinió pública, atès que resul-

ta contradictori que es tanqui una investigació amb un pacte amb el presumpte defraudador. No obstant això, és freqüent en països propers desviar determinades controvèrsies fiscals a procediments d'arbitratge o conciliació, de manera que la resolució extrajudicial contribueix a descongestionar els tribunals i a millorar-ne l'agilitat. En aquest marc, seria positiu normativitzar la resolució extrajudicial de conflictes fiscals per mitjà d'arbitratges, fins a un determinat valor, sempre que no es pugui demostrar voluntarietat en el frau.

Els procediments de regularització extraordinària, tot i que resulten polèmics perquè es consideren injustos, tenen com a aspecte positiu que afavoreixen l'aparició de masses tributàries que a partir d'aquell moment tributen amb normalitat i, al mateix temps, apareix informació que pot ésser susceptible d'investigació per a determinar orígens il·lícits dels fons regularitzats.

Les mesures com la limitació d'ús de l'efectiu, actualment establert en 2.500 euros, són eficaces perquè quedi constància documental de pagaments de quantitats importants i, per tant, dificulta el blanqueig de diners.

Diferents compareixents han destacat que, sovint, la complexitat de les normes fiscals dificulta una aplicació encertada de la norma perquè provoca frau fiscal involuntari, i per aquest motiu seria desitjable tendir a la simplificació de la normativa, amb l'objectiu d'evitar controvèrsies fruit d'interpretacions diferents.

La millora de l'estatus de la figura del testimoni protegit hauria de poder contribuir a millorar la protecció de les persones que posin en coneixement de la justícia fets que puguin ésser constitutius de delictes. En qualsevol cas, cal diferenciar entre el testimoni, que per si mateix pot aportar proves del fet delictiu, i el que només pot aportar indicis.

És convenient fer campanyes de conscienciació pública amb relació als que no compleixen, per tal que la comissió d'actes que comportin frau fiscal no gaudeixi de cap mena de reputació social, sigui quina sigui la condició social de qui l'exerceix.

Cal tramitar de la manera més àgil possible els casos de frau fiscal des del moment que arriben a la justícia, per a evitar traslladar a l'opinió pública una sensació d'impunitat.

22

1. El Parlament de Catalunya, amb relació a la lluita contra el frau fiscal, manifesta la necessitat de millorar les mesures de lluita contra el frau fiscal i eliminar mecanismes d'elusió fiscal per tal de minimitzar un dels principals instruments utilitzats per les actuacions de corrupció.

2. El Parlament de Catalunya, en aquest sentit, considera que cal adoptar, entre altres, les mesures següents:

a) Revisar els paràmetres de lluita contra el frau fiscal que apliquen els organismes tributaris, per situar-los a un nivell similar al del frau estimat, atès que les estimacions actuals són molt inferiors al volum de frau fiscal.

b) Elaborar –i presentar al Parlament– informes periòdics amb les dades oficials sobre l'impacte del frau fiscal a Catalunya, per facilitar la valoració de l'evolució de la lluita contra el frau.

c) Limitar els llocs de lliure designació a l'Agència Tributària per evitar qualsevol sospita de partidisme en les actuacions d'aquest organisme.

d) Dotar de més recursos les agències tributàries pròpies.

e) Revisar els mecanismes d'elusió fiscal que es donen en l'àmbit de l'Estat, amb l'objectiu de limitar o eliminar la normativa de figures que permeten gestionar grans patrimonis o operar a l'estranger sense pagar gairebé impostos, com les societats d'inversió de capital variable (SICAV) o les entitats de tinença de valors estrangers (ETVE), o que permeten la deslocalització de rendes, com els convenis de doble imposició.

f) Incrementar les penes en el Codi penal per a tots els delictes que tinguin a veure amb el frau fiscal i l'elusió fiscal, com ara l'eliminació de les absolutòries o la creació de nous delictes.

g) Regular l'increment del flux d'informació financera i fiscal entre països, amb l'objectiu de limitar o eliminar els efectes del secret bancari, que impossibilita el coneixement del patrimoni, de les rendes o de qualsevol moviment del possible defraudador.

II.2.3. SISTEMA FISCAL

23

1. Catalunya es troba en aquests moments davant del repte de configurar el futur sistema fiscal de Catalunya. Caldrà aprendre dels errors i les mancances del sistema fiscal espanyol actual a l'hora de crear el propi.

El frau és l'expressió del fracàs d'un sistema fiscal. Contràriament al que es pensa, el frau fiscal no és la causa d'aquest fracàs, sinó la conseqüència. Tots els sistemes fiscals han d'assumir una taxa de frau. La qüestió és quina és la taxa de frau acceptable. Els sistemes fiscals que funcionen bé tenen una taxa de frau reduïda. Els sistemes fiscals que funcionen malament tenen una taxa de frau elevada.

Segons dades de l'OCDE, la recaptació del sistema fiscal espanyol es troba vuit punts percentuals per sota de la mitjana dels països de la zona euro. Tenint en compte que, per un PIB aproximat de més d'un bilió d'euros, cada punt de diferència són deu mil milions de recaptació que no es fa, aviat trobarem la causa principal del dèficit pressupostari de l'Estat espanyol.

Una coincidència entre els experts en la matèria que han passat per la Comissió –pocs, malauradament– és que després de trenta-cinc anys de funcionament les autoritats fiscals espanyoles, especialment el Ministeri d'Hisenda, mai no han calculat ni publicat cap dada oficial respecte al rendiment del sistema fiscal espanyol. El desconeixement de dades fa realment difícil prendre decisions correctes, verificar els efectes de les reformes fiscals, avaluar els resultats de l'actuació de l'Agència Tributària, etc.

2. El Parlament de Catalunya, en aquest sentit, vol posar de manifest que:

a) El fracàs del sistema fiscal actual duu annexat el seu possible frau, com a conseqüència dels dèficits del mateix sistema.

b) Tots els sistemes fiscals tenen una taxa de frau acceptable. El problema real a Catalunya i a l'Estat espanyol és que la taxa de frau és massa elevada.

c) No ha existit la voluntat de l'Estat espanyol de fer públiques, amb criteris homogenis en el temps, les dades del rendiment del sistema fiscal espanyol per fer-ne comparacions en sèries temporals.

d) Els responsables del mal funcionament d'un sistema fiscal no són els contribuents. La responsabilitat de la ineficiència recaptatòria és de qui pren les decisions de política fiscal.

e) Les principals mancances del sistema vigent són: la ineficiència recaptatòria, la inequitat, l'excessiva conflictivitat i, sobretot, la inseguretat jurídica.

f) L'elusió fiscal no és l'incompliment de la llei tributària, sinó l'aprofitament de les seves imperfeccions o l'aplicació d'interpretacions diferents de les que fa l'Administració. En aquest sentit, és important utilitzar els conceptes de «frau» i «defraudador» per a identificar el comportament relatiu a un incompliment deliberat i conscient del deure de contribuir al sosteniment de les despeses públiques.

g) La gran majoria de persones a Catalunya paguen llurs impostos. La sensació que «tothom defrauda» no només genera una gran alarma entre les persones que compleixen llur deure, sinó que, a més, perjudica la feble moral fiscal ja existent i genera un increment de la taxa de frau.

3. Per aquests motius, el Parlament de Catalunya:

a) Insta el Govern a prendre les mesures necessàries per a reclamar a l'Estat espanyol el càlcul de la diferència entre la recaptació potencial i la recaptació real (*tax gap*), per tal de poder conèixer la veracitat dels resultats de l'Agència Tributària.

b) Considera que, davant del repte de crear un sistema fiscal propi que superi les mancances i errors del sistema espanyol i en millori el funcionament, cal que el legislador faci lleis clares i comprensibles, l'executiu

porti a terme una política fiscal coherent i equitativa entre les diferents tipologies de contribuents i l'Administració tributària apliqui les normes amb objectivitat i respectant en tot moment els drets i les garanties dels contribuents.

c) Consta que per a reduir la taxa de frau d'un sistema fiscal cal col·laborar amb els contribuents que compleixen la llei. En aquest sentit, el Parlament de Catalunya insta el Govern a crear un sistema fiscal que distingeixi clarament entre els diferents patrons de comportament dels contribuents i identifiqui les conductes que erosionen la confiança i la solidaritat a fi de dirigir tot el pes de l'acció dels poders públics a dissuadir l'incompliment tributari i afavorir el compliment voluntari.

d) Insta el Govern a fer que la transparència respecte a la destinació dels diners recaptats, l'accés a les dades i la col·laboració amb els professionals de la intermediació fiscal constitueixin els instruments necessaris per a transformar l'actual model de gestió del sistema tributari, basat en el paradigma del control, en un model basat en el paradigma del servei i la confiança.

e) Manifesta la necessitat de potenciar i promoure la reputació fiscal posant en coneixement dels ciutadans l'esforç que fan la majoria de persones i empreses a Catalunya quan paguen els impostos que els pertocquen, a fi de prestigiar-ne el compliment.

f) Insta el Govern a vetllar perquè, si l'objectiu és crear un sistema fiscal que cerqui l'eficiència recaptatòria, això es faci des de la confiança, tractant bé els ciutadans que paguen, reduint els costos de compliment (pressió fiscal indirecta) i, sobretot, preservant la seguretat jurídica.

g) Manifesta la necessitat d'actuar amb contundència, davant de comportaments no desitjats en matèria fiscal, amb les persones que no paguen, sense perdre de vista que l'objectiu és ésser més eficaços. En aquest sentit, cal identificar primer quins són els comportaments insolidaris i quines són les millors estratègies per a augmentar la base fiscal de Catalunya.

II.2.4. ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA

24

1. L'Agència Tributària és una peça clau del sistema fiscal, però no és el sistema. El sistema fiscal l'integren un conjunt d'operadors: contribuents, empreses, intermediaris fiscals, entitats de crèdit i organismes públics.

L'Agència Tributària ha de disposar dels mitjans necessaris per a complir bé la funció que té encomanada. Tots els experts que han passat per la Comissió han coincidit que la dotació de personal de l'Administració tributària espanyola (i catalana) es troba a la franja baixa dels estàndards europeus i internacionals. Per

tant, és clar que cal fer un esforç per a reforçar els mitjans de l'Agència Tributària.

Ara bé, a diferència del que passa en altres països (Suècia, Dinamarca, Finlàndia, Canadà, Regne Unit, Estats Units, Austràlia, entre altres), en el sistema fiscal espanyol no hi ha cap organisme encarregat de fiscalitzar, supervisar i fixar l'estratègia a llarg termini de l'Administració tributària. Es pot dir que, com han explicat els experts a la Comissió, l'Agència Tributària no té límits. Aquesta situació és molt perillosa i explica possiblement la paradoxa principal del sistema: els resultats de l'Agència Tributària són cada vegada millors, però la recaptació en general és cada vegada pitjor.

2. El Parlament de Catalunya, en aquest sentit, insta el Govern, en el marc de la consolidació d'una administració tributària pròpia, a crear un organisme independent que supervisi els resultats obtinguts pels òrgans de l'Administració tributària, que calculi la diferència entre la recaptació real i la potencial i que preservi els drets dels contribuents.

25

El Parlament de Catalunya, amb relació a la lluita contra el frau i l'evasió fiscals per part de l'Administració tributària, manifesta que:

a) Cal prestigiar la «reputació fiscal». Cal prestigiar els ciutadans i les empreses que compleixen les lleis, les tributàries, les de contractació i les de convivència en les institucions públiques. L'objectiu és assolir que el compliment de les lleis fiscals i el compliment de les lleis de dret públic sigui cada cop més general i, per tant, hi hagi menys casos d'incompliment d'aquestes lleis.

b) Cal garantir que les oficines que té actualment l'Administració d'hisenda funcionin de manera més eficient i disposin de més efectius.

c) Els supòsits d'incompliment requereixen la repressió d'una justícia eficaç i ràpida. S'ha d'evitar que en alguns dels casos més rellevants es trigui molts anys a dictar sentència i que quan aquesta es dicti acabi amb prescripcions.

d) Cal una justícia eficaç, en seu contenciosa administrativa i en seu penal, en què es doni prioritat a la restitució del dany causat sobre la pena i que una part del càstig vagi dirigida molt més a l'ostracisme i, per tant, a l'aïllament, que no pas a la pèrdua de la llibertat.

e) Cal basar el delictes contra la hisenda pública en la valoració de les conductes i no pas en les quanties. S'ha de reconsiderar el límit de 120.000 euros. Amb els contribuents defraudadors cal demanar-se fins a quin punt tenen dret a defraudar fins a 120.000 euros sense que pràcticament en rebin cap conseqüència.

f) Més que fer pública la llista de defraudadors, el que és preferible és fer públic l'índex de contribuents –el que a Suècia, durant cinquanta anys, s'ha anomenat *Tax Ealing calendar*–, i fer-ho durant deu anys. Durant deu anys fer públiques les bases imposables i les quotes declarades.

g) En l'ordenament jurídic vigent, l'elusió no comporta sanció i no es castiga. El Parlament manifesta que, davant l'elusió fiscal, caldria redefinir, com diu el Tribunal de Justícia de la Unió Europea, els fets i que tributin d'acord amb el que els pertoca.

h) Caldria passar del model d'acció-repressió per a tots els contribuents a un model de relació cooperativa, amb una estratificació dels contribuents segons quina sigui llur actitud i llur conducta cap la hisenda pública.

i) Amb relació a l'arbitratge fiscal obligatori a partir d'una determinada quantitat, la conciliació evita de col·lapsar el funcionament dels tribunals. En aquest sentit, abans de posar un recurs, cal demanar una conciliació, un concordat, i es pot recórrer a la dotzena d'instruments existents pensats per a evitar d'arribar al conflicte.

j) Cal avançar cap a l'establiment de models com l'alemany, que persegueix el contribuent que enganya, que amaga o que falseja. Cal assolir un sistema en què la majoria de contribuents estiguin altament controlats amb el desenvolupament de les eines informàtiques i s'han de prioritzar els esforços de persecució en els perfils de contribuents més propensos a l'engany.

k) Cal actuar contra el frau industrialitzat. Hi ha casos d'aquest tipus de frau són la «rentadora automàtica» dels grups mafiosos i de la delinqüència internacional més importants: són extraordinàriament rendibles, són difícils de detectar, muten de tal manera que del frau dels lliuraments de béns es passa al frau de la prestació de serveis, al frau amb Internet, al frau amb l'energia elèctrica, al frau amb els hidrocarburs, etc., entre moltes altres variants.

II.2.5. PRINCIPIS DE SUBSIDIARIETAT, PROXIMITAT, TRANSPARÈNCIA I CONFIANÇA

26

1. En un context econòmic i social en què els ciutadans reclamen un alt nivell de prestacions públiques, el volum de recursos que necessita un pressupost per a mantenir l'equilibri financer és molt superior al de fa només unes dècades. Així mateix, la pressió fiscal, definida com el percentatge d'ingressos del pressupost respecte al PIB, ha experimentat un creixement constant fins a situar-se en unes magnituds impensables fa uns anys.

En aquesta conjuntura històrica, en què, com a conseqüència de la recessió econòmica provocada per la crisi que esclata a partir de l'any 2008, els nivells de

deute públic s'han incrementat considerablement, el principal repte dels sistemes fiscals dels països avançats és assolir l'eficiència en la recaptació dels ingressos públics i, en aquest sentit, les experiències dels països de l'entorn de Catalunya demostren que, a banda de les mesures que es puguin portar a la pràctica per a identificar els comportaments insolidaris i, si escau, sancionar els que incompleixin el deure de contribuir, el rendiment d'un sistema fiscal només pot excel·lir per mitjà de la incentivació del compliment voluntari.

Un dels principals factors per a aconseguir millorar el compliment voluntari de les obligacions fiscals i, per tant, per a augmentar la recaptació, és aproximar el centre gestor de la despesa pública i l'òrgan responsable de recaptar els impostos. Es tracta d'aprofundir en el principi de subsidiarietat de manera que el ciutadà percebi clarament quina és la destinació dels impostos que paga i quin sentit té l'esforç que fa.

2. El Parlament de Catalunya, en aquest sentit, constata que la coresponsabilitat fiscal, la descentralització, el retiment de comptes, la transparència i la proximitat són elements indispensables per a generar confiança entre l'Administració tributària i el contribuent, al mateix temps que vincular ingrés i despesa pública és la millor manera de visualitzar el caràcter contributiu, cívica i solidari del deure de pagar impostos.

II.2.6. COOPERACIÓ INTERNACIONAL

27

1. En un context de globalització econòmica la fiscalitat ha d'incorporar un component de cooperació internacional. El fenomen de l'elusió fiscal és, en bona mesura, el resultat d'aprofitar les diferències entre el tractament als no residents que fan les diferents legislacions nacionals.

La competència per a captar inversions i contribuents fa sovint que es donin facilitats per a localitzar fiscalment societats en territoris de baixa fiscalitat, en detriment del territori en què realment es desenvolupa l'activitat econòmica. Aquesta descoordinació, a vegades deliberada, a vegades involuntària, només beneficia les grans corporacions internacionals que poden negociar amb els estats avantatges fiscals que poden vulnerar les regles de la competència.

2. El Parlament de Catalunya, en aquest sentit, insta el Govern a desenvolupar mecanismes de cooperació internacional en l'àmbit de la fiscalitat, l'harmonització de legislacions i la promoció de l'intercanvi d'informació amb l'objectiu d'evitar que, majoritàriament les grans empreses, facin ús d'aquestes diferències en tributació per a eludir el pagament dels impostos.

28

El Parlament de Catalunya insta al Govern a:

a) Fer les actuacions oportunes davant el Govern de l'Estat i el Govern d'Andorra perquè que adoptin les mesures necessàries per a lluitar contra l'evasió fiscal.

b) Intensificar els sistemes de cooperació administrativa entre les autoritats tributàries de l'Estat espanyol i de l'Estat andorrà, de manera que s'arribi a l'intercanvi automàtic d'informació de rellevància fiscal, la qual cosa comporta la transmissió sistemàtica i periòdica de la informació dels contribuents des de l'estat on es produeix la renda o rendiment cap a l'estat de residència fiscal del contribuent.

II.2.7. ENTITATS FINANCERES I GRANS PATRIMONIS

29

1. El Parlament de Catalunya constata que les entitats financeres són necessàries per al desenvolupament de l'activitat econòmica i per a una aplicació efectiva i correcta d'un sistema fiscal eficient. Però les entitats financeres també han estat de vegades el mecanisme utilitzat per a defraudar, sobretot per part d'intermediaris i gestors financers que han actuat molts cops com a instruments o col·laboradors necessaris per a dur a terme actuacions fraudulentos o fiscalment opaques.

Són molts els problemes a què s'enfronten les autoritats financeres, en l'àmbit europeu i internacional, per a lluitar contra les xarxes de blanqueig de capital i d'evasió fiscal, com el control de la informació i de les dades que circulen per les xarxes internacionals. S'ha de tenir en compte que avui les entitats financeres basen llur activitat en la transmissió d'informació a través d'un sistema informàtic que no coneix fronteres, i sense la informàtica no existiria l'activitat d'aquest sector econòmic.

Cal que les autoritats financeres actuïn des de diferents nivells, sobre els clients, sobre les entitats financeres locals de l'Estat i sobre les entitats financeres que treballen per a l'exterior i llurs intermediaris, amb l'objectiu de millorar el sistema.

2. En aquest sentit, el Parlament de Catalunya:

a) Manifesta la necessitat que en els àmbits europeu i estatal s'adoptin els mecanismes adequats per a potenciar el coneixement de les transaccions financeres. S'han de sotmetre a un control exhaustiu no solament les dades dels clients, que són importants, sinó també les que tenen les entitats financeres, perquè amb el coneixement i tractament d'aquestes dades es pot impedir que facilitin l'evasió d'impostos a empreses i particulars i es poden prendre mesures per a evitar les males pràctiques.

b) Constata que el problema principal de les institucions i autoritats financeres en l'àmbit europeu és el de la dificultat per al creuament de dades, la manca d'instruments per a detectar males pràctiques i les restriccions a l'accés de les dades. Aquestes limitacions

no permeten que les entitats de control puguin actuar eficaçment per a disminuir el frau fiscal.

c) Manifesta la necessitat d'implantar sistemes de control de la informació que permetin millorar les mancances esmentades, atès que les entitats financeres operen amb uns sistemes informàtics i de transmissió de dades d'abast internacional que s'escapen del control de les autoritats financeres i dels estats.

d) Manifesta la conveniència que hi hagi una col·laboració més estreta entre les autoritats judicials i les fiscalies dels diversos estats europeus i entre les diverses institucions de control d'aquests estats. Cal dotar aquests organismes amb més instruments per a un control més efectiu de les pràctiques corruptes.

30

El Parlament de Catalunya, amb relació a les entitats financeres i els grans patrimonis, manifesta:

a) Que, per a evitar que els bancs promoguin el frau, s'ha de legislar perquè aquestes entitats facilitin el creuament de dades amb sistemes que permetin detectar els defraudadors, garantint el dret a la protecció de dades.

h) Que les entitats financeres són col·laboradores necessàries quan garanteixen els moviments de capitals cap a l'estranger i quan no faciliten ni fan pública aquesta informació.

b) Que es necessiten més anàlisis sobre les transaccions, amb més col·laboració amb els bancs locals, per a poder afrontar els mecanismes d'opacitat i d'evasió fiscal, i també el blanqueig de capitals.

c) Que s'ha de desenvolupar la normativa que regula els intermediaris bancaris i llurs obligacions de col·laboració amb les autoritats fiscals.

d) Que hi ha d'haver una coordinació de les fiscalies anticorrupció, amb uns marcs jurídics compartits d'àmbit europeu i una eina informàtica per a monitoritzar les transaccions bancàries a Europa per a elaborar els mapes de fluxos financers que siguin útils per a detectar el frau fiscal.

II.2.8. TRASPÀS DE COMPETÈNCIES

31

El Parlament de Catalunya, amb relació al traspàs de competències, insta el Govern de la Generalitat a fer les actuacions necessàries davant del Govern de l'Estat perquè:

a) Traspassi a la Generalitat competències en matèria de regulació i estructura de l'Administració de justícia.

b) Traspassi a la Generalitat totes les competències en matèria fiscal i de regulació de l'Administració tributària.

c) Traspassi a la Generalitat competències legislatives en matèria penal, civil i administrativa.

II.2.9. MESURES DE CARÀCTER PEDAGÒGIC I SOCIAL PER A UNA FISCALITAT JUSTA

32

1. El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat de:

a) Introduir continguts d'ètica i integritat en el currículum de secundària, utilitzant els centres educatius com a difusors de la cultura de la integritat.

b) Introduir continguts d'ètica, integritat i lluita contra la corrupció en diferents disciplines i formats de la formació universitària.

c) Fomentar i protegir les xarxes i organitzacions ciutadanes que operen com a òrgans fiscalitzadors de les institucions públiques, perquè preserven el teixit comunitari imprescindible per a dificultar les pràctiques mafioses en els barris, atès que, com recorda Charles Taylor, «sense teixit associatiu, el poder polític tendeix a la tirania».

d) Incorporar, des d'aquesta perspectiva, les principals demandes que la Plataforma per una Fiscalitat Justa va adreçar a la Comissió, que el Parlament fa seves.

2. El Parlament de Catalunya manifesta que cal:

a) Disposar d'un informe oficial que contingui indicadors d'avaluació del frau fiscal a Catalunya i de l'impacte del frau en l'economia catalana. Aquest informe, per bé que no forneixi xifres exactes, sinó estimacions i aproximacions estadístiques, ha d'expressar la voluntat política d'elaborar un bon diagnòstic, voluntat imprescindible per a combatre el frau.

b) El compromís de totes les administracions de l'Estat –ajuntaments, diputacions, governs autonòmics i govern de l'Estat– de no establir contractes públics amb empreses que tinguin filials a paradisos fiscals, ni acceptar-ne la participació en concursos, o bé, si més no, aplicar-los una discriminació negativa, atès l'avantatge competitiu amb què concursen aquest tipus d'empreses, en tenir una factura fiscal molt més baixa que altres empreses que no incorren en aquest tipus de pràctiques. Les maneres de subscriure aquest compromís són múltiples, i ja hi ha propostes en marxa en aquest sentit, com la del nou govern de la ciutat de Palma de Mallorca, en què ha s'ha inclòs en el segon punt del codi ètic.

c) Dotar de recursos suficients les agències tributàries pròpies, tenint en compte que l'Agència Tributària fa aproximadament cent mil actuacions l'any i recapta 10.000 milions d'euros amb aquestes actuacions, i que l'Oficina Nacional de Fiscalitat Internacional de l'Agència Tributària (ONFI) va fer dues-centes actuacions en grans corporacions que van permetre aflorar 1.300 milions d'euros més de base imposable d'aquestes empreses: si el tipus d'aquestes empreses és del 28%, això significa que les dues-centes actuacions de l'ONFI, que representen el 0,2% del total de les actuacions de l'Agència Tributària, recaptin el 4%, de ma-

nera que cal dedicar els cossos fiscals a perseguir les grans multinacionals i no només el petit defraudador.

d) Exemplaritat pública per a fer entendre que el sistema fiscal és un element central de l'estat de dret, i que això implica incrementar les penes en el Codi penal, eliminar les excuses absolutòries o crear nous delictes per tipificar l'oferiment al mercat de serveis idonis per a la defraudació tributària.

II.3. CONCLUSIONS RELATIVES AL CAS PUJOL

II.3.1. CONSIDERACIONS GENERALS

33

1. La Comissió no ha pogut confirmar la veracitat de la declaració de l'expresident Jordi Pujol i Soley amb relació a la deixa del seu pare, Florenci Pujol, primer depositada, segons sembla, en bancs de Suïssa i després transferida a bancs andorrans. No s'ha aportat cap tipus de document que avaluï la tesi expressada per Jordi Pujol i Soley.

Tanmateix, no hi ha hagut una explicació convincent sobre les raons per les quals Jordi Pujol i Soley, com a hereu o com a representant legal dels seus fills menors d'edat, no va complir l'obligació de presentar al seu dia la declaració-liquidació per l'impost sobre successions –que no es va presentar– i de la qual va prescriure el dret de la Generalitat a liquidar l'import corresponent.

Tampoc no hi ha hagut una explicació sobre les raons per les quals no es va declarar ni liquidar l'IRFP pels possibles rendiments de les inversions financeres situades primer a Suïssa i després a Andorra, ni de presentar tampoc la declaració de l'impost sobre el patrimoni, tribut del que la recaptació està cedida a Catalunya. Impostos, segons quin fos el testament, que haurien d'haver estat presentats per l'expresident, si hagués estat el veritable hereu, o pels seus fills i la seva dona, si ho haguessin estat ells.

2. El Parlament de Catalunya constata una actitud obstructionista per part de la família Pujol Ferrusola amb relació al coneixement dels comptes on suposadament va estar dipositada la deixa del senyor Florenci Pujol. Es constaten també declaracions a la Comissió que avalarien la hipòtesi que hi havia membres de la família que feien altres tipus d'aportacions a aquests comptes. Els membres de la família Pujol Ferrusola no han tingut cap voluntat de sol·licitar a les banques suïssa i andorrana l'aixecament del secret bancari per a poder seguir la traçabilitat d'aquesta suposada herència. Malauradament, les compareixences dels integrants de la família Pujol Ferrusola han resultat infructuoses per a esclarir els dubtes.

3. El Parlament de Catalunya constata l'existència de declaracions de compareixents que sostenen la hipòte-

si que els diners que la família Pujol Ferrusola tenia a l'estranger sense declarar provenien, en primera instància, de la venda de les accions de Banca Catalana que tenia la família. No ha estat possible fixar una tesi plausible sobre el recorregut d'aquest paquet d'accions, atesa la nul·la col·laboració i aportació documental per part dels implicats. Es vol destacar, igualment, la negativa del legítim successor jurídic de Banca Catalana, el BBVA, a facilitar totes les actes dels consells d'administració del període entre el 1980 i el 1990 que poguessin donar llum sobre aquesta qüestió, per tal d'esclair o confirmar la hipòtesi.

4. El Parlament de Catalunya constata que les investigacions judicials que actualment s'instrueixen, que han comportat la imputació de diversos fills de la família Pujol Ferrusola i d'altres persones de l'entorn familiar, per causes diverses, no permeten tenir en consideració la certesa de llurs declaracions a la Comissió, atès el dret de no autoinculpar-se. Les declaracions s'han limitat a reiterar les manifestacions efectuades en seu judicial de no haver comès cap acte il·lícit, sense l'aportació de cap document que rebatés les actuacions instruïdes per la fiscalia. Més enllà de la legalitat o no, que s'ha de determinar en seu judicial, el Parlament pot constatar un conjunt d'actuacions que han comportat uns ingressos quantiosos per al patrimoni personal i familiar, sempre emmarcades en l'existència de relacions d'amistat o la coincidència d'atorgaments de contractes de la Generalitat i de resolucions que ha de dictar la mateixa Administració. L'existència mateixa de facturacions per a treballs sense cap tipus de contracte; el cobrament de treballs per mitjà d'empreses pantalla situades fiscalment en altres països; l'existència de facturacions per sobre del preu de mercat; la participació en empreses amb poca activitat que poden ésser utilitzades com a empreses pantalla per a desviar guanys il·lícits, i l'evidència de contactes telefònics i de missatges, fa creïble que els fills de l'expresident Pujol actuessin per a exercir llur influència a favor de determinats projectes per a obtenir-ne rèdits personals.

5. El Parlament de Catalunya constata que alguns compareixents han manifestat que les actuacions emmarcades en l'activitat econòmica dels fills Pujol Ferrusola eren conegudes per l'expresident de la Generalitat Jordi Pujol i Soley, i que en cap cas no es va adoptar cap decisió que delimités l'àmbit d'actuació econòmica empresarial i que deixés d'alimentar les sospites d'actuacions de tracte preferent. No és versemblant que els alts càrrecs del Govern presidit per Jordi Pujol i Soley i del Govern actual, presidit per Artur Mas, no coneguessin les activitats descrites si, a més, atenem les relacions fins i tot d'amistat entre alguns d'ells.

6. Malgrat la no-compareixença d'alguns propietaris i alts directius, atès que alguns grups parlamentaris no ho van considerar prioritari, es pot constatar l'existència d'empreses que han aconseguit contractes amb l'Administració de la Generalitat de manera continua-

da, i que llur relació amb membres de la família Pujol, tant en l'àmbit personal com en la relació política, no es pot desmentir. Hi ha prou elements per a veure-hi un entramat de favors creuats per a aconseguir beneficis empresarials, personals i també per al partit dels presidents Pujol i Mas. Són constatables les actituds de tolerància dels governs de Jordi Pujol i Soley respecte als indicis de males pràctiques i irregularitats que afectaven persones clau de llurs administracions.

34

De totes les incògnites que planejaven sobre la confessió de Jordi Pujol i Soley el 25 de juliol de 2014, les més importants continuen sense haver estat desvelades: es mantenen dubtes sobre la motivació de la confessió, sobre el document que justificaria la deixa, sobre l'autèntic origen dels diners declarats, sobre l'evolució que han tingut tots aquests diners al llarg del temps i, finalment, sobre els motius pels quals alguns fills no han fet cap mena de regularització.

Tot i que en la confessió Jordi Pujol i Soley es comprometia a col·laborar amb les autoritats tributàries i judicials, a la Comissió s'ha constatat que això no ha estat així, ni per part de Jordi Pujol i Soley, ni per part de la resta de la família que ha comparegut, que en la majoria dels casos no ha contribuït a desvelar les incògnites.

Particularment, pel que fa a la compareixença de Marta Ferrusola, es constata que l'actitud de la compareixent –que va arribar a menystenir els treballs de la Comissió amb alguna sortida de to absolutament impròpia– no es correspon amb la que caldria esperar, atesa la gravetat de la situació generada.

S'han constatat moltes ombres en els negocis de la família Pujol i del seu entorn: força operacions han estat emparades des de l'òrbita de l'Administració de la Generalitat, directament o per mitjà d'empreses i empresaris adjudicataris de concessions o d'obres públiques.

Entre les ombres que planen sobre els negocis dels fills de Jordi Pujol i Soley, cal esmentar les accions judicials obertes amb anterioritat a la data de la confessió: per frau fiscal i blanqueig de capitals en els casos de Jordi i Oleguer Pujol Ferrusola, i tràfic d'influències, suborn i falsedat documental en el cas d'Oriol Pujol Ferrusola.

Cal reprovar la pràctica de recórrer a la sectorial del partit del Govern (en aquest cas concret, Convergència Democràtica de Catalunya) i el denominat cas de les ITV, per tal d'establir contactes amb gestors públics per a cercar els seus «consells» professionals.

S'ha pogut contrastar, per mitjà d'alguns testimonis, com les activitats dels fills de Jordi Pujol i Soley no passaven desapercebudes a la presidència de la Generalitat entre els anys vuitanta i noranta, i fins i tot havien generat preocupació en determinats àmbits.

Tot i les consideracions anteriors, és imprescindible reprovar Jordi Pujol i Soley per haver mantingut uns recursos en entitats bancàries de l'estranger durant trenta-quatre anys, amagats de les autoritats tributàries i, per tant, sense tributar.

Paral·lelament a la manca d'explicació de l'origen dels diners, objecte de la confessió, s'ha constatat que el sobreseïment del cas Banca Catalana, dictat pel ple del tribunal de l'Audiència Territorial de Barcelona el 26 de novembre de 1986, i també el posterior del Jutjat d'instrucció número 12 de Barcelona, amb relació als querrellats no aforats, determinen rebutjar la qualificació delictiva dels actes dels acusats i, per tant, l'absència de criminalitat, però no es rebutja la veracitat dels fets descrits i, per tant, de l'existència de diverses operacions (buidament patrimonial per mitjà de repartiment de dividendes tot i les pèrdues de l'entitat, cancellacions precipitades de dipòsits, alienació d'accions poques hores abans de perdre valor a partir de l'ús d'informació privilegiada, etc.) que haurien facilitat l'accés a una quantitat de diners que podrien correspondre a l'objecte de la confessió.

No es pot descartar que l'origen dels diners sigui fruit de moviments irregulars de diners d'origen incert i que s'haurien anat acumulant al llarg del temps. En aquest sentit, la manca absoluta de col·laboració de la família i l'obstrucció permanent a les autoritats judicials per a aportar els moviments bancaris, fa pensar que hi ha alguna cosa més a amagar.

35

No s'ha pogut confirmar la veracitat de la declaració del president Pujol amb relació a la deixa dipositada a Andorra. Es constata que l'única font que dona versemblança a la confessió sobre l'origen dels diners situats en comptes a Andorra són les declaracions de les persones implicades en aquests fons, que s'han limitat a repetir essencialment el mateix contingut de la declaració escrita per Pujol. En cap cas no s'ha aportat cap tipus de font documental que les avaluï, com hauria pogut ésser la sol·licitud a la banca andorrana d'aixecament del secret bancari. Es constata que l'actitud de defensa ha estat obstruccionista amb relació al coneixement d'aquests comptes. Es constata també que hi ha hagut declaracions a la Comissió que abonen la hipòtesi que diversos membres de la família feien altres tipus d'aportacions de diners a Andorra.

Es constata l'existència de declaracions de compareixents que sostenen la hipòtesi que la venda de les accions que la família Pujol tenia a Banca Catalana i el cobrament d'una suposada comissió per a afavorir la compra d'aquest banc per part del Banc de Biscàia podrien ésser l'origen dels diners que posteriorment han aparegut en comptes d'Andorra. En no poder fer-ne cap constatació, i per tal d'esvair o confirmar aquesta hipòtesi, es recomana la possibilitat de contrastar les declaracions de renda dels membres de la família

Pujol entre els anys 1980 i 1985 i els moviments dels comptes bancaris situats a Andorra en aquest mateix període.

Les investigacions judicials en curs, amb la imputació de diversos fills de la família per diversos casos oberts, no permeten aprofundir ni tenir en consideració la certesa íntegra de llurs declaracions, atès el dret de no autoinculpar-se i de no declarar sobre aspectes que els poden perjudicar en la resolució dels casos, dret que han utilitzat de manera continuada. Les declaracions de tots els fills de la família s'han limitat a reiterar informacions conegudes i manifestades en seu judicial i a constatar no haver comès cap il·legalitat. En espera, doncs, que s'hagin de demostrar els fets en el judici atenent la presumpció d'innocència, les actuacions apuntades per la fiscalia en els diferents casos oberts tampoc no han estat rebatudes documentalment en la Comissió. En qualsevol cas, independentment de la seva legalitat o no, es constata un conjunt d'actuacions que han comportat quantiosos ingressos dineraris en les seves relacions econòmiques amb empreses, en les quals també coincidí l'existència de relacions familiars o d'amistat i la coincidència de l'atorgament de nombrosos contractes amb la Generalitat. Les sospites que aquest entramat de relacions podia haver afavorit el tracte de favor cap a aquestes empreses a canvi de comissions es fonamenta en l'existència no desmentida de facturacions sense contracte escrit per tasques no suficientment demostrades, en l'existència de facturacions per sobre de preu de mercat segons opinió d'alguns compareixents, en l'existència de la participació, l'administració o la propietat de nombroses empreses amb molt poca activitat o sense cap activitat coneguda que podrien ésser utilitzades com a empreses pantalla i en l'existència d'evidències en la instrucció policial de contactes telefònics i de missatges en què és versemblant deduir aquest tràfic d'influències. En qualsevol cas, per tant, es constata que s'ha utilitzat de manera continuada la influència d'ésser fills del president de la Generalitat per a obtenir rèdits personals, que en algun dels casos imputats són quantiosos i superen amb escreix l'habitual en les relacions de mercat, amb independència que aquestes actuacions puguin haver estat o no conseqüència d'adjudicacions irregulars a canvi de comissions.

36

El Parlament de Catalunya considera que l'expresident Pujol mereix una reprovació especial per un motiu evident: no ha aclarit per què el juliol de 2014 va parlar de la fortuna a l'estranger no declarada, l'origen de la qual se situava en la deixa del seu pare, i no ho va fer quan va deixar d'ésser president de la Generalitat. Per què ho va fer el 2014 i no el 2003? A això s'afegeix el fet de no declarar un immoble heretat a Premià de Mar fins al 1985, quan havia prescrit l'impost de successions. És inadmissible que no es liquidés aquest impost a Jordi Pujol i Soley, màxim responsable polític de la

Generalitat, administració a qui correspon la gestió de l'impost de successions, i es deixés prescriure.

II.3.2. APORTACIÓ DE DOCUMENTACIÓ

37

1. El Parlament de Catalunya demana a l'expresident Jordi Pujol i Soley que solliciti aixecar el secret bancari sobre els comptes que ell i la seva família han tingut a l'estranger i que doni explicacions complertes als ciutadans i a les autoritats fiscals i judicials sobre tots els moviments d'aquests comptes perquè se'n pugui determinar l'ajustament a la legalitat i a l'ètica cívica.

2. El Parlament de Catalunya manifesta que cal demanar a l'expresident Pujol que denunciï, o que testifiqui, les pràctiques irregulars que hagi pogut observar en persones del seu entorn més immediat.

38

El Parlament de Catalunya considera que l'expresident de la Generalitat Jordi Pujol i Soley, pel fet d'haver exercit el paper polític que ha tingut en la Catalunya moderna, i des d'una actitud ètica que sempre ha demanat en els altres, hauria d'aportar –tant ell com també el seu entorn familiar més proper– tota la documentació sobre patrimoni, rendes i participacions societàries en què han participat des que va iniciar l'alta magistratura com a president de Catalunya, així com l'aixecament del secret bancari dels comptes que poguessin tenir a l'estranger, per tal de comprovar la veracitat de les seves explicacions. Catalunya i els seus ciutadans es mereixen conèixer la veritat.

39

El Parlament de Catalunya demana a Jordi Pujol i Soley i als membres de la seva família –dona i fills– una actitud ètica de col·laboració per a esclarir la veritat que no es limiti a les declaracions personals que han permès el manteniment dels dubtes, que aportin a la Comissió de matèries reservades del Parlament tota la documentació relativa a llurs rendes, patrimoni i participacions en societats des de l'any 1980 i que demanin l'aixecament del secret bancari de qualsevol compte que puguin tenir a l'estranger, per tal de poder contrastar la veracitat de les afirmacions que han manifestat a la Comissió, que es considera que no tenen prou versemblança per a poder ésser preses en consideració totalment.

II.3.3. ACTUACIÓ DEL GOVERN DE L'ESTAT

40

El Parlament de Catalunya, pel que fa a l'actitud de l'executiu espanyol amb relació al cas Pujol:

a) Denuncia la pràctica de la utilització de documents sense cap tipus de versemblança per part de les institucions del Govern de l'Estat amb l'objectiu de generar estats d'opinió i influir en el comportament electoral.

b) Reprova el Ministre de l'Interior per la seva manca de col·laboració amb la Comissió, per la manca de resultats en la lluita contra la corrupció, per la negligència amb què ha actuat en la investigació dels casos de corrupció que afecten el Partit Popular i per l'ús partidista de les seves actuacions relacionades amb casos de corrupció.

c) Manifesta que s'ha de modificar la normativa amb relació a l'obligació de comparèixer al Parlament, amb l'objectiu d'ampliar els supòsits d'obligatorietat i les sancions pel fet de negar-s'hi.

II.3.4. VINCLES ENTRE EL CAS CAMARGA I EL CAS PUJOL

41

El Parlament de Catalunya, amb relació als vincles entre el cas Camarga i el cas Pujol:

a) Reprova l'actitud opaca d'Alícia Sánchez-Camacho amb relació al cas Camarga, també anomenat cas Método 3, i pel fet d'haver fet afirmacions contradictòries en les seves declaracions en seu judicial i en seu parlamentària.

b) Reprova l'actitud d'Alícia Sánchez-Camacho per no haver posat en coneixement de la justícia tots els fets delictius, o presumptament delictius, dels quals va ser informada durant el dinar del restaurant La Camarga.

II.3.5. ALTRES CONSIDERACIONS RELATIVES AL CAS PUJOL

42

1. El Parlament de Catalunya reprova l'actuació del Departament d'Empresa i Ocupació en la gestió del conflicte de les ITV en la IX legislatura (2010-2012).

2. El Parlament de Catalunya manifesta que s'ha d'establir un registre d'entrades i sortides a l'estranger de càrrecs públics que comportin la mobilització d'efectius policials per a llur seguretat.

II.4. CONCLUSIONS RELATIVES A LES PRÀCTIQUES DE CORRUPCIÓ POLÍTICA

II.4.1. MARC INSTITUCIONAL PER A UNA POLÍTICA LLIURE DE CORRUPCIÓ

43

El Parlament de Catalunya, pel que fa al marc institucional per a combatre la corrupció, manifesta:

a) La necessitat que els governs incorporin a l'agenda política uns estàndards de conducta en la vida pública i de foment de la integritat institucional amb tolerància zero amb la corrupció.

b) La necessitat de reforçar de manera clara i decidida tots els elements que conformen el sistema català

d'integritat: transparència i accés a la informació pública, òrgans de control, funció pública, regulació dels conflictes d'interès, de l'activitat de *lobby*, del finançament dels partits polítics i del poder judicial, entre altres.

c) La necessitat de dur a terme un treball de prevenció dins les institucions de Catalunya. Aquest enfocament preventiu parteix de la idea que l'exercici de les funcions públiques és intrínsecament vulnerable als riscos de corrupció, i aquest és un risc que cal gestionar.

44

1. Es considera que la mesura principal per a fer front a la corrupció és el canvi de percepció social a l'entorn dels fenòmens que la produeixen, i es recomanen mesures d'exemplaritat dels servidors públics i de les organitzacions polítiques i mesures de promoció de les bones pràctiques ciutadanes que facilitin un canvi d'actitud contra la tolerància d'aquest fenomen. Es reconeix que la regulació, el control i les auditories poden ésser mecanismes eficients, i que són necessaris i imprescindibles, però que la corrupció circula per altres mecanismes allunyats de la capacitat administrativa, i es considera que cal fer-ne un control social, mediàtic i moral.

2. El Parlament de Catalunya, en aquest sentit, proposa actuacions en les línies següents:

a) El reconeixement explícit per part de totes les institucions públiques de Catalunya de la voluntat de lluitar contra la corrupció i de denunciar públicament i penalment, si s'escau, qualsevol persona o entitat que pretengui actuar com a corruptor.

b) El reconeixement públic per part de les organitzacions polítiques de Catalunya de l'herència rebuda durant els anys d'autogovern amb relació als casos de corrupció coneguts i el compromís de retirar de la vida política pública les persones que hi han tingut relació, independentment de llur participació, o el cessament immediat dels càrrecs, en cas que n'ocupin, com a mostra de la voluntat de fer net i per a restablir la confiança necessària dels ciutadans en l'Administració pública i en la política.

c) El compromís del Parlament de Catalunya de promoure o impulsar, en el marc de les competències de les diferents administracions públiques, els elements necessaris per a generar una cultura de rebuig de la corrupció en tots els nivells de la societat.

d) L'elaboració d'un codi ètic específic sobre el tractament informatiu del fenomen de la corrupció en els mitjans de comunicació que permeti evitar la generalització de la concepció de normalitat en actuacions que són èticament reprovables i esvair la percepció d'impunitat respecte als casos que apareguin.

e) La promoció d'una cultura tributària que posi en relleu el valor social dels impostos com a principal ins-

trument de l'Estat per a redistribuir la riquesa i per a sostenir el benestar social dels ciutadans –educació, salut, habitatge, serveis socials i prestacions econòmiques–, fent especial incís en el context actual d'increment de la pobresa i les desigualtats, en què la redistribució pren una especial rellevància.

II.4.2. DENÚNCIA DE LES MALES PRÀCTIQUES I LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ

45

A Catalunya s'han iniciat els darrers anys diversos procediments judicials relatius a presumptes casos de corrupció política i males pràctiques que han provocat un malestar generalitzat entre la població i una important crisi de confiança en les institucions i, especialment, en l'acció política, i també en la justícia.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya:

a) Mostra el seu rebuig i la seva reprovació amb relació a totes les formes de corrupció política (malversació de fons públics, tràfic d'influències, suborn, espionatge polític, etc.) i es compromet a fer servir totes les actuacions i iniciatives parlamentàries que té al seu abast en la lluita i la prevenció respecte d'aquestes pràctiques.

b) Reivindica fermament l'honestedat de la pràctica totalitat de les persones que es dediquen a l'acció política i que actuen amb una clara vocació de servei a Catalunya i als seus ciutadans.

c) Demana també la màxima contundència política quan hi hagi sentència ferma que acrediti que s'ha actuat de manera irregular i il·legal.

d) Demana, davant dels presumptes casos de corrupció que actualment tenen procediments iniciats davant la justícia, respecte a la presumpció d'innocència, celeritat a la justícia, assumpció de responsabilitats polítiques i, si s'escau, restitució del dany.

46

L'eradicació de la corrupció i les males pràctiques només serà possible si existeix el compromís de tota la societat per a lluitar-hi en contra. No n'hi ha prou que la política i les institucions prenguin les mesures adequades: cal que tots els estaments de la societat assumeixin el deure d'implicar-se en aquesta lluita.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Liderar en la propera legislatura, seguint la proposta de la Presidència de la Generalitat, un pacte per a lluitar contra la corrupció basat en la cooperació entre els diversos estaments de la societat, les institucions judicials i de control, els partits polítics, els agents econòmics i socials, els mitjans de comunicació i la societat civil. Aquest pacte, que ha de sorgir d'un procés participatiu, obert, crític i sobretot amb

una voluntat clara d'entesa, ha de marcar les grans línies actuals i futures de compromís i acció en la lluita contra la corrupció i ha de culminar amb la configuració d'un contracte de tota la societat en el foment dels comportaments ètics, la transparència i la defensa de l'interès general.

b) Introduir en els diferents nivells educatius matèries i continguts ètics, de valors i contra la corrupció, per a fomentar les bones pràctiques, l'honestetat, la transparència i l'assumpció de responsabilitats.

47

En el decurs dels treballs de la Comissió s'han conegut diversos casos –alguns, jutjats i sentenciats; altres, en procés judicial, i altres, sense actuacions judicials– que posen en evidència que al llarg dels anys en què Jordi Pujol i Soley va dirigir la Generalitat de Catalunya, i després els seus hereus, les línies entre els interessos privats i l'interès públic han estat en moltes ocasions sobrepassades, i resulta difícil creure que els principals actors que hi han participat no s'assabentesin de res del que passava al seu entorn.

Dels nombrosos casos de corrupció, cal assenyalar, expressament i en primer lloc, el cas del Palau de la Música, que, si bé es troba pendent de judici, va ésser objecte d'una comissió d'investigació específica del Parlament, en la qual es va posar de manifest que hi havia empreses concessionàries d'obra pública que pagaven comissions del 4% que es repartien entre Convergència Democràtica de Catalunya i els intermediaris. En aquest cas estan perfectament identificats les empreses, les obres, els imports i la destinació dels imports. Es tracta del primer cas concret en què el mite del 3% pren cos i es fa demostrable.

Amb relació al cas Pretòria, que encara no està jutjat, s'evidencien presumptes delictes de suborns a canvi de favors urbanístics d'una forma organitzada. Els compareixents han negat tota acusació, i no pot ésser funció de la Comissió determinar la veracitat o no de les acusacions. Per tant, cal limitar-se a constatar que si la justícia acaba apreciament la comissió dels delictes imputats, serà un cas de corrupció política, vinculada a operacions urbanístiques.

Cal esmentar, en un sentit potser contrari al que s'ha vist en el cas Pretòria, un altre cas relacionat amb les operacions de Jordi Pujol Ferrusola. Es tracta de l'operació de venda d'uns terrenys de la immobiliària Focio a l'Hospitalet de Llobregat, que va veure dificultada una requalificació mentre va mantenir la propietat, i tan aviat com se'n va desprendre es va produir la requalificació, amb la generació d'importants plusvàlues al comprador, l'empresa que va pagar comissió per la transacció a Jordi Pujol Ferrusola. Val a dir que, de retruc, en aquesta operació també va cobrar una comissió el sogre de Jordi Pujol Ferrusola per part de la propietat. També cal considerar corrupció política la

no-requalificació per motius aliens als merament urbanístics.

Amb relació al cas Mercuri, i sobre el qual hi ha oberres trenta-tres peces separades (les darreres setmanes encara se n'obrien dues de noves), hi ha diverses imputacions, totes majoritàriament vinculades a presumptes casos de corrupció en diversos vessants. Una de les peces ha estat jutjada, i els acusats sentenciats per tràfic d'influències per les accions de col·locar una persona a l'Ajuntament de Montcada i Reixac. Si es confirmessin judicialment les imputacions, hi hauria diversos supòsits de corrupció: fonamentalment, tràfic d'influències i suborn.

Cal situar també en l'àmbit del presumpte tràfic d'influències la mediació en les deslocalitzacions de Sony, Sharp i Yamaha, que, si bé en condicions normals podria considerar-se admissible per l'objecte que persegueix, deixaria d'ésser-ho si es demostrés que són actuacions que van ésser facturades de manera presumptament injustificada.

És molt recomanable l'extensió de l'aplicació del Codi de bones pràctiques administratives, elaborat pel Síndic de Greuges, a les administracions públiques i entitats que en depenen.

Una de les mesures que es poden adoptar per a incrementar el control sobre els organismes públics és reforçar la Sindicatura de Comptes per tal d'ampliar-ne la capacitat i l'agilitat de fiscalització.

Reforçar l'accés a la funció pública pels principis d'igualtat, mèrit i capacitat seria el més natural, i alhora serviria per a prevenir els treballadors públics de dependències respecte a càrrecs polítics.

Finalment, un resultat també fonamental, igual com en els casos de frau fiscal, és la conveniència que s'agilitzin els processos judicials per a evitar que una excessiva prolongació dels tràmits traslladin a l'opinió pública la sensació d'impunitat.

Cal destacar que, des del 2012, els partits polítics i els sindicats tenen responsabilitat penal si, a conseqüència d'una manca de control intern, alguna persona de l'organització comet algun delictes.

Com a resultat dels processos judicials, seria desitjable que la restauració del dany causat fos una conseqüència ineludible, amb l'objecte de traslladar el missatge que «qui la fa, la paga».

48

El Parlament de Catalunya, amb relació al cas Mercuri, reprova la gestió de Manuel Bustos al capdavant de l'Ajuntament de Sabadell i la considera una manera de governar que afavoreix l'abús de poder, el sentit patrimonial respecte a les institucions que són de tots, el tràfic d'influències i la pèrdua de drets, recursos i llibertats dels ciutadans.

II.4.3. MESURES RELATIVES ALS PARTITS POLÍTICS

II.4.3.1. SISTEMA DE FINANÇAMENT DELS PARTITS

49

1. Els partits polítics són, indubtablement, un dels principals actors de la lluita contra les pràctiques corruptes i no han de defugir aquesta responsabilitat. Per tant, són els primers agents de la societat que s'han de dotar dels instruments necessaris per a prevenir i eradicar aquestes pràctiques i per a actuar en conseqüència, i amb contundència, quan aquestes pràctiques es produeixen en l'àmbit intern.

2. El Parlament de Catalunya insta les formacions polítiques que es presentin a Catalunya a:

a) Rubricar un compromís explícit i públic amb els ciutadans basat en els principis següents:

– Priorització de l'interès general per sobre del particular.

– Respects a la legalitat en totes les tasques institucionals i de partit.

– Transparència en l'actuació organitzativa i econòmica interna, i també en l'acció política i la dirigida a militants i ciutadans, amb un retiment de comptes continuat, honest i públic.

– Renúncia a les responsabilitats en casos de comportaments poc ètics o il·legals, d'acord amb la legislació vigent i la normativa interna dels partits.

b) Elaborar un codi de conducta, que constitueixi un codi de compliment ètic i normatiu, que:

– S'apliqui a la direcció del partit, als càrrecs electes, als càrrecs institucionals, als militants i al mateix partit en la seva magnitud organitzativa, econòmica i de funció social.

– S'apliqui també a les persones no militants que concorrin a unes eleccions o tinguin un càrrec institucional en representació del partit.

– Inclogui un règim sancionador per als casos d'incompliment.

c) Actuar amb rapidesa i contundència davant de delictes provats, assumits o sentenciats.

d) Respectar i col·laborar amb les actuacions judicials iniciades relatives a presumptes pràctiques de corrupció política que afectin el partit.

e) Facilitar a la Sindicatura de Comptes les tasques de fiscalització de la comptabilitat i l'activitat econòmica i financera dels partits polítics, i també de les associacions i fundacions vinculades als partits polítics amb representació al Parlament.

3. Una de les causes de la corrupció política és el subfinançament dels partits polítics. Si es considera que els partits polítics són una peça clau del sistema polí-

tic, el problema del subfinançament és una qüestió que s'ha de resoldre, d'acord amb el que han transmès a la Comissió alguns dels compareixents.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya:

a) Reitera la necessitat que Catalunya es doti dels instruments legals necessaris propis per a la regulació electoral i dels partits polítics. Calen mesures com el finançament mixt dels partits polítics, noves fórmules de finançament –com ara les microdonacions–, el control de la relació dels partits amb les entitats financeres, un règim sancionador en cas d'incompliment i mesures de reducció de la despesa electoral, entre altres.

b) Convida els grups parlamentaris a accelerar els treballs en tràmit iniciats en aquests àmbits cercant el major consens possible.

50

1. El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat de normalitzar la comptabilitat de les formacions polítiques, desenvolupar-ne el control intern i reforçar la fiscalització externa del Tribunal de Comptes per tal de garantir la regularitat, la transparència i la publicitat de l'activitat econòmicofinancera d'aquestes formacions. A aquest efecte, es proposen les tres mesures específiques següents:

a) Aprovar un pla de comptabilitat adaptat a les formacions polítiques.

b) Desenvolupar normativament el sistema de control intern dels partits polítics establert per l'article 15 de la Llei orgànica 8/2007, del 4 de juliol, sobre el finançament dels partits polítics, per a garantir, d'una banda, la intervenció i comptabilització adequada de tots els actes i documents dels quals es deriven drets i obligacions de contingut econòmic, i, de l'altra, la independència dels mecanismes de control intern.

c) Augmentar els recursos financers i de personal del Tribunal de Comptes destinats específicament al control de les formacions polítiques.

2. El Parlament de Catalunya fa avinent que s'ha de donar compliment a l'obligació que tenen els partits polítics de fer auditories internes, d'acord amb el que estableix l'article 15 de la Llei orgànica 8/2007.

3. El Parlament de Catalunya insta els partits polítics que encara no ho facin a divulgar llurs comptes anuals (balanç, compte de pèrdues i guanys, memòria explicativa) i els béns patrimonials, obligatòriament, a la pàgina web, en un lloc visible i de fàcil accés.

4. El Parlament de Catalunya insta els partits polítics a comunicar qualsevol modificació de les condicions del deute al Tribunal de Comptes i a la Sindicatura de Comptes, que han de fer públiques aquestes modificacions i les noves condicions, mitjançant el registre es-

pecífic organitzat a aquest efecte i publicat al web de la institució de control.

5. El Parlament de Catalunya insta la Sindicatura de Comptes a organitzar un registre públic en què es publiquin els comptes anuals i altres documents que aportin els partits polítics i llurs fundacions i associacions vinculades relatius a llur finançament.

6. El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat de:

a) Despolititzar els òrgans encarregats del control del finançament dels partits polítics per mitjà d'un sistema d'elecció dels membres de llurs cúpules que sigui professional i no partidista.

b) Desenvolupar com a llei les parts de l'acord de transparència i autolimitació de despeses electorals i de finançament dels partits polítics no desplegades totalment.

c) Adscriure un auditor permanent designat per la Sindicatura de Comptes per a auditar la comptabilitat dels partits polítics, amb l'obligació de presentar públicament un informe anual.

d) Donar compliment efectiu a la Llei orgànica 8/2007: presentació dels pressupostos de campanya electoral a la Sindicatura de Comptes, desenvolupament d'un règim sancionador per incompliments i control de la relació dels partits amb les entitats financeres.

51

1. El Parlament de Catalunya recomana que es revisin els mecanismes de finançament dels partits polítics per assegurar que amb aquest finançament es garanteixi la importància que l'Estat mateix els reconeix com a base essencial per a l'actuació del pluralisme polític i al mateix temps s'eviti la vulneració del principi d'igualtat com un dels principis inspiradors de l'ordenament jurídic. En aquest sentit, el Parlament considera que cal emprendre, entre altres, les actuacions següents:

a) Estudiar els mecanismes per a millorar l'eficàcia del Tribunal de Comptes i de la Sindicatura de Comptes per a evitar demores en les auditories dels comptes dels partits polítics. En aquest sentit, cal que el Tribunal sigui totalment independent i estigui dotat dels recursos suficients, tant humans com materials, de manera que pugui publicar a Internet l'informe d'aquestes auditories anuals en un termini màxim d'un any des del tancament comptable, i cal també aconseguir les modificacions necessàries perquè els consellers siguin designats amb criteris tècnics, de mèrits i de capacitat i s'eviti la politització de l'organisme.

b) Publicar els préstecs als partits polítics i la prohibició de la condonació d'aquests préstecs en condicions diferents de les que s'apliquen a la resta d'entitats, de manera que totes les formacions polítiques publiquin una llista dels préstecs que tenen concedits –especificant-ne les condicions i les quantitats– i de les entitats prestadores.

c) Estudiar la regulació de les donacions als partits polítics, de manera que inclogui la prohibició expressa, tant als partits polítics com a les fundacions que hi estan associades, de rebre donacions procedents de persones físiques o jurídiques que d'alguna manera hagin rebut o hagin de rebre subvencions públiques o regulades o que requereixin llicències de l'Administració, i de manera que tots els partits polítics i les fundacions que hi estan associades estiguin obligats a publicar la llista de totes les donacions.

d) Estudiar la regulació del delictes de finançament il·legal dels partits, per assegurar que sigui suficient i que inclogui la no-prescripció del delictes, i també la regulació dels delictes de corrupció en càrrec públic, i assegurar que qualsevol condemna per delictes relacionats amb la corrupció comporti la inhabilitació per a ocupar un càrrec públic.

2. El Parlament de Catalunya, amb relació al retiment de comptes i l'assumpció de responsabilitats, manifesta la necessitat de revisar i enfortir els òrgans públics de control de comptes per a millorar-ne i assegurar-ne l'eficàcia en la detecció i la prevenció de qualsevol cas de corrupció, i amb aquest objectiu considera que cal emprendre, entre altres, les actuacions següents:

a) Enfortir els mecanismes dels òrgans de control de comptes i incrementar els recursos materials i humans destinats a la Sindicatura de Comptes, a l'Oficina Antifrau i a la resta d'organismes de control de comptes, per assegurar que emeten amb més eficàcia els dictàmens corresponents amb relació al control dels comptes públics i a les relacions de les administracions, i així mateix incrementar la freqüència del control parlamentari de l'activitat d'aquests òrgans.

b) Garantir la independència dels organismes de control de comptes per a evitar que quedin sotmesos a interessos partidistes, i regular en aquest sentit el nomenament de llurs membres, les majories per a la designació la dotació que han de rebre i, finalment, mecanismes que permetin valorar la independència de llur actuació.

52

El Parlament de Catalunya, amb relació a la necessitat de canviar el sistema de finançament dels partits, considera que cal adoptar les mesures següents:

a) Estendre la prohibició de donacions a partits polítics fetes per presidents, consellers delegats o altres directius d'empreses amb responsabilitat directa en la gestió de contractes amb l'Administració, o aquests mateixos càrrecs en empreses subordinades o controlades.

b) Reduir a 50.000 euros el límit de donacions de persones físiques a partits polítics.

c) Prohibir les condonacions dels crèdits bancaris a partits polítics.

d) Assegurar la publicació en el web dels partits polítics de:

- Els comptes anuals dels partits
- Les dates en què els partits han remès els comptes al Tribunal de Comptes.
- L'últim informe de fiscalització dels comptes emès pel Tribunal de Comptes.
- Els pressupostos anuals corresponents als dos últims exercicis, amb la liquidació pressupostària corresponent.
- Les dades bàsiques sobre les fundacions del partit.
- El desglossament –orgànic i geogràfic– de les despeses i els ingressos, i també dels béns patrimonials.
- Les despeses i els ingressos electorals.
- Les donacions superiors a 25.000 euros, amb identificació dels donants.
- La descripció del procediment de control o auditoria interna del partit.

53

El Parlament de Catalunya, amb relació al finançament dels partits polítics, considera que cal emprendre les actuacions següents:

- a) Crear un sistema de finançament públic suficient, lligat a les obligacions de transparència que han de complir els partits sobre els comptes propis i sobre els de les fundacions que hi estan vinculades, i establir un sistema progressiu que incentivi la transparència i penalitzi l'opacitat, de manera que els criteris per a establir la subvenció electoral siguin determinats per una combinació entre vots rebuts i obligacions de transparència complertes.
- b) Definir quins criteris determinen que una fundació o una associació estan vinculades a un partit polític i crear un registre de les fundacions i associacions que hi estan vinculades, de manera que per establir el lligam entre les associacions i fundacions i els partits sigui preceptiva la inscripció en el Registre de Partits.

II.4.3.2. CAS PALAU

54

El Parlament de Catalunya, amb relació al finançament il·legal dels partits polítics, manifesta que el cas paradigmàtic de finançament il·legal dels partits polítics, que afecta directament Convergència i Unió, és el cas Palau, que demostra que el Palau de la Música era una «rentadora» d'ingressos procedents de pagaments de constructores a diverses personalitats de CiU a canvi de diverses concessions; que és notori que en la documentació del sumari apareix explícitament el nom del llavors secretari de Finances de CiU, i hi consta el famós «4%» i el pagament de comissions per mitjà

de Fèlix Millet, i que hi havia i hi ha indicis claríssims que CiU es va finançar per mitjà de comissions il·legals, en el marc del cas Palau, i de constructores d'obres públiques, com ho demostra l'embargament de diverses seus d'aquest partit polític.

II.4.3.3. PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT D'UN PROCÉS JUDICIAL PENAL

55

El Parlament de Catalunya insta el Govern a acordar, en el marc del pacte per a la lluita contra la corrupció, un protocol comú per a les formacions polítiques per al tractament de les persones immerses en un procés judicial penal en què:

- a) Es valorin els criteris que s'utilitzen a la magistratura i en altres instàncies de les administracions per a determinar la qualificació penal de l'afectat.
- b) S'acordi la suspensió d'un càrrec públic que està sotmès a un procés penal, en el moment en què el jutge que instrueix la causa contra aquesta persona acorda la finalització de la instrucció i decideix l'obertura del judici oral.
- c) S'estableixi que la suspensió comporta apartar-se de tots els càrrecs públics fins al nivell mínim que permeti la reversibilitat de la mesura cautelar.

II.4.4. MESURES EN L'ÀMBIT DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

56

1. El Parlament de Catalunya, pel que fa a la presumpció d'innocència, el dret a la defensa i el dret a l'honor de les persones, posa de manifest que la societat catalana, els darrers temps, i simultàniament als processos judicials iniciats amb relació a presumptes pràctiques de corrupció, ha viscut una pèrdua progressiva del dret a la presumpció d'innocència, fet que no només comporta una pèrdua de drets i garanties per a qualsevol persona immersa en un procés judicial, sinó que posa en perill l'estat de dret.

Aquesta vulneració de la presumpció d'innocència ha anat acompanyada, massa vegades i de manera flagrant, de la vulneració del dret fonamental a l'honor de les persones presumptament implicades.

És per tot això que:

- a) El Parlament de Catalunya, com a institució, i els seus membres electes, com a representants del poble de Catalunya, es comprometen a respectar i a fer respectar la presumpció d'innocència en llurs actuacions i declaracions públiques amb l'objectiu de contribuir d'aquesta manera a la preservació de l'estat de dret i al respecte pels drets bàsics de totes les persones.
- b) El Parlament de Catalunya es compromet a continuar defensant fermament el dret a l'honor de les per-

sones i el dret a defensar-se, com a drets bàsics, i reprovarà els comportaments dels representants públics, ja siguin insults o difamacions, que contribueixin a la vulneració d'aquests drets.

2. El Parlament de Catalunya manifesta que la debilitació dels drets de les persones els darrers anys ha anat acompanyada moltes vegades de la vulneració del secret de sumari.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya:

a) Constata que la informació sobre l'activitat judicial s'ha d'emetre d'acord amb l'ordenament jurídic, respectant els drets de les parts i sense interferir en el funcionament correcte dels processos.

b) Es compromet a establir compareixences regulars del president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i del fiscal superior de Catalunya davant la comissió parlamentària competent en matèria de justícia, perquè informin de llurs àmbits d'actuació.

3. El Parlament de Catalunya, en matèria de restitució del dany, insta el Govern a acordar, en el marc del pacte per a la lluita contra la corrupció, un protocol comú per a les formacions polítiques per a la rehabilitació pública en cas d'exculpació, que:

a) Faciliti la restitució de les responsabilitats públiques prèvies.

b) Faciliti la compensació pels drets meritats i no percebuts en cas de regular un procediment de suspensió de les funcions.

c) Atorgui al càrrec electe totes les garanties per a poder exercir el càrrec per al qual fou escollit fins al final del procés, la qual cosa significa establir una diferència entre càrrec públic electe i no electe.

4. El Parlament de Catalunya, amb relació a la prescripció dels delictes i la tipificació de penes, manifesta que l'increment de penes o la tipificació de nous delictes no sempre és la solució, ja que no ha fet disminuir el nombre de delictes els darrers temps, d'acord amb el que alguns compareixents experts han expressat a la Comissió. Les propostes per a revertir aquestes irregularitats es basen en procediments més breus i àgils, amb programes de prevenció i detecció de delictes i persecució d'aquests en funció de la gravetat de la conducta en lloc de l'import de la falta.

Malgrat això, i per a avançar en la prevenció de pràctiques corruptes, es considera que certes penes han d'ésser revisades i se n'han d'introduir de noves.

El Parlament de Catalunya, en conseqüència, es compromet a emprendre les iniciatives parlamentàries que calguin perquè, entre altres mesures, es revisin a l'alça els terminis de prescripció de delictes i faltes relacionats amb l'enriquiment il·lícit, fins a deu anys, com a mínim, i es tipifiqui com a delictes penal l'enriquiment patrimonial injustificat.

5. El Parlament de Catalunya, pel que fa als processos judicials oberts per qüestions de corrupció política:

a) Sol·licita el compromís de l'Administració de dotar dels recursos humans i materials que calguin a requeriment de l'Administració de justícia per a accelerar la instrucció de casos vinculats a la corrupció o a pràctiques il·lícites en l'Administració amb una transcendència social especialment rellevant.

b) Insta el Govern a garantir la implantació progressiva de l'oficina judicial a l'Administració de justícia a Catalunya donant prioritat a la dotació de recursos humans i materials, d'acord amb les disponibilitats presupostàries.

c) Es compromet a emprendre les iniciatives parlamentàries necessàries per a donar compliment a la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans, que estableix que un procés judicial que duri més de cinc anys és contrari al dret a un judici just (*fair trial*).

d) Insta el Govern, per a salvaguardar els interessos col·lectius dels ciutadans de Catalunya, a personar-se, amb el model processal més adequat, en els processos judicials oberts per qüestions de corrupció política que afectin qualsevol treballador públic o càrrec electe en què s'hagin malversat fons públics, s'hagi produït de qualsevol altra manera alguna disminució dels ingressos o del patrimoni de la Generalitat o s'hagi aprofitat el càrrec o la funció per a l'enriquiment il·lícit propi o de tercers, i a exigir sempre la restitució de tots els fons públics que s'hagin pogut obtenir de manera fraudulenta.

6. El Parlament de Catalunya recull l'opinió d'alguns dels compareixents a la Comissió que han posat de manifest que no sempre hi ha una separació real de poders, sobretot pel que fa als diferents estaments de l'Estat.

El Parlament de Catalunya, en aquest sentit:

a) Manifesta la seva defensa ferma i contundent de l'estat de dret com un dels principis més preuats de la societat catalana i, per aquest motiu, reprova qualsevol interferència, tant efectiva com fallida, que debiliti la separació real de poders institucionalment establerta.

b) Vol reiterar el principi de jerarquia judicial sobre l'àmbit policial quan s'ha obert un procés i manifesta la necessitat d'augmentar les garanties processals de la instrucció portada a terme pels tribunals que eviti una obstrucció de la instrucció per part de les autoritats policials, i també la necessitat d'incrementar les garanties en la fase penal prèvia.

57

El Parlament de Catalunya, amb relació a l'Administració de justícia, manifesta la necessitat de:

a) Introduir nous tipus delictius, com ara l'enriquiment injustificat dels càrrecs públics.

b) Revisar, a l'alça, els terminis de prescripció de certs delictes relacionats amb la corrupció i el frau fiscal.

c) Regular l'indult d'una manera més rigorosa i, en especial, limitativa per als delictes comesos des de l'àmbit de l'exercici de la responsabilitat política.

d) Introduir millores en l'àmbit processal com la supressió o la reducció dels aforaments i del suplicatori; l'agilització dels macroprocessos mitjançant la modificació de les regles de connexitat; la revisió del règim de recursos; la redefinició de les competències del Tribunal del Jurat i les de l'Audiència Nacional en aquesta mena de delictes, i la dotació d'equips de perits independents al servei de jutges i fiscals.

e) Arbitrar sistemes per a limitar la presència d'imputats i processats en la vida pública. Es poden introduir fórmules processals que permetin la separació de l'exercici de responsabilitats públiques de les persones implicades en casos de corrupció.

f) Promoure un acord entre partits polítics per a evitar d'incloure en les llistes electorals persones implicades en casos de corrupció.

g) Allunyar la influència política en la provisió dels membres dels tribunals superiors i en l'òrgan de govern dels jutges, en els termes recomanats per l'Informe GRECO a la quarta ronda d'avaluació del 2013.

h) Adoptar les mesures que calguin per a possibilitar i enfortir la cooperació interinstitucional en l'àmbit internacional, element clau en la lluita contra la delinqüència internacional.

58

El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat de proposar als organismes judicials corresponents la revisió o la incorporació de mecanismes que consideri imprescindibles per a millorar en la lluita contra la corrupció. En aquest sentit, el Parlament considera que cal emprendre les actuacions següents:

a) Promoure una llei de protecció jurídica de tots els ciutadans –especialment els treballadors públics– que denunciïn possibles casos de corrupció, en atenció a la regulació que exigeix l'article 33 de la Convenció de l'ONU contra la corrupció.

b) Incrementar els recursos i els mitjans específics i tècnics necessaris dedicats a investigar delictes complexos, per evitar endarreriments en la resolució d'aquests casos.

c) Iniciar, atenent el principi de compensació del dany causat, una revisió dels mecanismes del sistema judicial, que permeten un interval de temps massa llarg entre els tres moments a tenir en compte –comissió del delictes, denúncia pública i sentència–, atès que afegeixen una dificultat extrema al seguiment del cas i a l'elaboració i la recopilació de proves i poden desembocar en sentències insuficients, i així mateix estudiar

mecanismes per a incrementar la celeritat en l'accés a la justícia, especialment en els casos de corrupció.

d) Instar la modificació de la legislació existent en matèria de delictes econòmics relacionats amb la corrupció, amb la finalitat que no tinguin data de prescripció.

59

1. El Parlament de Catalunya, amb relació a les mesures en l'àmbit del procediment penal i de l'aforament, considera que cal emprendre les actuacions següents:

a) Reformar la Llei d'enjudiciament criminal de manera que s'aposti per procediment penals àgils, es potenciï l'oralitat, es redueixi la instrucció –que ha de deixar d'ésser un fi en si mateixa–, se situï el pes del procés penal en el judici oral i es posi fi a sumaris que es dilaten en el temps, i s'acabi amb la reiteració del binomi entre diligència sumarial i pràctica de prova en el judici oral.

b) Regular d'una manera clara, actualitzada, exhaustiva i ordenada totes i cadascuna de les diligències d'investigació i els requisits corresponents, amb les aportacions de la jurisprudència. La regulació vigent és antiquada, deficient o confusa, o de vegades fins i tot inexistent, de manera que la nova regulació proporcionaria seguretat jurídica als jutges d'instrucció i evitaria dubtes, recursos i nul·litats. Especialment, cal regular adequadament les intervencions telefòniques, la diligència d'entrada i registre i, amb urgència, les escoltes de converses orals: en el primer cas, la regulació és molt deficient i no ha variat pràcticament des del 1988; en el segon, és confusa, prolixa i poc pràctica; en el tercer, és inexistent, tot i tractar-se de diligències fonamentals per a la investigació dels delictes.

c) Agilitar els tràmits externs que demoren les causes, tenint present que bona part del temps de durada de les causes es produeix per causes exògenes, ja que es consumeix en l'espera de la recepció d'informes pericials, de documentació remesa per altres entitats i de contestació a oficis sol·licitats pel jutjat, i en la preparació, traducció i remissió de comissions rogatòries.

d) Suprimir el privilegi que es reconeix en la Llei d'enjudiciament criminal a certes autoritats d'efectuar declaracions per escrit sense comparèixer davant el jutge, procediment que fa perdre tota espontaneïtat a aquests declaracions.

e) Introduir el principi d'oportunitat, que ha de permetre al fiscal valorar si és convenient o no iniciar processos penals en cas de petites infraccions, amb l'objectiu de descarregar els jutjats d'affers d'escassa entitat i amb caràcter reglat.

f) Restringir l'aforament dels diputats i del president i els membres del govern, de manera que quedi circumscrit a fets relacionats amb les actuacions en òrgans de representació política i no a delictes relacionats amb l'activitat pública o privada.

g) Evitar que els aforaments facilitin l'ocultació o la destrucció de proves i entorpeixin les diligències d'ins-trucció, tenint present que l'institut de l'aforament no és cap garantia, sinó un mer privilegi processal avui mancat de justificació, i tenint en compte que obli-ga el jutge d'instrucció a eludir la persona aforada i li impedeix adoptar mesures limitatives de drets de l'aforat (entrades i registres, intervencions telefòni-ques, etc.), la qual cosa dificulta notablement les in-vestigacions.

h) Suprimir el requisit del suplicatori a les cambres parlamentàries, o els privilegis processals similars, que dificulten la instrucció de les causes contra aforats, especialment en l'inici de la fase d'investigació i en cas de secret sumarial.

i) Clarificar la competència en cas de causes que afec-ten múltiples imputats, aforats i no aforats, en diver-sos tribunals (Tribunal Superior de Justícia, Audiència Nacional o Tribunal Suprem).

j) Impossibilitar el canvi de jutge instructor o de tri-bunal en cas que la persona imputada o acusada deixi d'estar aforada, i viceversa, per mitjà del manteniment de la jurisdicció o una mesura d'efectes equivalents.

2. El Parlament de Catalunya, amb relació a les mesu-res de caràcter penal, considera que cal emprendre les actuacions següents:

a) Establir que qualsevol condemna per delictes asso-ciats a la corrupció comporti la inhabilitació efectiva per a l'exercici de càrrecs públics.

b) Introduir el delictes d'enriquiment il·lícit o injustificat de càrrecs públics durant llur mandat.

c) Despenalitzar les petites infraccions penals –en particular, les faltes– que representen un esforç des-proporcionat i de vegades innecessari per a l'Adminis-tració de justícia i que resten atenció i esforços a cau-ses de major entitat.

3. El Parlament de Catalunya, amb l'objectiu de garan-tir la independència dels poders i dificultar la impu-nitat, considera que cal emprendre les actuacions se-güents:

a) Despolititzar institucions com la Fiscalia, els òr-gans d'avaluació dels comptes dels partits polítics o els membres del Tribunal Constitucional per a garantir que controlin i fiscalitzin les formacions polítiques i els polítics i per a impedir que eludeixin l'obligació de retre comptes a la societat i operin des de l'opacitat. La despolitització s'ha de dur a terme per mitjà de la ins-tauració d'un sistema d'elecció professional i no parti-dista dels membres dels diferents òrgans encarregats de desenvolupar tasques d'avaluació.

b) Despolititzar la Fiscalia i garantir que no es pugui fer cessar en el càrrec de manera injustificada i aleatò-ria els diversos agents que lluiten contra la corrupció.

c) Deixar sense efecte la mesura de gràcia de l'indult per als delictes de corrupció política, per mitjà del des-envolupament legislatiu del concepte constitucional del dret de gràcia i de la modificació de la Llei del 1870, de manera que els treballadors i càrrecs públics siguin inelegibles per a l'indult per delictes comesos en l'exercici del càrrec o en ocasió d'haver-lo exercit.

II.4.5. MESURES EN L'ÀMBIT DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

60

1. El Parlament de Catalunya, amb relació a la trans-parència, l'accés a la informació i el bon govern, consta-ta la tasca feta pel mateix Parlament i pel Govern en l'adopció de mesures per a millorar i promoure la transparència, l'accés a la informació pública i el bon govern.

Així mateix, el Parlament constata el compromís de les formacions polítiques amb representació parla-mentària per a promoure i incrementar les mesures per a millorar la transparència.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya:

a) Recomana continuar treballant des de la mateixa ins-titució, el Govern, les corporacions locals i les forma-cions polítiques per tal d'establir un model de millora contínua en l'àmbit de la transparència, amb l'adopció de les mesures necessàries per a fer-la efectiva.

b) Recomana persistir en la transmissió a la societat de la necessitat de la transparència en l'activitat pú-blica i la participació efectiva dels ciutadans en l'exi-gència i el control social de la transparència, amb la utilització dels mecanismes establerts amb aquesta finalitat.

c) Es compromet a adaptar els mecanismes de regula-ció propis i els dispositius de transparència perquè els criteris de compliment de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pú-blica i bon govern, segueixin els establerts per a la res-ta de subjectes obligats, sense cap diferència en l'exi-gència de transparència.

d) Insta el Govern a desplegar de manera prioritària les accions establertes per la Llei 19/2014, i a oferir als ens obligats per aquesta norma una informació clara i la sensibilització necessària per a fomentar amb totes les garanties el compliment de la llei i garantir el bon funcionament de les autoritats i els òrgans responsa-bles dels deures de compliment.

e) Insta el Govern a crear un marc estable de coordina-ció amb els ens locals per a desplegar i aplicar la Llei 19/2014 en l'àmbit competencial que els correspon, i facilitar les formes de cooperació necessàries.

f) Insta el Govern a fer les actuacions necessàries per-què els partits polítics, les associacions i fundacions vinculades, les organitzacions sindicals i empresari-

als, totes les empreses i els ens adscrits i vinculats al sector públic, i les entitats privades afectades per la Llei 19/2014 adoptin els instruments necessaris per a desplegar aquesta llei i donar-hi compliment amb totes les garanties, especialment pel que fa a la gestió econòmica, comptable i patrimonial.

g) Insta el Govern a dissenyar, aplicar i desplegar una campanya de difusió que informi els ciutadans de Catalunya dels nous drets adquirits en virtut de la Llei 19/2014.

h) Insta el Govern a elaborar un pla formatiu en transparència adreçat als treballadors públics i una campanya informativa adreçada als ciutadans.

i) Insta el Govern a potenciar els mecanismes de participació i col·laboració ciutadana per mitjà del Portal de la Transparència, per a afavorir la implicació dels ciutadans en el disseny i la gestió dels afers públics i en la definició de plans i polítiques públiques i facilitar la presentació d'iniciatives legislatives i la participació dels ciutadans en els processos d'elaboració de les normes legislatives i reglamentàries, i també el desenvolupament dels instruments per a poder promoure la convocatòria de consultes.

j) Insta el Govern a concretar davant dels ciutadans els objectius i els valors vinculats a la transparència dins de cada àmbit o sector de l'actuació administrativa per mitjà de l'aprovació de cartes de serveis específiques que incorporin compromisos explícits de transparència en la prestació dels serveis públics.

2. El Parlament de Catalunya, en l'àmbit de la contractació pública:

a) Constata l'avenç efectuat en la regulació de la contractació pública per tal d'evitar actuacions que atempten contra la lliure concurrència i la igualtat d'oportunitats.

b) Expressa el reconeixement per la tasca feta els darrers anys per l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública (OSACP), amb l'aprovació del Codi de principis i conductes recomanables en la contractació pública o la constitució de la Comissió d'Ètica en la Contractació Pública, que sens dubte ha contribuït a donar resposta a tots els principis, requisits i condicions que aquesta contractació, pel fet d'ésser pública, ha de complir.

c) Constata la millora en la informació pública relativa a la contractació que ha comportat l'entrada en funcionament del Portal de la Transparència.

d) Insta el Govern a continuar adaptant la regulació sobre contractació pública en les diferents fases de contractació per tal d'aconseguir créixer en transparència, publicitat, lliure concurrència i igualtat d'oportunitats.

3. El Parlament de Catalunya, en l'àmbit dels organismes de control, constata la tasca imprescindible que

fan els organismes de control en la fiscalització de les administracions públiques i el garantiment de la transparència i el bon govern.

Així mateix, el Parlament posa de manifest la voluntat de les formacions polítiques amb representació parlamentària de promoure i incrementar les mesures per a millorar l'efectivitat i l'eficiència dels organismes de control en la tasca que els és pròpia.

El Parlament de Catalunya, en conseqüència, recomana:

a) Potenciar els òrgans de control existents a Catalunya i contribuir a la difusió de les funcions i les tasques que tenen encomanades.

b) Implantar l'obligació que els ens fiscalitzats donin resposta sobre les accions fetes per a donar compliment a les observacions i recomanacions fetes pels òrgans de control.

c) Prioritzar la planificació de les tasques de la Sindicatura de Comptes per a poder fiscalitzar entitats o àrees específiques de risc.

d) Promoure mesures per a millorar les actuacions que desenvolupen el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes i l'Oficina Antifrau i fer més efectives les tasques que els són pròpies com a organismes de control.

e) Facilitar el paper fiscalitzador dels interventors i secretaris a l'Administració local i centralitzar en la Sindicatura de Comptes els advertiments d'ilegalitat que explicitin.

61

1. El Parlament de Catalunya, pel que fa a l'actuació en matèria de transparència del sector públic, manifesta que:

a) Els poders públics de Catalunya han d'incorporar com a prioritat en llurs campanyes institucionals el coneixement, la promoció i la difusió entre els ciutadans del dret d'accés a la informació pública i els mecanismes de garantia d'aquest dret.

b) El desplegament reglamentari ha de garantir la professionalitat i la independència de les persones integrants de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública sobre la base d'una tria prèvia respectuosa amb els principis d'igualtat, mèrit i capacitat, i derivada d'una convocatòria pública.

c) Cal reforçar les funcions de supervisió del compliment de la legislació vigent en matèria de transparència i accés a la informació pública i, molt especialment, les relatives al compliment, pels subjectes obligats, dels deures i continguts exigibles en matèria de publicitat activa.

d) Cal garantir que la provisió dels llocs de treball adscrits a la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública es produeix d'acord amb els prin-

cipis de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat propis de l'ocupació pública.

2. El Parlament de Catalunya, amb relació a la transparència i els lobbys o grups d'interès:

a) Manifesta que cal que el desplegament reglamentari del títol IV de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, sigui especialment curós i rigorós a l'hora de definir tant el codi de conducta com el procediment d'investigació i de tramitació de les denúncies i que es desenvolupin significativament les previsions d'aquesta llei, amb l'establiment del mecanisme de supervisió corresponent i amb la concreció dels aspectes sancionadors.

b) Manifesta que la informació que integra el registre corresponent no només ha de provenir de la que poden facilitar els lobbys sinó, molt especialment, de la que proporcionen tant els servidors públics com els electes per via de la transparència activa (agendes públiques).

c) Es compromet a elaborar el seu registre de grups d'interès d'acord amb les consideracions anteriors i insta els ens locals a actuar de la mateixa manera.

3. El Parlament de Catalunya, pel que fa al reforçament de la integritat de les institucions:

a) Manifesta la necessitat d'establir pautes i directrius estratègiques al més alt nivell al Govern, als departaments, a les empreses públiques i als ajuntaments. S'han d'establir codis ètics, comitès d'ètica i programes de formació, més enllà de la sensibilització inicial.

b) Insta els ens públics de Catalunya a treballar per a enfortir llurs sistemes d'integritat institucional. Això implica l'aprovació explícita de polítiques d'integritat, l'esforç per a avaluar el propis sistemes d'integritat amb l'objectiu de dissenyar i implantar plans de prevenció de la corrupció que impliquin el conjunt de les organitzacions públiques.

c) Manifesta que cal promoure i implantar la formació en integritat i ètica pública dels servidors públics de Catalunya per a sensibilitzar-los de la importància de gestionar els riscos de corrupció inherents a l'exercici de determinades funcions públiques.

d) Manifesta la necessitat de desenvolupar una política de formació per a tots els treballadors públics que incorpori l'eix d'integritat en l'acollida i la formació continuada.

e) Es compromet a concretar els estàndards de conducta establerts per la normativa d'acord amb les especificitats dels parlamentaris i del seu personal i a posar en marxa accions formatives.

f) Manifesta que, en l'àmbit educatiu, cal sistematitzar una política curricular que incorpori la perspectiva de l'ètica i la integritat d'una manera transversal.

g) Manifesta la necessitat d'introduir continguts d'ètica i integritat en el currículum de secundària, amb la finalitat de contribuir a l'educació dels joves en tot el que fa referència a la integritat personal i a la coherència en les conductes individuals, amb l'objectiu últim d'establir una cultura de l'honestat i de la transparència.

h) Manifesta que cal potenciar la introducció de continguts d'ètica, d'integritat i de lluita contra la corrupció en les diverses disciplines i formats de la formació universitària (graus, postgraus i formació continuada).

4. El Parlament de Catalunya, pel que fa al reforçament dels mecanismes de control:

a) Fa avinent l'obligació de publicar els comptes anuals i les auditories de totes les entitats que formen part del sector públic de Catalunya i que hi estan obligades per llur normativa. La publicació s'ha de fer amb els elements necessaris perquè sigui clara i entenedora.

b) Manifesta la necessitat de crear una plataforma o registre únic de tot el sector públic català en què es garanteixi el retiment de comptes en els terminis legals establerts i s'indiquin les auditories internes i externes efectuades.

c) Manifesta que s'ha d'implantar com a obligació el fet que els ens fiscalitzats hagin de donar resposta sobre les accions fetes per a donar compliment a les observacions i recomanacions dels òrgans de control.

d) Manifesta que cal vincular la percepció de subvencions o transferències per part de qualsevol ens públic o entitat perceptora de fons públics al compliment de les obligacions registrals i d'informació.

5. El Parlament de Catalunya, pel que fa als conflictes d'interès i les incompatibilitats, acorda demanar a l'Oficina Antifrau que elabori un informe específic sobre el conflicte d'interès que inclogui una anàlisi normativa comparada, amb identificació de les bones pràctiques a nivell comparat i un recull de l'experiència a Catalunya en les diferents administracions públiques, amb l'objectiu de fer un diagnòstic sobre l'abast real del problema.

6.1. El Parlament de Catalunya manifesta que cal una reforma de la funció pública que estableixi un nou model de governança i organització inspirat pels principis de màxima integritat, coordinació i responsabilització dels diversos actors. Aquesta reforma hauria de:

a) Assegurar un sistema d'accés basat exclusivament en els principis de mèrit i capacitat.

b) Assegurar un model de carrera professional.

c) Assegurar la socialització, mitjançant la formació d'acollida i continuada, en continguts i valors compartits, de tots els treballadors públics.

d) Assegurar la centralització de la selecció del personal de tot el sector públic de Catalunya.

e) Assegurar la despolitització i la tecnificació de l'estructura administrativa fins als nivells superiors.

f) Exigir l'acreditació de la capacitat professional als directius públics per mitjà d'una selecció pública i meritocràtica.

g) Acotar el nomenament i les funcions del personal eventual.

h) Restringir al màxim la lliure designació.

6.2. El Parlament de Catalunya manifesta que s'han d'arbitrar mecanismes de protecció que assegurin «una alternativa segura al silenci» per a les persones que, de bona fe, comuniquin casos de corrupció, amb l'objectiu de fomentar la denúncia interna i evitar les represàlies a qui col·labora en la detecció i persecució d'irregularitats.

6.3. El Parlament de Catalunya manifesta que cal desenvolupar una regulació específica amb rang de llei, emmarcada en una estratègia catalana d'integritat que, en matèria de funció pública, resulti coherent amb altres règims legals, com ara els relatius a la normativa penal i processal criminal.

7. El Parlament de Catalunya, pel que fa l'actuació en matèria de contractació pública, manifesta la necessitat de:

a) Posar en funcionament mesures efectives per a reduir l'ús abusiu dels mecanismes establerts per la normativa que permeten flexibilitzar els principis de la contractació pública, com ara els contractes menors, els procediments negociats, especialment els que són sense publicitat, o els modificats i les pròrrogues dels contractes.

b) Portar a la pràctica mesures com la professionalització dels gestors mitjançant la planificació de la formació integral dels professionals i responsables públics en aquest àmbit, no només en els aspectes jurídics, sinó en valors i estàndards ètics per a evitar conflictes d'interès i, en definitiva, reduir el risc de corrupció.

c) Plantejar una segregació clara entre les funcions públiques de detecció, definició i justificació de la necessitat pública de contractar i les funcions de caràcter merament administratiu, com la de licitació-adjudicació o seguiment de l'execució del contracte. S'han d'evitar, en qualsevol cas, situacions de dependència jeràrquica entre els responsables d'ambdues funcions.

d) Plantejar la possibilitat de centralitzar aquestes tasques administratives en algun o alguns pocs ens especialitzats per tal d'incrementar l'eficiència en la gestió i garantir el màxim respecte als principis d'igualtat, no-discriminació i lliure concurrència.

8. El Parlament de Catalunya, pel que fa a l'actuació per a evitar la corrupció en l'activitat de foment, ma-

nifesta que, en els casos en què, per les característiques del beneficiari o l'activitat, no és possible promoure la concurrència, l'assignació nominativa en els pressupostos resulta sempre més ajustada als principis d'igualtat, objectivitat i transparència que la concessió directa.

El Parlament de Catalunya, en aquest sentit, manifesta:

a) La necessitat d'objectivar, justificant jurídicament i tramitant conforme la normativa aplicable, el judici de valor abstracte respecte de la conveniència o l'interès social o polític de la realització d'una determinada activitat per un subjecte per tal de concedir subvencions excloses de concurrència.

b) La necessitat que, en els casos de concessió directa de subvencions, l'òrgan competent motivi i justifiqui de manera veraç, objectiva i suficient l'interès públic implicat, perquè els òrgans de control comptin amb els elements suficients per a fer llur valoració. La simple remissió al precepte legal que empara l'excepcionalitat no pot servir en cap cas per a justificar la inaplicació de la regla general de concurrència i publicitat.

62

El Parlament de Catalunya, amb relació a la contractació administrativa, considera que cal emprendre les actuacions següents:

a) Reformar la Llei de contractes del sector públic per a limitar la revisió dels preus de contractació, limitar el fraccionament dels contractes, modificar el règim actual d'adjudicació directa mitjançant contractes menors amb una reducció de les quanties dels imports dels contractes menors en les diferents modalitats i limitar per llei, de manera estricta, l'ús dels contractes menors, i també limitar l'ús del procediment de la tramitació injustificada per via d'urgència i introduir-ho com a causa de nul·litat.

b) Publicar en temps real totes les adjudicacions de contractes públics amb tota la memòria econòmica i criteris d'adjudicació, i també publicar qualsevol modificació del pressupost inicial.

c) Iniciar una reforma legislativa per tal que totes les institucions, entitats i empreses que rebin recursos públics essencials per al desenvolupament de llur activitat adequin els processos de contractació a la Llei de contractes del sector públic.

63

1. El Parlament de Catalunya, pel que fa a l'actuació relativa al bon govern i la transparència administrativa, recomana la revisió dels instruments existents per a l'eficàcia de la transparència de les actuacions i les relacions de les institucions públiques, i la incorporació de noves mesures que permetin millorar-los i transmetre confiança als ciutadans.

En aquest sentit, el Parlament considera que cal adoptar, entre altres, les mesures següents:

a) Estudiar la incorporació a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, o a reglaments específics, de les conclusions i recomanacions de l'informe elaborat pel Grup de Treball sobre Bon Govern i Transparència Administrativa creat pel Govern el 21 de desembre de 2004.

b) Estudiar la incorporació a la futura Llei de la funció pública de mecanismes legals que afavoreixin un lideratge de l'Administració en la promoció dels valors de democràcia, participació i transparència en tots els actes administratius.

c) Impulsar des del Portal de la Transparència, per garantir les recomanacions del codi europeu respecte al dret d'accés a la informació, mecanismes per a la promoció, la pedagogia i l'educació amb relació als drets d'accés dels ciutadans a la informació sobre l'activitat pública.

d) Establir els mecanismes i el calendari que permetin incorporar en temps real la informació completa de tota l'activitat pública que es duu a terme a Catalunya, sense cap exclusió, de manera que les úniques excepcions siguin situacions concretes definides d'acord amb criteris del codi europeu amb relació a aquest dret.

e) Reforçar la coordinació entre l'Agència Tributària i les administracions autonòmiques competents.

f) Assegurar la transparència de les relacions entre el poder polític i els mitjans de comunicació i, amb aquesta finalitat, publicar d'una manera entenedora i desglossadament tots els diners públics que vagin destinats a aquests mitjans, més enllà de l'actual publicació de subvencions, que no inclou ni el repartiment de la publicitat institucional ni les subscripcions.

2. El Parlament de Catalunya, pel que fa a la contractació administrativa, recomana ampliar i millorar tots els protocols i les mesures existents sobre les relacions contractuals de les administracions públiques, per a garantir la separació clara entre els interessos econòmics, empresarials o societaris de tipus particular i els interessos col·lectius que han de presidir qualsevol decisió de l'Administració pública.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya considera que cal adoptar, entre altres, les mesures següents:

a) Elaborar un informe sobre l'estat dels mecanismes existents, amb mesures correctores, si escau, per a exercir el paper de control i correcció de les administracions públiques sobre l'activitat econòmica, com a mínim en les matèries següents: tributació i endeutament, activitats creditícies, regulació urbanística, expropiacions, privatitzacions, inversions directes en obres públiques, concessions d'obres i concessions de serveis públics.

b) Elaborar un informe sobre el compliment dels mecanismes que estableix la Llei 3/2007, del 4 de juliol, de l'obra pública, per a assegurar que el model de contractació d'obra pública garanteix la lliure concurrència i l'eficient utilització dels fons públics.

c) Elaborar un informe sobre l'estat dels mecanismes existents, amb mesures correctores, si escau, per a garantir plenament la transparència de la contractació administrativa com a mitjà per a aconseguir l'objectivitat en l'activitat administrativa i el respecte als principis d'igualtat, no-discriminació i lliure concurrència.

d) Modificar la Llei de contractes del sector públic per limitar les revisions dels preus de contractació, evitar les divisions injustificades dels contractes i incorporar les garanties i reformes establertes per la Unió Europea.

e) Publicar en temps real totes les adjudicacions de contractes públics, amb les circumstàncies, les motivacions i la memòria econòmica. Publicar qualsevol modificació o desviació respecte al pressupost inicial, amb els motius de la desviació, l'acceptació i el nou estudi econòmic, i també les persones responsables de l'adjudicació.

f) Establir protocols amb sistemes de control sobre les subvencions, sobre el significat de la publicitat de les institucions, sobre els processos de selecció, sobre les llicències, sobre criteris objectius en la presa de decisions, sobre els indicadors de qualitat de serveis, sobre les incompatibilitats, sobre l'adopció de resolucions estandarditzades, sobre el raonament en tot diàleg amb els administrats, sobre la diligència en les resolucions, sobre els terminis, sobre els fonaments de fets jurídics, sobre l'actuació dels òrgans jurisdiccionals en els casos precisos, sobre la falsa concepció de discrecionalitat que porta a abús i sobre els criteris d'interpretació en adjudicacions, amb transparència i publicitat.

3. El Parlament de Catalunya, pel que fa a la prevenció del conflicte d'interessos, manifesta la necessitat de revisar i millorar la normativa de prevenció de conflictes d'interessos dels servidors públics, per a permetre actuacions objectives, imparcials i adreçades al bé comú, en absència de conflicte amb els interessos particulars, i amb aquest objectiu considera que cal emprendre, entre altres, les actuacions següents:

a) Revisar les disposicions reglamentàries de desplegament de la Llei 13/2005, del 27 de desembre, de règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat, i introduir-hi les modificacions que calguin per a garantir que l'actuació dels alts càrrecs sigui imparcial i objectiva, amb una dedicació plena a les funcions que tenen encarregades, i no es vegi mediatitzada per altres activitats o per interessos diferents dels interessos generals dels ciutadans.

b) Revisar el Reglament del Parlament de Catalunya per tal que determini de manera expressa i formal les causes d'incompatibilitat dels diputats, de manera que puguin desenvolupar llur funció amb total lleialtat a l'interès públic i sense interferència d'altres interessos.

64

1. El Parlament de Catalunya, amb relació al cobrament de comissions il·legals per l'adjudicació d'obra pública, considera que cal establir mecanismes de control que permetin detectar aquestes pràctiques, tant en la comptabilitat de les empreses que les paguen com en la dels organismes que les cobren, i, atès que sembla que aquestes comissions s'escapen del control comptable, manifesta la necessitat d'aplicar totes les mesures de transparència comptable i administrativa necessàries per a evitar que aquests pagaments es camuflin.

2. El Parlament de Catalunya, amb relació als organismes externs de control, manifesta que ha quedat patent la necessitat d'enfortir la Sindicatura de Comptes i l'Oficina Antifrau, tant normativament com pel que fa a recursos disponibles. Aquests organismes han d'actuar de manera constant contra qualsevol administració presumptament involucrada en casos de corrupció, per exemple, o demanar explicacions als dirigents de totes les empreses públiques catalanes sobre si hi ha empresaris afectats pel cobrament de comissions amb relació a les obres públiques.

65

El Parlament de Catalunya, amb relació a les mesures imprescindibles en l'àmbit de la transparència, considera que cal emprendre les actuacions següents:

a) Establir l'obligació de comunicació a la Sindicatura de Comptes i de publicitat pel que fa als préstecs atorgats als partits i llurs fundacions, de manera que els partits, en primera instància, i les entitats financeres, de manera subsidiària, estiguin obligats a publicar els préstecs atorgats als partits o a llurs fundacions.

b) Establir l'obligació de fer pública la situació de fallida econòmica en què es puguin trobar, si s'escau, alguns partits.

c) Prohibir, més enllà del que estableix la llei pel que fa als alts càrrecs, que els membres de governs puguin participar en empreses privades en el grau que sigui i amb independència del tipus d'òrgan de la corporació.

d) Crear al Portal de la Transparència un registre dels lobbys que operen a Catalunya i inscriure-hi les informacions que hi han d'aportar totes les persones, organitzacions i empreses que hi siguin inscrites amb relació a:

– Les fonts de finançament, especialment pel que fa a subvencions o fons públics rebuts, informació que han d'aportar de manera puntual i actualitzada.

– El detall del personal contractat i dels càrrecs públics i institucionals exercits amb anterioritat per aquestes persones.

– El detall de les propostes legislatives en què treballin en cada moment i dels altres espais en què d'alguna manera participin.

– El detall dels clients, en el cas de consultories i despatxos d'advocats, eliminant excepcions basades en la confidencialitat entre lletrat i client, i la declaració dels clients les despeses dels quals destinades a exercir com un lobby superin els 10.000 euros anuals.

– El registre de les reunions amb diputats (motiu, data i documentació lliurada) de tots els membres de lobbys.

II.4.6. MESURES RELATIVES AL TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ

66

La necessària regeneració democràtica no es pot fer exclusivament des de la política i necessita la coresponsabilitat d'altres agents, com és el cas dels mitjans de comunicació. Més que més quan, tal com han fet palès alguns dels compareixents davant la Comissió, es viuen moments en què s'utilitza la difusió d'informacions sense contrastar o falses amb interessos polítics i per a desacreditar determinats actors.

En aquest context d'abundant informació, característic de la nostra societat, cal més que mai reivindicar també uns mitjans de comunicació rigorosos i que es regeixin pels valors establerts en el codi deontològic periodístic. S'han de cercar fórmules per mitjà de les quals es facin compatibles el dret a la informació amb els drets individuals, com el dret a l'honor, a la intimitat i, també, el dret a la reparació per als casos en què es demostrï que les notícies difoses són falses o quan es produeixi un canvi en l'estat d'aquestes notícies, com les imputacions.

Com reclama el codi deontològic del col·legi de periodistes, cal «evitar afirmacions o dades imprecises i sense base suficient que puguin lesionar o menysprear la dignitat de les persones i provocar un dany o descrèdit injustificat a institucions i entitats públiques i privades, així com la utilització d'expressions o qualificatius injuriosos».

El Parlament de Catalunya, en conseqüència, considera que:

a) Cal obrir, en el marc del pacte per a la lluita contra la corrupció, un debat amb els agents implicats –entre aquests, els col·legis professionals– sobre el paper dels mitjans de comunicació, que abordi la conciliació del dret a la informació amb el respecte del secret sumarial, la presumpció d'innocència com a fonament de l'estat de dret i la garantia dels drets de totes les parts implicades en el procés. Aquesta refle-

xió s'ha d'estendre a l'anàlisi de la legislació comparada del nostre entorn.

b) Cal acordar, en el mateix marc del debat del pacte, en el cas de procediments judicials penals, i davant de la situació d'indefensió i vulnerabilitat que poden ocasionar algunes informacions aparegudes, un protocol comú per a la rehabilitació pública en cas d'exculpació. En aquest sentit, els mitjans de comunicació han de garantir un tractament informatiu equivalent al tractament previ rebut pels mitjans de comunicació, tant en el cas de sentència exculpatòria com en el cas d'inexistència d'acusació.

c) La cohabitació entre periodisme i justícia és possible, pel que fa al secret sumarial, sempre que la difusió de dades sumarians no perjudiqui les investigacions que els magistrats porten a terme en secret perquè el procés es desenvolupi de manera exitosa. En aquest sentit, el Parlament considera que l'interès periodístic ha d'ésser d'informar d'acord amb l'interès general i que cal garantir que qualsevol informació relativa a un sumari no vulnera en cap cas la presumpció d'innocència o el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

d) La cohabitació de drets s'ha de fer extensiva a altres àmbits, com ara les anomenades «penes del teletotals». En aquest sentit, cal fer compatible el dret a la informació amb la presumpció d'innocència i altres drets esmentats anteriorment, seguint els principis de proporcionalitat i seguretat en l'exposició pública dels detinguts.

e) La necessària reflexió sobre el paper dels mitjans de comunicació en determinades situacions en què conflueixen diferents drets no ha d'ésser exclusiva d'aquest àmbit, sinó que s'hauria de fer extensiva a altres casos, com ara accidents o tragèdies, en què aquests drets poden entrar en conflicte.

Palau del Parlament, 21 de juliol de 2015

El secretari segon
Pere Calbó i Roca

La presidenta
Núria de Gispert i Català

Resolució 1156/X del Parlament de Catalunya, per la qual s'aproven les conclusions de l'Informe del Grup de Treball de Revisió del Model dels Centres d'Internament d'Estrangers

Tram. 266-00001/10

Adopció

Ple del Parlament

Sessió 58, 23.07.2015, DSPC-P 119

El Ple del Parlament, en la sessió tinguda el dia 23 de juliol de 2015, ha debatut les conclusions de l'Informe del Grup de Treball de Revisió del Model dels Centres d'Internament d'Estrangers.

Finalment, ha adoptat la següent

RESOLUCIÓ

I. INTRODUCCIÓ

Autoregulació del procés migratori

El procés migratori es troba en un moment d'autoregulació. Espanya, d'ésser un estat receptor, ha passat a ésser un estat del qual se'n va més gent que no pas n'hi arriba: al 2013, 396.000 estrangers van abandonar l'Estat espanyol de manera voluntària (un descens d'un 7'82% de població estrangera), i 23.889 el van abandonar de manera forçosa (en nombres rodons, 8.700 denegacions, 5.000 devolucions i 9.000 expulsions), de manera que les 14.000 devolucions i expulsions forçoses són una quantitat irrisòria amb relació a les persones que han abandonat l'Estat de manera voluntària.

El nombre de persones internades en un CIE fou de 9.002, i, d'aquestes, 4.726 foren expulsades: només el 52% de les persones internades en un CIE, doncs, foren expulsades, un nombre d'expulsions que representa un 1% amb relació als retorns no forçosos que es produeixen a l'actualitat. Per tant, la utilitat de les expulsions per a mantenir la regulació de la immigració és nul·la.

Pel que fa al cost de mantenir aquest nombre de deportacions forçoses, cal remarcar que al 2013 Espanya es va gastar només en vols 11 milions d'euros, i cal sumar a aquesta xifra el cost del manteniment dels CIE.

Els CIE com a anomalia jurídica

Els CIE són una anomalia en l'ordenament democràtic del nostre país. Són establiments amb condicions inferiors a les dels centres penitenciaris, no tenen la consideració de centre penitenciari i bona part de les persones que hi són recloses hi ingressen sense cap decisió judicial prèvia. I cal tenir present que tots els objectius plantejats per les normatives europees es podrien aconseguir sense haver de dotar-se d'aquest tipus d'establiment.

Hi ha opacitat sobre les condicions reals del funcionament dels CIE. Fins i tot hi ha problemes en l'aplicació

de les disposicions legals vigents per al control dels CIE, i el poder judicial pateix una superposició inadmissible que en limita l'actuació, amb l'agreujant que la població reclusa no pot recórrer al poder judicial i, si ho fes, no obtindria cap resolució fins mesos o anys després d'haver-se fet efectiva l'expulsió.

El nou reglament sobre els CIE autoritza la possibilitat d'ingressos temporals provisionals, que resulta inadmissible; no regula espais de llocs de contenció com les sales dels aeroports; no concreta l'assistència sanitària, ni el temps ni la durada de les visites, ni les trucades, ni els terminis per a portar a terme la repatriació; no recull les exigències del Síndic de Greuges amb relació a l'ús de la força, i admet que hi hagi espais de contenció o cel·les d'aïllament (en contravençió del protocol d'Istanbul i de la normativa reguladora pròpia); no estableix l'obligació d'utilitzar càmeres d'enregistrament d'imatges; regula la possibilitat d'utilitzar armes de foc a l'interior dels centres, cosa del tot forassenyada, i autoritza els registres personals amb nus integrals, per bé que el Síndic de Greuges ha aconseguit canvis en la praxi quotidiana i el Tribunal Suprem ha anul·lat i modificat preceptes amb relació a les armes, les famílies d'interns pendents d'expulsió, els internaments successius que esquiven la limitació dels seixanta dies, la intimitat personal i la seguretat.

Al CIE de Barcelona s'ofereix des de principis del 2015 el Servei d'Orientació Jurídica, que prové d'un acord entre el Col·legi d'Advocats de Barcelona i el Ministeri de l'Interior i que es presta dilluns, dimecres i divendres, de nou a dues, a càrrec de dos lletrats, que assessoren els interns que ho sol·liciten sobre qüestions relacionades amb el l'internament, a més de facilitar-los la relació amb els advocats respectius.

Així mateix, hi ha un control judicial que porten a terme dos jutjats d'instrucció de Barcelona (el núm. 1 i el núm. 30), que auditen el CIE d'una manera alterna, per mitjà de visites i entrevistes amb els interns, i hi ha a més un fiscal delegat en estrangeria que exerceix les funcions encomanades al Ministeri Públic dins la seva especialitat.

Tots ells poden fer les visites sense necessitat de comunicació prèvia a la direcció del Centre.

Necessitat de revisió del model

Es tracta d'encetar una reflexió en profunditat sobre la política migratòria i sobre les implicacions que té per als drets de les persones que la pateixen. Pràctiques com les deportacions forçoses en macrovols –en què s'arriben a utilitzar com la sedació forçosa– o les deportacions exprés –que s'executen sense ni tan sols garantir el dret a l'assistència lletrada– obliguen a revisar les implicacions d'una política migratòria basada en l'internament i l'expulsió, que atempta contra la dignitat de les persones, el dret a viure en família i, en algunes ocasions, fins i tot, el dret a la vida.

II. CONCLUSIONS

1

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a exigir al Govern de l'Estat que:

a) Iniciï en el termini més breu possible un procés que condueixi al tancament progressiu dels centres d'internament d'estrangers (CIE), atès que la Directiva europea (Directiva 2008/115/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 16 de desembre, relativa a normes i procediments comuns als estats membres per al retorn dels nacionals de països tercers en situació irregular) no en prescriu l'existència obligatòria, i pel fet que és possible d'aplicar mesures cautelars alternatives a l'internament, com ara la presentació periòdica davant l'autoritat, el dipòsit de documentació, l'obligació de residir en un indret determinat o el règim de llibertat vigilada.

b) Potenciï, amb caràcter transversal i en coordinació amb el sistema judicial, el desplegament de les mesures cautelars alternatives a l'internament de les persones en situació administrativa irregular que regula l'article 61 de la Llei orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, en tot cas fins a una resolució ferma de l'expedient administratiu.

c) Garantir el caràcter autènticament excepcional de la mesura cautelar d'internament, aplicable només després d'haver-se dictat, i després d'haver fracassat en l'assegurament de l'expulsió dictada les mesures cautelars diferents a l'internament que regula l'esmentada Llei orgànica 4/2000.

2

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a exigir al Govern de l'Estat que adequi les normes d'actuació en les repatriacions i en el trasllat de detinguts per via aèria o marítima, dictades l'any 2007 per la Direcció General de la Policia, amb la finalitat que no es vulnerin els drets humans, que es prohibeixi tota forma de sedació forçosa de les persones sotmeses a deportació, que es prohibeixi lligar-les amb corretges o immobilitzar-les amb camisa de força i que s'asseguri la transparència total dels trasllats i les repatriacions.

3

El Parlament de Catalunya manifesta que les identificacions de persones efectuades per membres dels cossos i forces de seguretat no poden ésser arbitràries ni poden basar-se en el perfil ètnic de les persones que en siguin objecte, i que els responsables dels cossos i forces de seguretat de l'Estat han de vetllar d'una manera més intensa perquè en la formació i en els protocols de procediments de requeriments per a les identificacions no prengui en consideració aquesta variable i s'eviti el que tant el Síndic de Greuges com el Defensor del Poble (per mitjà de la Resolució 17/2009) han anomenat «controls ètnics».

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya expressa que els supòsits de detenció per a expulsió s'han de regir per criteris absolutament restrictius i que en tot cas s'han d'haver exhaurit els terminis de sortida voluntària concedits en un procediment previ d'expulsió ordinari, per damunt del preferent, amb totes les garanties de defensa jurídica gratuïta, si s'escau, per a la persona de qui s'insta l'expulsió.

Amb aquesta objectiu, el Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

a) Fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè prohibeixi a Catalunya de manera explícita i amb caràcter immediat els controls policials basats en el perfil ètnic de les persones.

b) Fer les gestions pertinents per a garantir que ni els ajuntaments, ni el Departament d'Interior ni el Ministeri de l'Interior no permetin controls policials de documentació basats en el perfil ètnic de les persones.

4

El Parlament de Catalunya, amb relació a les persones estrangeres en situació de compliment penitenciari:

a) Manifesta que s'han d'adequar i intensificar els procediments de tractament penitenciari i classificació, i també els de col·laboració consular, a fi de garantir l'atenció individualitzada, l'arrelament familiar i la reinserció social amb criteris d'igualtat i no-discriminació.

b) Manifesta que s'ha de promoure que a l'interior dels centres penitenciaris de Catalunya hi hagi un servei específic d'atenció jurídica a persones estrangeres per tal d'afavorir processos de regularització o asil polític.

c) Manifesta que en els casos de llicenciament definitiu de la condemna d'interns estrangers sense regularització de residència s'ha de prioritzar la posada en llibertat judicial.

d) Insta el Govern de la Generalitat a complir l'apartat 3.f de la Moció 156/X del Parlament de Catalunya, sobre les garanties jurídiques i la tutela dels drets fonamentals de la població immigrant a Catalunya, i abandonar la pràctica consistent en el lliurament directe als cossos de policia de l'Estat de les persones en situació administrativa irregular que són posades en llibertat en haver complert la condemna en un centre penitenciari perquè siguin internades al CIE.

5

El Parlament de Catalunya insta el Govern a promoure:

a) La creació d'un comitè d'experts que elabori una proposta sobre el marc de polítiques d'estrangeria i migratòries, amb la participació activa de les organitzacions de defensa dels drets humans.

b) La creació d'una comissió mixta de seguiment permanent del Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca de Barcelona.

6

El Parlament de Catalunya manifesta que els centres d'internament d'estrangers, com a expressió de l'actual política migratòria i d'expulsions impulsada pel Govern espanyol, i accentuada per la recent aprovació de la reforma de la Llei de seguretat ciutadana, que aprova les «devolucions en calent», constitueix un clar atemptat al contingut essencial del dret a la dignitat que, com a base de la resta de drets fonamentals, ha d'inspirar les polítiques públiques pròpies d'un estat democràtic i de dret.

7

El Parlament de Catalunya manifesta que l'internament preventiu i sistemàtic de persones estrangeres en situació administrativa irregular que no hagin comès cap delictes és contrari al dret a la llibertat i a la seguretat personals proclamat per l'article 3 de la Declaració universal dels drets humans i per l'article 9 del Pacte internacional dels drets civils i polítics, pel fet de tractar-se d'una mesura legislativa desproporcionada amb relació a l'objectiu de l'Estat de regular les migracions, i recorda que el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals obliga els estats membres a vetllar pel compliment i el respecte dels drets humans de totes les persones i a promoure actuacions específiques de reforç adreçades als col·lectius més vulnerables.

8

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents perquè el Ministeri de l'Interior escometi les millores següents en la garantia dels drets de les persones internades en els centres d'internament d'estrangers:

a) Instalar d'una manera immediata banys dins les cel·les, tal com ha demanat el Jutjat de Control del CIE de Barcelona.

b) Establir un conveni entre la sanitat pública i el centre d'internament d'estrangers, perquè l'assistència sanitària sigui proporcionada pel sistema públic, dins el mateix centre, perquè es garanteixi la prestació del servei sanitari durant les vint-i-quatre hores del dia, atenent les peculiaritats de malalties diagnosticades, malalties mentals o discapacitats, i perquè es faciliti i millori l'accés dels interns a proves radiològiques, amb especial vigilància, control i prevenció de malalties contagioses i amb control de plagues d'insectes.

c) Garantir al CIE de Barcelona, en virtut de la Directiva 2008/115/CE, el dret a l'assistència sanitària permanent, el dret a cel·les individuals i el dret a la intimitat i a l'honor, i garantir també amb caràcter permanent la visita i el treball dels professionals públics i les entitats de l'àmbit sociosanitari de Catalunya.

d) Adequar sales per garantir les visites vis-a-vis familiars i íntims al CIE de Barcelona, de la mateixa manera que es garanteixen a les persones privades de llibertat en centres penitenciaris, ampliar el nombre d'aquestes sales i garantir que les visites tinguin lloc en condicions de privacitat, especialment pel que fa als drets dels menors, amb un espai adequat perquè els infants puguin relacionar-se amb llurs progenitors, i també un espai d'intimitat real per als vis-a-vis íntims.

e) Instalar camères de videovigilància al CIE de Barcelona, a fi d'incrementar la seguretat dels interns enfront de possibles agressions per part d'altres reclusos o de maltractaments.

f) Millorar la connexió existent en autobús de transport públic entre el CIE de la Zona Franca de Barcelona i el centre de la ciutat i també la connexió amb la resta de mitjans de transport que connecten l'àrea metropolitana.

9

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè:

a) S'avisí les persones internes al CIE, amb antelació suficient, de les dades relatives al vol de deportació (dia, hora i lloc de sortida del vol), a l'efecte de garantir que puguin encarar psicològicament la deportació i que es puguin acomiadar adequadament dels familiars i altres persones pròximes.

b) Es garanteixi el dret de les persones privades de llibertat internades al CIE a mantenir comunicacions amb familiars, amics, advocats i entitats socials; s'ampliï el nombre de cabines telefòniques al CIE; es garanteixi que les persones sense recursos es puguin comunicar amb llurs familiars i advocats, i es garanteixi de manera permanent el sistema de comunicació telefònica per mitjà de la autorització de mòbils a tots els interns perquè puguin mantenir el contacte amb llurs familiars i advocats.

c) Es garanteixi un servei de traducció per a les persones internades al CIE, en el moment en què es produeixi l'internament, de manera que es puguin entrevistar amb la representació lletrada i amb les entitats socials amb qui contacti la representació lletrada.

d) Es garanteixi que els interns al CIE es puguin relacionar amb el jutge de control corresponent i puguin tenir còpies de llurs peticions i queixes.

e) Es reforci la figura del jutge de control del CIE amb més mitjans personals i materials.

f) Es respectin les creences religioses i culturals dels interns al CIE.

10

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de

l'Estat perquè, en virtut del que estableix la Sentència 807/2015 del Tribunal Suprem, del 10 de febrer de 2015, s'asseguri el compliment de la Directiva 2008/115/CE, que obliga que els interns que constitueixin una família puguin gaudir d'un allotjament separat que els asseguri la unitat i la intimitat, es garanteixi que les armes de foc no seran la mesura ordinària per a mantenir la seguretat en els centres d'internament d'estrangers, s'asseguri que en cap cas una persona estrangera no serà internada més d'una vegada per les mateixes causes en un mateix expedient i s'asseguri que no es farà cap registre personal dels interns que no respecti els principis de necessitat i proporcionalitat en la ponderació de l'equilibri entre la seguretat del centre i els drets de l'intern a la seva dignitat i intimitat.

11

El Parlament de Catalunya constata que l'actual política de protecció internacional i de garantia del dret d'asil és molt deficitària a l'Estat espanyol i manifesta que, per tal de revertir de manera urgent aquesta situació, denunciada per les autoritats europees i les entitats de drets humans internacionals, cal que la detecció i la protecció internacional de les persones susceptibles de trobar-se en una situació d'ésser reconeguda com a asil polític constitueixi una clara prioritat en les polítiques públiques. Amb aquest objectiu, el Parlament de Catalunya considera que:

a) S'han de promoure i reforçar els recursos materials, la formació especialitzada i els dispositius de tramitació per tal de garantir puguin acreditar efectivament llurs circumstàncies, i cal fer la reforma legislativa pertinent perquè l'acreditació es pugui sol·licitar a l'àmbit consular i diplomàtic a l'exterior.

b) S'ha de vetllar, en tots els casos de tramitació d'expulsió administrativa, perquè els dispositius d'atenció social, policial, judicial i sanitària incloguin de manera sistemàtica i protocolitzada el sistema de verificació d'exclusió del supòsit de la situació de dret d'asil, atès que la protecció internacional és una obligació de les administracions.

c) S'ha de garantir que totes les persones susceptibles de sol·licitar protecció internacional siguin informades d'aquest dret en el moment d'ésser internades en un CIE, i en aquest sentit cal assegurar l'efectivitat del procediment de sol·licitud, amb una dotació extraordinària de personal i de mitjans materials, i, especialment, cal millorar els mecanismes pels quals es garanteix l'efectivitat del dret d'asil o refugi de les persones que migren forçades per circumstàncies que els podrien donar accés a aquest estatus de protecció internacional.

12

El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat que:

a) Els CIE operin amb criteris racionals de gestió i d'organització i amb una distinció clara de les funcions del personal, de manera que els membres dels cos-

sos de policia de l'Estat duguin a terme exclusivament les funcions de seguretat que els corresponguin per raó del càrrec i que la gestió del centre i l'atenció als interns siguin dutes a terme per personal especialitzat, amb uns requisits i una formació equiparats als dels funcionaris de vigilància dels centres penitenciaris, i basats en les recomanacions del Defensor del Poble.

b) El personal que treballa als CIE, tant els membres del cos de policia com el personal especialitzat, rebi la formació contínua que es consideri necessària en matèria de drets humans, d'estrangeria, de protecció de persones, de demandes d'asil o de víctimes de determinats delictes, entre d'altres matèries, i també formació relacionada amb la psicologia i el tracte de les diferents casuístiques de convivència dins els CIE.

13

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè:

a) Permeti l'entrada del Síndic de Greuges al CIE de Barcelona, perquè hi pugui complir la missió de monitoratge i defensa dels drets de les persones internes que té encomanada per aquest Parlament.

b) Garanteixi les visites al CIE de Barcelona, sense restriccions, als diputats del Parlament de Catalunya, als regidors de l'Ajuntament de Barcelona i als representants de les entitats socials de defensa dels drets humans.

14

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè:

a) Es garanteixi que tota persona a qui s'identifiqui que es trobi en situació administrativa irregular, i especialment si s'ordena d'ingressar-la en un CIE, sigui convenientment informada, segons el que estableixen els articles 59.2 i 59bis.2 de la Llei orgànica 4/2000, a fi que es puguin acollir, si escau, al que estableixen aquests articles.

b) El Ministeri de l'Interior revisi el protocol de deportació que regula les normes d'actuació en les repatriacions i en el trasllat de detinguts per via aèria o marítima, dictat l'any 2007, i s'atingui més estrictament, a l'hora de dictar qualsevol protocol futur sobre la matèria, al Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, del 4 de novembre de 1950, i a la resta d'instruments internacionals que garanteixen l'exercici de drets individuals als no nacionals i el ple respecte a la dignitat inherent i als drets individuals dels repatriats.

c) Es garanteixi l'assistència lletrada en tots els supòsits de detenció per a expulsió i, en aquest sentit, el Consell General del Poder Judicial, el Ministeri de l'Interior i el Consell General de l'Advocacia abordin, en col·laboració amb les entitats relacionades amb els

CIE, la creació d'un sistema que garanteixi el dret de defensa i l'assistència lletrada a les persones amb ordre d'expulsió a qui es vulgui sotmetre a deportació forçosa sense internament en un CIE, i que garanteixi específicament a les persones processades per un delictes el dret de defensa i el dret preceptiu de comprensió de la informació sobre el procediment, per tal que les circumstàncies específiques de cada cas es puguin integrar en l'enjudiciament, especialment pel que fa als delictes lleus, atenent circumstàncies d'arrelament familiar, social i laboral.

d) Cessi la pràctica coneguda com a «deportació express», mitjançant la qual la policia deporta persones sobre les quals pesava una ordre d'expulsió (que és de caràcter administratiu), abans d'haver transcorregut el termini màxim de la detenció, de setanta-dues hores, sense avís previ, sense garanties d'un control jurisdiccional eficaç i sense que es pugui garantir l'assistència lletrada.

e) Garanteixi en la pràctica el caràcter excepcional del procediment preferent d'expulsió, i prioritzi, tal com disposa la Llei orgànica 4/2000, el procediment ordinari d'expulsió per damunt del preferent.

15

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè:

a) Segueixi les recomanacions emeses al setembre del 2001 pel comissari per als Drets Humans del Consell d'Europa, adreçades a tots els estats membres, pel que fa a la realització d'informes mèdics previs i posteriors a l'expulsió, per garantir que l'estat de salut física de la persona traslladada es manté després de la deportació, i també amb relació a la necessitat d'una major transparència d'aquests operatius i l'impuls d'un sistema de control independent dels vols de repatriació europeus.

b) S'estableixin, d'acord amb el Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans, del 16 de maig de 2005, mesures d'identificació de víctimes del tràfic de persones per tal d'evitar-ne l'internament, de conformitat amb el que estableix l'article 59 bis de la Llei orgànica 4/2000.

16

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè modifiqui el Reial decret 162/2014, del 14 de març, pel qual s'aprova el reglament de funcionament i règim interior dels centres d'internament d'estrangers, per establir-hi criteris de funcionament i règim interior més clars que evitin que els jutges de control hagin d'intervenir en aspectes més propis de la gestió que no pas del control d'aquests centres, i perquè, mentre no s'aprovi aquesta modificació, asseguri el compliment estricte, íntegre i garantista del Reglament.

17

El Parlament de Catalunya insta el Govern a vetllar perquè el Cos de Mossos d'Esquadra sigui proactiu a l'hora d'investigar eventuais denúncies de maltractaments o de tortura en el CIE de Barcelona o en el moment de la deportació.

18

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè:

a) Faci difusió pública dels programes de retorn voluntari i augmenti els recursos disponibles per a aquests programes, a fi de garantir que s'ofereixen a totes les persones en situació administrativa irregular, i que permeti d'acollir-s'hi en qualsevol moment previ a l'execució forçosa d'una expulsió.

b) Sol·liciti a les Corts Generals la derogació de la disposició addicional desena de la Llei orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social (disposició que hi fou afegida per la Llei orgànica 4/2015, del 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana), que prova de donar cobertura legal a la pràctica del «rebuig en frontera», també conegut com a «devolució en calent».

c) Enfoqui el conjunt de l'ordenament jurídic en matèria d'estrangeria basant-se en criteris humanitaris i centrant-se en els drets reconeguts a la persona migrant, a la dignitat que li és inherent com a persona i a les garanties que cal oferir-li, reforçant el criteri del *favor libertatis* pel que fa a l'aplicació de mesures cautelars en cas de situació administrativa irregular de la persona migrant.

d) Rectifiqui la gasiva política d'asil i refugi i desisteixi d'una interpretació excessivament restrictiva dels supòsits per a la concessió d'aquestes formes de protecció internacional; amplii la seva contribució a l'acollida per part de diversos estats europeus de migrants rescatats a la Mediterrània o de persones traslladades des de camps de refugiats o desplaçades per conflictes violents a la riba sud de la Mediterrània o a l'Orient Mitjà, i apliqui amb observança absolutament estricta i garantista el principi de no-devolució.

e) Efectuï un desplegament normatiu de les mesures cautelars diferents a l'internament, regulades per l'article 61 de l'esmentada Llei orgànica 4/2000, a fi de facilitar-ne l'aplicació en la pràctica com a autèntica alternativa a l'internament de persones en situació administrativa irregular que no es trobin subjectes a cap causa penal o condemna.

f) Modifiqui l'article 57.5 de la Llei orgànica 4/2000, a fi d'incloure-hi un nou apartat que reguli la no-imposició de la sanció d'expulsió (exceptuant-ne els casos a què fa referència l'enunciat de l'esmentat apartat 5 de l'article 57) a les persones que, havent disposat a

Espanya d'autorització de residència, o de residència i treball, hagin passat de manera sobrevinguda a una situació administrativa irregular.

g) Introduïxi els canvis necessaris perquè les expulsions que siguin resultat de la substitució de condemna regulada per l'article 57 de la Llei orgànica 4/2000 i per l'article 89 del Codi penal es puguin dur a terme directament des de mòduls habilitats a aquest efecte en els centres penitenciaris, sense necessitat de passar per un centre d'internament.

h) Tramiti les modificacions necessàries de la Llei orgànica 4/2000, i del reglament que la desplega, per a restringir en la mesura possible els supòsits d'aplicació del procediment preferent i complir les recomanacions contingudes en l'Informe del relator especial de les Nacions Unides sobre els drets humans dels migrants (A/HRC/20/24), del 2012, en particular pel que fa a l'exhortació als estats a considerar la possibilitat d'abolir progressivament la detenció administrativa dels migrants.

19

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Procurar que es revisi la Directiva 2008/115/CE, del Parlament Europeu i del Consell, del 16 de desembre de 2008, relativa a normes i procediments comuns als estats membres per al retorn dels nacionals de països tercers en situació irregular, a fi de donar-li una orientació més centrada en els drets i la dignitat inherent a les persones migrants, d'elevar-ne els estàndards de garanties i de replantejar el recurs a l'internament d'estrangers irregulars per causes purament administratives.

b) Procurar que es revisi la política de fronteres de la Unió Europea i que s'obri una reflexió sobre el paper dels estats amb fronteres exteriors de la Unió Europea, especialment la frontera sud, a fi de donar-hi un enfocament humanitari i centrat en els drets, la dignitat i el dret a la vida de les persones migrants.

20

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè incrementi el suport econòmic als ajuntaments per reforçar els convenis amb entitats que presten un servei d'assessorament jurídic a les persones internades al CIE de Barcelona, atès que aquest servei, que ha representat un avenç per a assegurar els drets i el benestar dels interns, no és suficient i cal completar l'assessorament jurídic amb un servei integral que els doni també suport psicosocial i que tingui incidència en l'acompanyament a les famílies dels interns.

21

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè es creïn els centres oberts d'acolliment

transitori, com a centres que permetin de garantir l'efectiva expulsió de persones en situació administrativa irregular sense privar-les de llibertat, uns centres en condicions humanament dignes destinats a les persones en espera de repatriació que només hagin comès faltes administratives.

22

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer les gestions pertinents davant el Govern de l'Estat perquè:

a) No ordeni ingressos als CIE de persones provinents dels centres d'estada temporal d'immigrants (CETI) de Ceuta i Melilla i, a aquest objecte, els faciliti documentació que n'eviti l'internament mentre esperen rebre els documents emesos pels consolats respectius.

b) Apliqui estrictament la circular de la Direcció General de la Policia 6/2014, que estableix els criteris que han de tenir en compte els membres dels cossos de policia de l'Estat que instrueixin expedients d'expulsió abans de proposar un internament en un CIE.

c) Creï sistemes independents de supervisió dels procediments d'expulsió d'estrangers en situació administrativa irregular.

23

El Parlament de Catalunya manifesta l'exigència que els centres d'internament d'estrangers sigui transparent, que se'n publiquin totes les dades, que hi hagi opacitat zero en la gestió i que siguin visibles als ulls de la ciutadania, per tal de fer més fàcil la tasca dels operadors que treballen amb els centres o que s'hi relacionen, des dels jutges i els advocats fins a les organitzacions no governamentals.

24

1. El Parlament de Catalunya reconeix i agraeix la tasca i la col·laboració permanent de les entitats que integren la campanya pel tancament dels centres d'internament d'estrangers (l'associació SOS Racisme, la fundació Migra Studium i la plataforma Tanquem Els CIE), i també la de tots els compareixents i institucions que al llarg d'aquests mesos han participat de manera desinteressada en el Grup de Treball de Revisió del Model dels Centres d'Internament d'Estrangers.

2. El Parlament de Catalunya, amb relació a l'objectiu del tancament del Centre d'Internament d'Estrangers de Barcelona, reconeix expressament el treball persistent i la implicació progressiva d'un gran nombre d'agents socials, jurídics i polítics, que han permès millores importants en les condicions de les persones que hi són internades privades de llibertat i han permès, així mateix, que:

a) S'hagin posat en marxa els jutjats de control dels CIE per garantir el respecte dels drets fonamentals.

b) S'hagin ampliat els horaris i la qualitat de les visites familiars als interns.

c) S'hagi implantat un sistema de videovigilància efectiu que cobreix la major part dels espais.

d) Hi hagi hagut una millora parcial de l'assistència sanitària.

e) S'hagi implantat un servei d'orientació jurídica a càrrec de lletrats del Col·legi d'Advocats de Barcelona.

f) S'hagin retirat les mampares de les sales de comunicació.

g) S'hagi reduït, el darrer any, el nombre de denúncies per maltractaments.

Palau del Parlament, 23 de juliol de 2015

El secretari tercer
Josep Rull i Andreu

La presidenta
Núria de Gispert i Català

1.15. MOCIONS

Moció 231/X del Parlament de Catalunya, sobre les mesures per a fomentar la participació democràtica, l'accessibilitat i la simplificació de processos en les eleccions al Parlament

Tram. 302-00312/10

Aprovació

Ple del Parlament

Sessió 58, 24.07.2015, DSPC-P 120

El Ple del Parlament, en la sessió tinguda el 24 de juliol de 2015, d'acord amb l'article 139 del Reglament, ha debatut la Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre les mesures per a fomentar la participació democràtica, l'accessibilitat i la simplificació de processos en les eleccions al Parlament (tram. 302-00312/10), presentada pel diputat Roger Torrent i Ramió, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, i les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Socialista (reg. 121204), pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (reg. 121209) i pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió (reg. 121212).

Finalment, d'acord amb el que estableix l'article 139 del Reglament, ha aprovat la següent

Moció

1. El Parlament de Catalunya, pel que fa al vot exterior, insta el Govern, per mitjà del Departament de Governació, a:

a) Instar novament el Govern de l'Estat a eliminar la disposició del vot pregat per als residents a l'exterior, atès que es tracta d'un instrument que atempta contra els drets electorals més elementals.

b) Impulsar, amb tots els mitjans al seu abast, una campanya divulgativa dirigida als catalans residents a l'estranger per tal d'informar-los sobre els tràmits necessaris per a exercir el dret de vot en les properes eleccions al Parlament de Catalunya, especialment pel que fa a la necessitat d'inscriure's a l'ERTA, un registre de residència temporal.

c) Posar a disposició dels catalans residents a l'estranger un telèfon i una adreça electrònica per mitjà dels quals es puguin informar directament sobre llurs drets democràtics i la manera d'exercir-los.

d) Obligar els ajuntaments i els consolats a mantenir un servei de consulta del cens electoral durant el termini que estableixi la normativa reguladora de la convocatòria.

2. El Parlament de Catalunya, pel que fa a la necessitat de garantir que les persones amb discapacitat puguin gaudir del dret de participació política en condicions d'igualtat i no-discriminació i que puguin exercir el dret de sufragi actiu i passiu en condicions d'igualtat respecte al conjunt de la ciutadania, insta el Govern, per mitjà al Departament de Governació, a impulsar, com a mínim, les mesures següents:

a) Garantir l'accessibilitat dels locals i meses electorals.

b) Assegurar l'accés, en condicions d'igualtat, a la informació electoral de caràcter institucional que faciliti el Departament de Governació, i instar les diverses juntes electorals a seguir el mateix criteri.

c) Imprimir material en Braille que permeti el vot accessible als electors amb discapacitat visual i sordceguesa. La preparació del vot accessible s'ha de facilitar amb la sol·licitud prèvia de les persones amb discapacitat visual i sordceguesa.

d) Valorar la inclusió d'un codi QR a cada papereta electoral, llegible mitjançant un lector o un telèfon mòbil adaptat, per a accedir al contingut de les papernetes amb llistes tancades.

e) Avaluar l'accés en condicions d'igualtat als càrrecs de president o vocal de les meses electorals, posant a llur disposició les adaptacions i les ajudes tècniques i de suport que calguin.

f) Difondre, per mitjà de campanyes institucionals als mitjans de comunicació públics i privats, portals d'internet, xarxes socials i seus administratives, informació detallada adreçada a l'electorat amb discapacitat visual i sordceguesa sobre l'exercici dels seus drets.

g) Promoure entre els partits polítics, les coalicions electorals i les agrupacions d'electors l'accessibilitat

dels programes i les informacions electorals, ja sigui per mitjà de Braille, lletra ampliada, lectura fàcil, llengua de signes o suport sonor o electrònic.

h) Avaluar la possibilitat de poder garantir a les persones amb discapacitat psíquica els drets polítics i la possibilitat de gaudir-ne en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania. Per tal de garantir aquest dret, l'Administració electoral resta subjecta a les obligacions i garanties establertes per la Convenció de Nova York sobre els drets de les persones amb discapacitat, del 13 de desembre de 2006.

i) Facilitar a les persones amb discapacitat física transport gratuït adaptat per a accedir als col·legis electorals.

3. El Parlament de Catalunya, pel que fa a la transparència i la publicitat electoral, insta el Govern a incentivar els partits polítics, les coalicions electorals i les agrupacions d'electors per tal que:

a) Facilitin la superació del sistema de blocs electorals en els mitjans de comunicació públics, amb l'objectiu que prevalgui, per sobre de qualsevol altra consideració, el criteri d'interès informatiu en la selecció i l'elaboració de les informacions relacionades amb la campanya electoral, alhora que es preserven els principis de neutralitat, veracitat, objectivitat i pluralitat política, d'acord amb el que estableix l'article 43.3 de l'Estatut d'autonomia.

b) Promoguin un acord amb tots els mitjans de comunicació per tal que tots els sondejos electorals i les enquestes que es puguin publicar, des de la convocatòria d'eleccions fins al darrer dia permès per a publicar-les, explicitin tota la informació tècnica i la metodologia emprada per a elaborar-les.

c) Garanteixin que en cap cas no es limitarà l'accés dels mitjans de comunicació als actes electorals que es duguin a terme, ni s'imposaran imatges o talls de veu pregravats.

4. El Parlament de Catalunya, pel que fa a la transparència i la publicitat electoral, insta el Govern a:

a) Encomanar al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) l'elaboració d'un informe diari sobre la presència de cadascuna de les candidatures o els partits en tots els mitjans de comunicació, ja siguin públics o privats. Aquest informe ha d'ésser públic i s'ha de donar a conèixer diàriament per mitjà del lloc web del CAC, i ha d'incloure, com a mínim, el temps, els horaris d'emissió i l'activitat recollida per a cadascuna de les candidatures o els partits. L'informe també ha d'abastar el període transcorregut entre la convocatòria i l'inici de la campanya electoral, si bé en aquest cas ha de tenir una periodicitat setmanal.

b) Encarregar al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) un informe qualitatiu sobre la informació proporcionada pels mitjans de comunicació públics i

privats durant la campanya electoral, incidint especialment en el principi de l'interès informatiu i el respecte al pluralisme polític. Aquest informe s'ha d'elaborar a la meitat i al final de la campanya electoral i s'ha de donar a conèixer, com a mínim, per mitjà del lloc web del CAC de manera puntual.

5. El Parlament de Catalunya, pel que fa a la reducció de les despeses electorals, insta el Govern, per mitjà del Departament de Governació, a:

a) Impulsar, com a mínim amb els partits polítics amb representació parlamentària, un acord per a fer una tramesa de correu conjunta. Aquesta única tramesa ha d'incloure un full de propaganda electoral de cada candidatura, un sobre de votació i una papeleta de cadascuna de les candidatures que hagin obtingut representació parlamentària i que concorrin a les eleccions.

b) Donar compte, de manera periòdica, de les mesures incloses en aquesta moció o les que es puguin impulsar pel que fa a l'accessibilitat i la participació electoral, l'estalvi de la despesa i la millora de la transparència i la informació.

6. El Parlament de Catalunya insta el Govern a emprendre les mesures següents per a fomentar la neutralitat en la campanya electoral:

a) Vetllar perquè els mitjans públics garanteixin la neutralitat més estricta, atès que les properes eleccions al Parlament de Catalunya són qualificades segons les diferents forces polítiques com a plebiscitàries, constituents o autonòmiques, per tal d'evitar que els mitjans es decantin per alguna d'aquestes opcions.

b) Garantir el màxim nombre possible de debats, entre els quals, el tradicional entre els caps de llista i també els territorials o sectorials entre candidats, mantenint el format de campanyes anteriors que estructuraven el debat per temes, i assegurant, en tot cas, que totes les candidatures puguin expressar llur posicionament sobre el futur polític de Catalunya, les polítiques que pretenen aplicar davant la crisi econòmica, la lluita contra la corrupció i les propostes programàtiques.

c) Garantir el manteniment de les píndoles informatives, que ja s'han utilitzat en darreres conteses electorals, amb relació a les propostes programàtiques sectorials de cada candidatura.

d) Vetllar perquè els mitjans públics analitzin, amb criteri periodístic, el grau de compliment dels compromisos electorals contrets per les candidatures que es van presentar l'any 2012, tal com demanava la iniciativa legislativa popular per una llei electoral catalana.

Palau del Parlament, 24 de juliol de 2015

El secretari tercer
Josep Rull i Andreu

La presidenta
Núria de Gispert i Català

4. INFORMACIÓ

4.87. PROCEDIMENTS DAVANT EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

4.87.15. QÜESTIONS D'INCONSTITUCIONALITAT

— **Qüestió d'inconstitucionalitat 2577/2015, plantejada per la Secció Setena de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem respecte als apartats 9.2.b i 9.3 de la disposició transitòria novena de la Llei 7/2003, del 25 d'abril, de protecció de la salut, d'acord amb la redacció establerta per la Llei 8/2007, del 30 de juliol, de l'Institut Català de la Salut**

Tram. 382-00001/10

Alegacions que formula el Parlament

AL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

PLENO

SECCION SEGUNDA

Anna Casas i Gregorio, Letrada del Parlamento de Catalunya, en nombre y representación del mismo, según tiene acreditado en el procedimiento correspondiente a la Cuestión de Inconstitucionalidad núm. 2577-2015, ante el Tribunal Constitucional comparece y como mejor en derecho proceda

DICE

1. Que el pasado día 29 de junio de 2015, tuvo entrada en el Registro del Parlamento de Catalunya la providencia de 23 de junio de 2015 de la Sección Segunda del Pleno de este Tribunal, admitiendo a trámite la Cuestión de Inconstitucionalidad núm. 2577-2015 planteada por la Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Supremo (Sección Séptima), sobre la supuesta inconstitucionalidad de los apartados 9.2 letra b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley 7/2003, de 25 de abril, de Protección de la Salud, del Parlamento de Catalunya, según la redacción dada por la disposición final primera de la Ley 8/2007, de 30 de julio, del Instituto Catalán de la Salud, por posible vulneración de los artículos 14 y 23.2 de la CE, dando traslado al Parlamento de Catalunya para que en el improrrogable plazo de quince días, se persone en el procedimiento y formule las alegaciones que estime convenientes.

2. Que, mediante providencia de 7 de julio de 2015 el Tribunal Constitucional, a petición de esta representación tuvo por personado al Parlamento de Cataluña, en la cuestión de referencia.

3. Que evacuado el trámite conferido, a tenor de lo dispuesto en el artículo 37.2 de la Ley Orgánica 2/1979, de 3 de octubre, del Tribunal Constitucional (en adelante, LOTC), esta representación pasa a formular las siguientes:

ALEGACIONES

PRIMERA. ANTECEDENTES Y ALCANCE DE LA CUESTIÓN DE INCONSTITUCIONALIDAD PLANTEADA.

La presente Cuestión de Inconstitucionalidad planteada por la Sala de lo Contencioso Administrativo del Tribunal Supremo (Sección Séptima) en sede de casación (núm. 3970/2013), dimanada del recurso contencioso-administrativo dirigido contra tres resoluciones administrativas dictadas en proceso selectivo, turno de reserva especial por concurso oposición libre, convocado por Resolución GAP1197/2009, de 29 de abril, de la Directora General de la Función Pública de la Generalitat de Catalunya para proveer 61 plazas del cuerpo de titulación superior (subgrupo A1), dentro del ámbito de la Agencia de Protección de la Salud del Departamento de Salud.

La impugnación de las resoluciones administrativas, de 21 de mayo de 2010; de 3 de junio de 2010 y la de 28 de junio de 2010, planteadas mediante la interposición del correspondiente recurso comportó el planteamiento de la nulidad de la Base 6.3.1.a), así como las referidas resoluciones que fueron dictadas en curso del trámite del procedimiento selectivo para la provisión y nombramiento de funcionarios del Cuerpo de Titulación Superior de la Generalidad de Catalunya, salud pública.

En el referido recurso los demandantes en sede contenciosa administrativa alegaron que con motivo de la aplicación de la referida base 6.3.1.a) se llevó a cabo una valoración discriminatoria de los servicios especiales prestados por el personal interino ámbito subjetivo de la referida convocatoria que vulneraba los artículos 14 y 23.2 CE y además, también manifestaron que la misma no se ajustaba a lo dispuesto en la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, del 25 de abril, de Protección de la Salud, en la redacción dada por la disposición final primera, apartado 4, de la Ley 8/2007, de 30 de julio, del Instituto Catalán de la Salud (en adelante, ley catalana 7/2003), cuyo apartado 3, a criterio de los recurrentes, permitía una doble opción, o bien efectuar una valoración especial de los servicios prestados a todos los aspirantes «*que superen la fase de oposición*», o bien se podía entender que la referida valoración especial de los servicios se aplicara a quienes ocupaban interinamente una plaza a 28 de mayo de 2003, fecha de entrada en vigor de la Ley catalana 7/2003.

Posteriormente, la Sentencia 971/2013 emanada por la Sala contencioso-administrativa del Tribunal Superior

de Justicia de Catalunya fue desestimatoria y por ello, confirmó lo dispuesto en las resoluciones de 21 de mayo de 2010, las resoluciones de la Dirección General de la Función Pública de 3 y 28 de junio de 2010, entendiendo que la valoración especial de los servicios establecida en la base 6.3.1 a) de la Convocatoria de 29 de abril de 2009, estaba plenamente amparada por lo dispuesto en la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003 en la redacción dada por la disposición final primera de la Ley 8/2007.

Posteriormente, una de las representaciones procesales de instancia interpuso el correspondiente recurso de casación solicitando que se dictara sentencia casando y anulando la sentencia de instancia, declarando no ajustadas las resoluciones administrativas impugnadas en el referido recursos contencioso-administrativo y que, estimando el recurso, se declarara la *no conformidad a derecho* y por ello, la nulidad de la Base 6.3.1a) apartado 1 de la convocatoria publicada por la Resolución GAP 197/2009 de 29 de abril, así como del resto de disposiciones que se derivan de dicha base.

En trámite de audiencia a las partes para que manifestaran lo que consideraran oportuno a los efectos del eventual planteamiento de una cuestión de inconstitucionalidad, el recurrente y en el mismo sentido el Ministerio Fiscal, manifestaron la posibilidad de que para la resolución de la litis se podía llevar a cabo una interpretación conforme del texto constitucional de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003 en la redacción dada por la disposición final primera de la Ley 8/2007, de modo que la controversia se reduciría al planteamiento de una cuestión de legalidad ordinaria de la base 6.3.1.a) a resolver en sede jurisdiccional ordinaria.

A los efectos de poder determinar el alcance de la impugnación debemos mencionar que la convocatoria litigiosa iniciada mediante la Resolución GAP 197/2009 de 29 de abril, a partir de la cual se dio inicio al proceso selectivo tenía su fundamento en los apartados 9.2 b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley 7/2003, de 25 de abril, de protección de la salud, en la redacción dada por la Disposición final primera de la Ley 8/2007, de 30 de julio, del Instituto catalán de la Salud, cuyo texto establece lo siguiente:

«4. Se modifica la disposición transitoria novena de la Ley 7/2003, de 25 de abril, de protección de la salud, que queda redactada del siguiente modo:

«9.1 El personal al servicio de la Generalidad que en el momento de la entrada en vigor de la presente ley ocupe con carácter interino un puesto de trabajo del Cuerpo de Farmacéuticos Titulares pasa a ocupar, con carácter temporal y de forma automática, un puesto de trabajo del Cuerpo de Titulación Superior de la Generalidad, Salud Pública, adscrito a la Agencia de Protección de la Salud.

9.2 El Departamento de Gobernación y Administraciones Públicas, con carácter excepcional, debe realizar las convocatorias adecuadas para que el personal a que se refiere el apartado 1 pueda acceder a la condición de funcionario o funcionaria del Cuerpo de Titulación Superior de la Generalidad, Salud Pública, mediante la superación de un procedimiento selectivo, de acuerdo con las siguientes condiciones:

a) El personal que se halle en alguna de las situaciones previstas en la disposición transitoria tercera del Decreto Legislativo 1/1997, de 31 de octubre, por el que se aprueba la refundición en un texto único de los preceptos de determinados textos legales vigentes en Cataluña en materia de función pública, debe superar un procedimiento selectivo, en turno restringido, mediante la realización de pruebas específicas del sistema de concurso-oposición que deben versar sobre los contenidos propios de las funciones a desarrollar y sobre los correspondientes aspectos prácticos y organizativos. Este personal dispone de cuatro convocatorias que deben realizarse sin solución de continuidad. Agotada la última convocatoria, las personas que no lo hayan superado siguen con la vinculación de personal interino, sometidas al procedimiento de selección ordinaria.

b) Para el personal que no se halle incluido en ninguna de las situaciones a se refiere la letra a, debe convocarse, con carácter excepcional, transitorio y por una sola vez, un proceso selectivo, en turno de reserva especial, por concurso-oposición libre, para acceder a la condición de funcionario o funcionaria del Cuerpo de Titulación Superior de la Generalidad, Salud Pública. Este proceso conlleva también la realización y superación de pruebas específicas del sistema de concurso-oposición que deben versar sobre los contenidos propios de las funciones a desarrollar y sobre los correspondientes aspectos prácticos y organizativos.

9.3 El proceso descrito por las letras a) y b) del apartado 9.2 debe contener la calificación de los méritos acreditados por los aspirantes que superen la fase de oposición. Las bases de la convocatoria de este proceso selectivo deben establecer la especial valoración de los servicios prestados por los aspirantes en el ámbito del departamento competente en materia de salud y del Instituto Catalán de la Salud, así como en otras administraciones públicas, correspondientes a funciones propias de las plazas convocadas. Los aspirantes deben demostrar conocimientos orales y escritos de lengua catalana mediante una prueba. Quedan exentos los aspirantes que acrediten documentalmente los conocimientos pertinentes.»

Como hemos mencionado anteriormente, la Sección Séptima de la Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Supremo, mediante Providencia de 26 de noviembre de 2014 sometió a las partes y al Ministerio Fiscal sus dudas sobre la constitucionalidad del turno de reserva especial para el acceso al Cuerpo de Titulados Superiores de la Generalitat de Catalunya, Sa-

lud Pública, que contempla la disposición transitoria novena 9.2.b) de la Ley catalana 7/2003, en favor de quienes en el momento de la entrada en vigor de la Ley 7/2003 esto es, a 28 de mayo de 2003, ocupaban con carácter interino un puesto de trabajo del Cuerpo de Farmacéuticos Titulares, y no se hallasen en ninguna de las situaciones indicadas en el apartado 9 la letra a) de dicha disposición transitoria novena.

Concretamente, el Tribunal Supremo cuestionó la especial valoración que según el apartado 9.3 de la referida disposición transitoria novena debe otorgarse a los servicios prestados por dichas personas, por considerar que tales prescripciones podrían ser contrarias a los artículos 14 y 23.3 CE en cuanto que estos preceptos constitucionales reconocen el derecho de acceso a la función pública en condiciones de igualdad, y en consecuencia, la referida valoración especial de servicios prestados vulnera lo dispuesto en los mismos.

Es preciso mencionar que el Tribunal Supremo en sede de casación acuerda plantear ante este Tribunal la cuestión de inconstitucionalidad sobre las prescripciones contenidas en la letra b) de su apartado 9.2 y apartado 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, cuyo Auto encuentra fundamento en base a los razonamientos jurídicos que seguidamente se exponen en lo esencial, y sobre los cuales esta representación manifestará más adelante las dudas de los mismos, con objeto de argumentar en primer lugar, la inadmisibilidad de la cuestión de inconstitucionalidad planteada y subsidiariamente la improcedencia de la declaración de inconstitucionalidad solicitada por el Tribunal Supremo.

Los referidos razonamientos expuestos por el Tribunal Supremo son los siguientes:

a) Las referidas disposiciones sobre las que se plantea la duda de su constitucionalidad podrían suponer una infracción de los artículos 14 y 23.2 CE, en lo que disponen sobre el «derecho a la igualdad con carácter general y sobre el derecho de acceder en condiciones de igualdad a los cargos y funciones públicas», toda vez que, los apartados 9.2 (letra b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, establecen un turno de reserva especial que, dentro del concurso-oposición libre que regulan, se reconoce únicamente al personal mencionado en el apartado 9.1 (personal que a la entrada en vigor de la ley catalana 7/2003, a 28 de mayo de 2003, ocupe con carácter de interino un puesto de trabajo del Cuerpo de farmacéuticos titulares) pero que no se encuentre en ninguna de las situaciones definidas en la letra a), (es decir en alguna de las situaciones de la disposición transitoria tercera del Decreto legislativo catalán 1/1997, del 31 de octubre, por el que se aprueba la refundición en un Texto único de los preceptos de determinados textos legales vigentes en Cataluña en materia de función pública). El referido turno de reserva especial que tal y como se articula, comporta que al referido colecti-

vo de interinos se le aplique una «especial valoración de los servicios prestados» y por ende, una puntuación superior en los servicios profesionales que como mérito pueden contemplar las bases de la convocatoria del referido turno de reserva especial.

b) La convocatoria decidida mediante la resolución GAP 1197/2009 de 29 de abril, se realizó en turno de reserva especial, por concurso oposición libre, abierto a todos los aspirantes que reunieran todos los requisitos especificados en la misma, pero sólo a los que les fuera aplicable la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, se les aplicó una especial valoración de sus méritos. Por ello en la base 6.3.1.a) de la referida convocatoria cuando establece la valoración de los méritos y concretamente, a los servicios prestados distingue una valoración superior de los servicios del «personal interino en puestos de trabajo del cuerpo de farmacéuticos titulares o del cuerpo de titulación superior, salud pública (subgrupo A1) del Departamento de Salud y del Instituto Catalán de la Salud y de otras administraciones públicas correspondientes» a que hace referencia la disposición transitoria 9.2. letra b) de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, en relación con el resto de personas aspirantes «servicios prestados en cualquier administración pública en cuerpos o escalas de administración especial (subgrupo A1), salud pública, en el cuerpo de farmacéuticos titulares o categorías laborales homólogas» toda vez que en el primer supuesto se valoran **a razón de 0,075 por mes trabajado**, mientras que en el segundo se valoran **a razón de 0,0375 por mes trabajado**.

c) Hace mención a los argumentos vertidos por los demandantes en el procedimiento de instancia (Recurso contencioso-administrativo núm. 630/2010) así como de los razonamientos contenidos en las Fundamentaciones jurídicas sexta y séptima de la Sentencia dictada por el Tribunal Superior de Justicia de Catalunya (Sentencia 971/2013) que viene a discrepar del criterio interpretativo de los demandantes por considerar que al margen de la concreta situación de los mismos, las prescripciones de la Disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, fueron debidamente acogidas en las bases de la convocatoria cuyo objetivo fue regular la situación concreta de un personal que, a la entrada en vigor de la referida ley, ocupara con carácter interino un puesto de trabajo en el Cuerpo de farmacéuticos titulares otorgándoles una valoración especial de sus méritos superior a la del resto de aspirantes, servicios que han sido valorados, precisamente por haber sido prestados con posterioridad a la entrada en vigor de la Ley catalana 7/2003, y precisamente, porque la convocatoria litigiosa se limita a cumplimentar lo dispuesto en la referida norma, es por lo que no puede invocarse vulneración de derecho, ni principio alguno en el acceso a la función pública. En este sentido, el Tribunal afirma que es la norma la que «establece el trato, en cuanto a valoración de servicios prestados que se debía hacer a determinados aspirantes, sin ex-

cluir la correspondiente a otros, que también podían participar en el proceso, pero haciéndoles una valoración diferente» concluyendo que se distingue de forma respetuosa las distintas situaciones de los aspirantes, sin que por ello pueda suponer de por sí, un ataque al derecho de igualdad en el acceso a la función pública.

d) El Tribunal constata que a partir de una interpretación de los establecido en los apartados 9.2 letra b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003 y de su coherencia con la diferente valoración de los méritos establecido en la base 6.3.1.a) de la convocatoria, se puede concluir que los apartados de la referida Ley relega a las bases de la convocatoria el hecho de «establecer la especial valoración de los servicios prestados por los aspirantes en el ámbito del departamento competente en materia de salud y del Instituto Catalán de la Salud, y también en otras administraciones públicas» especial valoración que, según el Tribunal Supremo no está limitada por la Ley catalana 7/2003 únicamente a la experiencia acreditada en servicios del cuerpo de farmacéuticos titulares, toda vez que la misma la extiende a la totalidad de los que son computables de conformidad con lo establecido en el apartado 9.3 (tanto para los supuestos de las letras a), como los de la letra b) del apartado 9.2) permitiendo que se lleve a cabo una especial valoración, tanto para servicios prestados con anterioridad a la entrada en vigor de la referida Ley, como para los prestados con posterioridad a la misma.

e) Las razones que tiene el Tribunal Supremo en sede de casación para advertir un posible carácter discriminatorio en la doble valoración de servicios y las dudas de la constitucionalidad de las prescripciones legales contenidas en los apartados 9.2 letra b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, deviene por las dudas que se le plantea el hecho de que el diferente trato valorativo de los servicios prestados «tenga su justificación en una finalidad legítima y encarne además una solución razonable y proporcionada» si tenemos en cuenta además, que en sede de casación supone una necesidad irrenunciable aplicar con rigor lo que el Tribunal Constitucional ha venido estableciendo en su jurisprudencia y por ello, exigiendo sobre la observancia del principio de igualdad en los procedimientos selectivos de acceso a la función pública.

f) A mayor abundamiento, la Sala en casación entiende que en el supuesto de instancia no se advierten circunstancias que pongan de manifiesto que la discutida valoración pueda amparar a quienes accedieron como interinos y han permanecido en esta condición y en circunstancias tales que esa continuidad suponga una vía necesaria para hacer posible la nueva organización administrativa, y ello es así por cuanto que la «especial valoración de los servicios prestados por los aspirantes» no tiene por finalidad consolidar el empleo de quienes accedieron y han permanecido como inte-

rinós en la Generalitat de Catalunya para hacer viable la nueva organización administrativa, pues se aplica a quienes en la fecha de entrada en vigor de la Ley catalana 7/2003, ocupaban con carácter interino un puesto de farmacéutico titular aunque posteriormente hayan dejado de desempeñarlo.

Finalmente, el Tribunal Supremo si bien concluye que es constitucional y legítimo valorar la experiencia profesional como mérito del proceso selectivo tal y como establece el precepto legal objeto de la presente controversia, afirma que no puede dilucidar cuál es la justificación que dé fundamento constitucional a la diferente valoración en razón a las diferentes circunstancias subjetivas de los aspirantes, y en consecuencia, ante esta duda de constitucionalidad acuerda plantear la presente cuestión de inconstitucionalidad.

SEGUNDA. EL PROCEDIMIENTO SELECTIVO DE LOS APARTADOS 9.2.B Y 9.3 DE LA DISPOSICIÓN TRANSITORIA NOVENA DE LA LEY 7/2003, EN LA NUEVA REDACCIÓN DADA POR LA DISPOSICIÓN FINAL PRIMERA, APARTADO 4 DE LA LEY 8/2007, DE 30 DE JULIO DEL INSTITUTO CATALÁN DE LA SALUD, FORMA PARTE DEL PROCESO CONSTITUCIONALMENTE LEGÍTIMO DE IMPLANTACIÓN DE LA ADMINISTRACIÓN SANITARIA CATALANA

El procedimiento selectivo establecido en los apartados 9.2.b y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, en la nueva redacción dada por la disposición final primera, apartado 4 de la Ley 8/2007, de 30 de julio del Instituto Catalán de la Salud, y sobre la cual pende la presente Cuestión de Inconstitucionalidad, forma parte del proceso constitucionalmente legítimo de implantación de la Administración sanitaria catalana, que se ha ido materializando a lo largo de un periodo de tiempo especialmente amplio.

En este sentido, debemos destacar que la modificación de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, mediante la referida Ley 8/2007, que como veremos seguidamente, forma parte del proceso de construcción de la administración sanitaria autonómica, comportó la materialización de un procedimiento selectivo destinado a la llevar a cabo la integración de los interinos del Cuerpo estatal de farmacéuticos titulares que venían ocupando plazas de los servicios periféricos transferidos a la Generalidad de Catalunya, al Cuerpo de Titulación Superior (subgrupo A1) de la Generalidad de Catalunya, salud pública, y ello a pesar de que el referido procedimiento selectivo se convocó en el año 2009 en turno de reserva especial por concurso oposición libre.

En el Preámbulo de la referida Ley catalana 8/2007 ya se hace mención a la necesidad de construir el sistema de salud en Catalunya dotándolo a la vez, de la necesaria coherencia interna. En el mismo se expresa lo siguiente:

*«En cuanto a la parte final de la presente ley, cabe destacar que contiene una disposición final que modifica cuatro disposiciones transitorias de la Ley 7/2003, de 25 de abril, de protección de la salud. La Ley 7/2003, tiene la voluntad de avanzar en la ordenación de las actividades y los servicios de salud pública y persigue modernizar la acción administrativa en el ámbito de la protección de la salud, a fin de dotarla de las herramientas científicas, técnicas y organizativas necesarias que contribuyan a preservar la salud de la población de Cataluña, de acuerdo con los principios **informadores del sistema sanitario catalán de racionalización, eficacia, simplificación y eficiencia.***

*Las disposiciones transitorias modificadas de la Ley 7/2003, son la primera, la segunda, la octava y la novena, dirigidas a regular la situación del personal que ha ejercido funciones y actividades en el ámbito de la salud pública en Cataluña. Estas disposiciones establecen una transformación profunda del panorama de los recursos humanos vigente hasta el momento. Sin embargo, desde la entrada en vigor de la Ley 7/2003, se han detectado algunos aspectos que requieren una mejora bajo el punto de vista de la prestación del servicio de salud pública y de la **coherencia interna del sistema de salud en Cataluña, y también bajo el punto de vista de la constitucionalidad de los procesos de selección previstos.** Por estas razones la presente ley incluye modificaciones en el contenido de las disposiciones mencionadas.»*

Por ello, tal y como hemos afirmado anteriormente, para remontarnos a los antecedentes del proceso de construcción de la administración sanitaria catalana debemos tener presente que cuando se convocó el proceso selectivo mediante la Resolución GAP/1197/2009 de 29 de abril, ya habían transcurrido treinta años desde la entrada en vigor de la Ley Orgánica 4/1979 de 18 de diciembre, de aprobación del Estatuto de Autonomía de Catalunya. Pero lo cierto es que aún no se habían ejecutado todas las previsiones legales que encauzaron la creación de la Administración pública autonómica y particularmente, de la Administración sanitaria de Catalunya, hallándose pendiente, entre otras, la integración en el cuerpo de titulados superiores de la Generalitat de Catalunya, salud pública, de las personas que ocupaban interinamente plazas de cuerpo estatal de farmacéuticos titulares, adscritas a servicios periféricos que, en los inicios de la implantación de la Administración sanitaria de Catalunya, fueron transferidos a la Generalitat de Catalunya mediante el Real Decreto 2210/1979, de 7 de setiembre.

El régimen aplicable a los funcionarios estatales transferidos a las comunidades autónomas, que eran interinos tiene ciertas particularidades ya que si bien gozan de idénticos derechos, no sucede lo mismo con la permanencia en la plaza ocupada. Ello es así porque su régimen se contiene esencialmente en los arts. 24 y 25 de la Ley 12/1983, de 14 de octubre, del proceso auto-

nómico, el art. 88 de la Ley 7/2007, de 12 de abril, del Estatuto Básico del Empleado Público (LEBEP) y el art. 10 del Real Decreto 365/1995, de 10 de marzo, por el que se aprueba el Reglamento de Situaciones Administrativas de los Funcionarios Civiles de la Administración General del Estado públicas.

Por este motivo, y atendiendo al régimen jurídico ahora mencionado los funcionarios estatales adscritos a órganos periféricos de la Administración estatal o de otras instituciones públicas cuyos servicios han sido transferidos a las comunidades autónomas, pasan a depender orgánica y funcionalmente de estas, integrándose plenamente en la organización de las mismas como funcionarios propios, siendo su situación administrativa la de servicio activo en ellas, si bien mantienen todos los derechos en la Administración pública de origen, como si se hallasen en servicio activo. Pero las comunidades autónomas cuando integran a los funcionarios transferidos como funcionarios propios, deben respetar el grupo o subgrupo del cuerpo o escala de procedencia, así como los derechos económicos inherentes a la posición en la carrera que tuviesen reconocido, y debiendo así mismo garantizar la igualdad de los funcionarios propios, con independencia de su Administración de procedencia (art. 88 LEBEP).

Si bien la integración de los funcionarios estatales transferidos pertenecientes a cuerpos generales de Administración equiparables a los cuerpos creados por la Administración autonómica, pudo hacerse sin grandes problemas para la mayoría de cuerpos, no ocurrió lo mismo con el cuerpo de farmacéuticos titulares, que no tuvieron la correspondiente réplica autonómica al haber optado el legislador de Catalunya por la creación de un único Cuerpo de Titulados Superiores (art.1 de la Ley del Parlamento de Catalunya 9/1986, de 10 de noviembre, de cuerpos de funcionarios de la Generalitat de Catalunya) en el que se integran todos los funcionarios que ejercen funciones propias de profesiones tituladas de nivel superior, pero agrupados por su especialidad.

En el caso de los funcionarios del Cuerpo de farmacéuticos titulares transferidos a la Generalitat de Catalunya, su integración en la Administración de la Generalidad debía producirse en el citado cuerpo autonómico de titulados superiores, especialidad salud pública que, acoge a los titulados del ámbito de la sanidad. Por ello, la integración de funcionarios provenientes de Cuerpos especiales dispares en un único cuerpo y especialidad, halló muchos obstáculos debido a las diferencias retributivas, horarias, de régimen de incompatibilidades, etc. existentes entre los Cuerpos estatales de la Administración de origen y el Cuerpo de Titulados Superiores de la Administración de la Generalitat.

Tales diferencias eran particularmente relevantes en el caso de los farmacéuticos, debido, entre otras circunstancias, a la excepción al régimen general de incompatibilidades

regulado en el art. 12.2 de la Ley 53/1984, de 26 de diciembre, de Incompatibilidades del personal al servicio de las Administraciones Públicas (Ley catalana 53/1984), que estableció la disposición transitoria sexta de dicha Ley 53/1984 en favor de los farmacéuticos titulares que se hallaban obligados a tener oficina de farmacia abierta en la propia localidad en que ejercían su función.

El difícil y conflictivo encaje de estos funcionarios de carrera e interinos en la organización sanitaria autonómica en condiciones de igualdad con los funcionarios autonómicos, propició que la situación de quienes ocupaban interinamente plazas del Cuerpo de Farmacéuticos Titulares transferidas a la Generalitat de Catalunya, se prolongara hasta que la Ley catalana 7/2003, de 25 de abril, de Protección de la Salud, en su disposición transitoria novena, apartado 1, declaró que las personas que en el momento de su entrada en vigor ocupaban con carácter interino una plaza del Cuerpo de Farmacéuticos Titulares, quedaban adscritas a la Agencia de Protección de la Salud, en el Cuerpo de Titulados Superiores de la Generalitat de Catalunya, salud pública, y les reconoció el derecho a acceder a la condición de funcionarios de dicho cuerpo autonómico mediante la superación de un procedimiento selectivo de concurso-oposición, en turno restringido y en el mismo puesto de trabajo ocupado, en el que se valorase de forma especial el tiempo de servicios prestados en el ámbito de la Administración sanitaria, teniendo derecho a dicho procedimiento hasta un máximo de cuatro convocatorias consecutivas.

Además, y sin duda en base a la excepción al régimen general de incompatibilidades establecida en la disposición transitoria sexta de la Ley catalana 53/1984, la disposición transitoria décima de la Ley catalana 7/2003, del 25 de abril, de Protección de la Salud admitió que los farmacéuticos que en el momento de su entrada en vigor, el 28 de mayo de 2003, estuviesen ocupando con carácter interino una plaza del cuerpo de farmacéuticos titulares, pudieran obtener la declaración de compatibilidad del ejercicio de las funciones inherentes a la titularidad de una oficina de farmacia y de las funciones de protección de la salud, bajo la dependencia funcional de la Agencia de Protección de la Salud, en las condiciones que reglamentariamente se determinaran. Esta disposición transitoria décima fue derogada posteriormente por la disposición derogatoria 1.c de la Ley 18/2009, del 22 de octubre, de Salud pública, del Parlamento de Cataluña.

Sin embargo, las disposiciones transitorias novena y décima de la Ley catalana 7/2003, del 25 de abril, de Protección de la Salud, no fueron aplicadas en su totalidad, de modo que el mandato de adscripción de quienes ocupaban interinamente plazas del Cuerpo de Farmacéuticos titulares al Cuerpo de Titulados Superiores de la Generalitat de Catalunya no se cumplió hasta el 1 de junio de 2005 y sólo de forma parcial,

ya que fueron excluidos de la misma los funcionarios interinos de dicho Cuerpo de Farmacéuticos Titulares que a su vez, eran titulares de una oficina de farmacia, que como ya se ha indicado, se hallaban amparados por la excepción al régimen general de incompatibilidades contenida en la antes indicada disposición transitoria sexta de la Ley 53/1984, a los que la transcrita disposición transitoria décima de la misma Ley catalana 7/2003, de 25 de abril, de Protección de la Salud, había reconocido la compatibilidad de las funciones inherentes a la titularidad de una oficina de farmacia y de las funciones de protección de la salud. Por este motivo, dichas personas continuaron ocupando interinamente una plaza del cuerpo de farmacéuticos titulares hasta que, la disposición final primera apartado 4 de la Ley 8/2007, de 30 de julio, del Instituto Catalán de la Salud, modificando la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, propició que pudiesen renunciar a dicha plaza, o bien se integraran como funcionarios de carrera en el Cuerpo de Titulados Superiores de la Generalitat de Catalunya, Salud pública, al haber superado el proceso selectivo convocado por la Resolución GAP/1197/2009 de 29 de abril, objeto del proceso contencioso-administrativo en el que se ha planteado la presente Cuestión de Inconstitucionalidad.

En este contexto es donde debe encuadrarse la aprobación de la Ley catalana 8/2007 que se hizo con la finalidad de adaptar el Instituto Catalán de Salud (ICS), creado por la Ley del Parlamento de Catalunya 12/1983 de 14 de julio, al nuevo modelo de organización sanitaria establecido por la Ley del Parlamento de Catalunya 15/1990, de 9 de julio, de ordenación sanitaria de Catalunya. El legislador de Catalunya aprovechó la reforma del Instituto Catalán de la Salud para introducir mediante la disposición final primera de la Ley 8/2007, ciertas modificaciones en las disposiciones transitorias de la Ley 7/2003 referidas al personal que había ejercido funciones y actividades en el ámbito de la salud pública en Catalunya, entre ellas la disposición transitoria novena, con el objetivo tal y como ya hemos hecho mención al inicio de la presente alegación de mejorar algunos aspectos desde la doble perspectiva de la prestación del servicio de salud pública y la coherencia interna del sistema de salud pública de Catalunya, y la de la constitucionalidad de los procesos de selección previstos.

La modificación de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, del 25 de abril, de Protección de la Salud, llevada a cabo por la disposición final primera apartado 4 de la Ley 8/2007 del Instituto Catalán de la Salud tuvo justamente como finalidad ajustar la regulación de los procesos selectivos en turno restringido de conformidad con la interpretación restrictiva mantenida por la jurisprudencia constitucional. En este sentido, se procedió a limitar el acceso mediante un proceso selectivo restringido en cuatro convocatorias sucesivas, que la disposición transitoria novena de la

Ley catalana 7/2003 había reconocido a todos quienes a la entrada en vigor de la Ley catalana 7/2003 ocuparan interinamente una plaza del cuerpo de farmacéuticos titulares, limitándolo exclusivamente a quienes en la fecha de entrada en vigor de la Ley 4/1981, de 4 de junio, sobre medidas urgentes de la función pública de la Generalitat de Catalunya, ya ocupaban interinamente una plaza del cuerpo de farmacéuticos titulares, para los cuales la disposición transitoria tercera de la Ley 17/1985, de 23 de julio, de la función pública de Catalunya, refundida en la disposición transitoria tercera Decreto legislativo 1/1997 de 31 de octubre ya había previsto a un proceso selectivo específico en cuatro convocatorias sucesivas.

Para el resto de quienes ocupaban interinamente una plaza del cuerpo de farmacéuticos titulares a la entrada en vigor de la Ley catalana 7/2003, pero fueron nombrados con posterioridad a la vigencia de la Ley 4/1981 de 4 de junio, la modificación de la disposición transitoria novena de la Ley 7/2003 efectuada por la disposición final primera, apartado 4 de la Ley 8/2007, consistió en suprimir el derecho a un proceso selectivo restringido por cuatro convocatorias sucesivas reconocido por la redacción primitiva de la norma, y en su lugar someter su integración al cuerpo de titulados superiores de la Generalitat de Catalunya, salud pública, a un proceso selectivo ordinario de concurso oposición libre, si bien en turno de reserva especial que se circunscribía a una valoración especial de los servicios prestados, a determinar por las bases de la convocatoria del proceso selectivo.

Así, en la nueva redacción que la disposición final primera, apartado 4 de la ley 8/2007 del Instituto Catalán de la Salud ha dado a la disposición transitoria novena de la Ley 7/2003, el apartado 2 distingue, dentro del grupo de farmacéuticos que con anterioridad al 28 de mayo de 2003 estuviesen ocupando interinamente una plaza del cuerpo de farmacéuticos titulares, al que se refiere su apartado 1, dos subgrupos para los que en sus letras a) y b) establece un distinto proceso selectivo de acceso al Cuerpo de Titulados Superiores de la Generalidad, salud pública.

De una parte, el subgrupo previsto en la letra a) integrado por quienes estando en fecha 28 de mayo de 2003 ocupando interinamente una plaza el cuerpo de farmacéuticos titulares, se encontraban en alguna de las situaciones indicadas en la disposición transitoria tercera del Decreto legislativo 1/1997 de 31 de octubre (haber sido nombrados interinos antes de la entrada en vigor de la Ley 4/1981 de 4 de junio), para los que dicha letra a) contempla un proceso selectivo en turno restringido, con un límite de hasta cuatro convocatorias sucesivas y sin solución de continuidad. Y de otra parte, el subgrupo previsto en la letra b) integrado por quienes estando en fecha 28 de mayo de 2003, ocupando interinamente una plaza del cuerpo de farmacéuticos titulares, no se hallaban incluidos en los su-

puestos indicados en la letra a) del mismo apartado 2, (es decir, quienes fueron nombrados funcionarios interinos después de la entrada en vigor la Ley 4/1981, de 4 de junio y antes de la entrada en vigor de la Ley 7/2003), para cuyo acceso al Cuerpo de Titulados Superiores de la Generalitat de Catalunya, salud pública, dicha letra b) prevé un proceso selectivo en turno de reserva especial por concurso oposición libre.

Para ambos subgrupos, la nueva redacción de la disposición transitoria novena de la Ley 7/2003 dada por la disposición final primera, apartado 4 de la Ley 8/2007 mantiene en su apartado 3 la previsión que ya se contenía en la redacción originaria de la norma, de remitir a las bases de la convocatoria del proceso selectivo respectivo, una especial valoración de los servicios prestados por los aspirantes en el ámbito del departamento competente en materia de salud y del Instituto Catalán de la Salud, así como en otras administraciones públicas, correspondientes a funciones propias de las plazas convocadas.

En cumplimiento de lo dispuesto en el apartado 2.b de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, en la nueva redacción dada por la disposición final primera, apartado 4 de la Ley 8/2007, se procedió, mediante la Resolución GAP/1197/2009 de 29 de abril, a la convocatoria de un proceso selectivo, turno de reserva especial por concurso oposición libre para proveer 61 plazas del Cuerpo de Titulados Superiores (subgrupo A1) de la Generalitat de Catalunya, salud pública, dentro del ámbito de la Agencia de Protección de la Salud de Departamento de Salud, y teniendo en cuenta la remisión que formula el apartado 3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, las bases de la convocatoria de los procesos selectivos establecieron una valoración especial de los servicios prestados por los aspirantes a los que se refieren las letras a) y b) de su apartado 2, el apartado 6.3.1.a) de las Bases de la convocatoria anexas a la Resolución GAP/1197/2009, valoración especial de los servicios prestados por quienes a la entrada en vigor de la Ley catalana 7/2003, el 28 de mayo de 2003 estaban ocupando puesto de trabajo del cuerpo de farmacéuticos titulares sin hallarse incluidos en el supuesto de la letra a) del apartado 2 de la disposición transitoria novena de la dicha Ley 7/2003.

Como consecuencia, de todo lo expuesto anteriormente, debemos afirmar que la valoración y el análisis de la constitucionalidad del precepto legal sobre el cual recaen las dudas de constitucionalidad, concretamente de los apartados 9.2.b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, en la nueva redacción dada por la disposición final primera, apartado 4 de la Ley 8/2007, no se puede llevar a cabo prescindiendo del hecho de que el procedimiento selectivo contemplado en los mismos forma parte del proceso de implantación de la Administración sanitaria catalana y cuyo objetivo principal, fue dar respues-

ta a la anómala situación de interinidad existente durante muchos años para el colectivo de profesionales que formaban parte del Cuerpo de Farmacéuticos Titulares transferidos a la Generalitat de Catalunya.

TERCERA. EL AUTO DE PLANTEAMIENTO DE LA CUESTIÓN DE INCONSTITUCIONALIDAD DE LA SALA DE LO CONTENCIOSO ADMINISTRATIVO DEL TRIBUNAL SUPREMO (SECCIÓN SÉPTIMA) SE FUNDAMENTA EN UNA EXTENSIVA E IMPROCEDENTE INTERPRETACIÓN DEL PRECEPTO IMPUGNADO.

A criterio del Alto Tribunal la cuestión de constitucionalidad como vía indirecta o de control concreto de constitucionalidad se sujeta a dos condiciones distintas (ATC 28/2002, de 26 de febrero, FJ 2) por un lado, a lo que se denomina juicio de aplicabilidad en el sentido de que la norma sobre la cual recaen las dudas de constitucionalidad sea aplicable al caso y por otro, al denominado juicio de relevancia de la norma cuestionada para la decisión del proceso a quo, de forma que debe existir una clara conexión entre la validez de la norma que se cuestiona y la resolución del asunto pendiente en sede jurisdiccional ordinaria.

Si bien en el presente supuesto no hay duda de que los apartados 9.2 letra b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, de 25 de abril, de Protección de la salud, del Parlamento de Catalunya, según la redacción dada por la disposición final primera de la Ley 8/2007, son de aplicación al caso que nos ocupa y en consecuencia, podemos afirmar que se supera el juicio de aplicabilidad, no podemos afirmar lo mismo en lo concerniente al juicio de relevancia exigido para dirimir la cuestión de inconstitucionalidad planteada. Ello es así por cuanto que a criterio de esta representación el Auto de planteamiento de la Cuestión de Inconstitucionalidad de 3 de marzo de 2015, de la Sección Séptima de la Sala de lo Contencioso-administrativo del Tribunal Supremo no ha justificado la existencia de una relación directa entre la validez de las disposiciones legales cuya constitucionalidad se cuestiona en el presente procedimiento, y la resolución del asunto pendiente de resolución en sede de casación como lo es en el presente caso, la anulación de un procedimiento selectivo en base a la convocatoria llevada cabo mediante Resolución GAP 1197/2009, de 29 de abril.

Esta representación argumentará que, si bien la base 6.3.1.a) de la convocatoria que constituye el objeto del litigio que pende ante el Tribunal Supremo, podría ser discriminatoria y por ello, contraria a los arts. 23.2 y 14 CE, debemos matizar que como veremos a continuación, la referida base no se ajusta precisamente a lo establecido en los apartados 9.2.b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, por lo que la previa declaración de inconstitucionalidad de dicha norma legal no resulta necesaria para estimar la pretensión del recurrente de que se anule la valoración

reforzada de los servicios prestados establecida en la referida base 6.3.1.a).

Como consecuencia de todo ello veremos que a criterio de esta representación, sería suficiente que se declarase la nulidad de aquellos aspectos de la referida base, cuya aplicación diese un resultado discriminatorio y sin que por ello deba verse afectada la declaración de inconstitucionalidad de los preceptos legales cuestionados, y ello es así precisamente por la falta de identidad entre el contenido de los apartados 9.2 y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003 y alguno de los elementos esenciales de la referida base incluida en la Resolución GAP 1197/2009, de convocatoria del proceso selectivo que comporta con efectos directos, el resultado perjudicial para los recurrentes.

En este sentido debemos afirmar que la polémica base 6.3.1.a) ha ido mucho más allá de lo permitido por las disposiciones legales objeto de la presente cuestión de inconstitucionalidad, de modo que como más adelante se dirá nos encontramos frente a un problema de legalidad ordinaria que debe ser dirimido en sede jurisdiccional ordinaria, y no ante un problema de constitucionalidad del precepto legal cuya interpretación conforme puede haberse llevado a cabo por el propio Tribunal Supremo, disipando así las dudas de su constitucionalidad, en el mismo sentido que el apuntado, tanto por las partes recurrentes, como por el Ministerio Fiscal en sede contenciosa-administrativa.

Debemos exponer seguidamente cuáles son los aspectos contenidos en la base 6.3.1.a) incluida en la Resolución GAP 1197/2009, de convocatoria del proceso selectivo, que a criterio de ésta representación devienen exorbitantes, una vez puestos en relación con la referida disposición legal cuya constitucionalidad se pone en tela de juicio.

En este sentido debemos recordar que el recurrente tanto en el procedimiento contencioso-administrativo, como posteriormente en sede de casación en ningún caso planteó dudas en torno a la constitucionalidad de la disposición transitoria novena de la Ley 7/2003, de 25 de abril, de protección de la salud, del Parlamento de Catalunya, según la redacción dada por la disposición final primera de la Ley 8/2007, de 30 de julio, del Instituto Catalán de la Salud, sino que basó la impugnación en base a una incorrecta interpretación de la referida disposición transitoria efectuada por la base 6.3.1 letra a) del proceso selectivo contenido en la convocatoria aprobada mediante la Resolución GAP 1197/2009, de 29 de abril. En consecuencia, a criterio del recurrente es la propia base de la convocatoria la que podría vulnerar su derecho a la igualdad de condiciones de acceso a la función pública consagrado en el artículo 23.2 CE en relación con los artículos 14 y 103.3 CE preceptos constitucionales que a su juicio, también han sido vulnerados por la sentencia dictada

por el Tribunal *a quo* y cuya infracción invoca a efectos casacionales.

Por ello, es importante destacar que el propio recurrente no cuestiona en ningún momento la constitucionalidad de la disposición transitoria novena apartados 9.2 b) y 9.3 de la Ley catalana 7/2003, pero en cambio lo que sí que pone en cuestión es la errónea interpretación efectuada por la referida base de la convocatoria en relación con la disposición de la Ley cuya constitucionalidad se pone en duda en el presente procedimiento.

Este es el criterio compartido por esta representación toda vez que, de la lectura de los apartados 9.2.b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, y de la base 6.3.1 letra a) de la convocatoria se puede concluir que no existe la completa identidad de todos sus elementos que permita proyectar las dudas de constitucionalidad de la base impugnada en sede casacional hacia el precepto legal cuestionado. Ello es así porque mientras la referida disposición transitoria novena se limita a establecer de forma genérica una medida para determinado personal (aquel que no se encuentre incluido en ninguno de los supuestos de la letra *a* del apartado 9.2) para que puedan acudir a un procedimiento selectivo en turno de reserva especial por concurso oposición libre en la que puedan valorarse los servicios prestados, la referida base en su apartado 6.3.1.a) sí que establece una diferenciación (otrora inexistente en la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003) entre la valoración de los servicios prestados para el personal a que hace referencia los apartados 9.2.b) de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, (*valorados a razón de 0,075 puntos por mes trabajado*) de la del resto de servicios prestados por las personas aspirantes en cualquier administración pública (*valorados a razón de 0,0375 puntos por mes trabajado*).

Además, y para insistir más en la referida falta de identidad anteriormente mencionada y a los efectos de insistir en la constitucionalidad el precepto legal objeto de la presente impugnación, debe señalarse que, mientras el apartado 9.3 de la disposición transitoria novena no fija ni concreta un período temporal para la especial valoración de los servicios prestados, limitándose a afirmar que personal que a la fecha de entrada en vigor de la ley (es decir a 28 de mayo de 2003) que esté ocupando una plaza de interino y se incluya dentro del colectivo del apartado 9.2 pueda acogerse al procedimiento selectivo en turno de reserva especial por concurso oposición libre, la base 6.3.1.a) incluida en la convocatoria sí que establece en su primer párrafo la duración para el cómputo que habrá de ser *«hasta la fecha de publicación de la convocatoria»*.

De todo lo expuesto anteriormente se puede concluir que el Tribunal Supremo formula una interpretación del precepto legal cuya constitucionalidad se cuestiona, a partir de la interpretación aplicativa de la ba-

se 6.3.1 letra a) del proceso selectivo contenido en la convocatoria aprobada mediante la Resolución GAP 1197/2009, de 29 de abril, y sin efectuar una interpretación conforme a la Constitución de la ley, tal y como establece el apartado 3 del artículo 5 de la Ley Orgánica 6/1985 de 1 de julio, del Poder Judicial, de modo que este Tribunal debe acordar la inadmisión de la presente Cuestión de Inconstitucionalidad por no concurrir los requisitos procesales exigidos para su admisión.

CUARTA. CONSTITUCIONALIDAD DE LA NORMA CUESTIONADA: LA PRESENTE CUESTIÓN DE INCONSTITUCIONALIDAD NO TIENE CAUSA POR NO EXISTIR EN LOS APARTADOS 9.2.B Y 9.3 DE LA DISPOSICIÓN TRANSITORIA NOVENA DE LA LEY CATALANA 7/2003, VULNERACIÓN DE LOS DERECHOS CONSTITUCIONALES DE LOS ART. 23.2 CE EN RELACIÓN CON EL ARTÍCULO 14 CE.

En caso de que el Alto Tribunal decida rechazar la petición de inadmisibilidad de la presente cuestión de inconstitucionalidad y en consecuencia, pase a analizar de fondo la constitucionalidad de la norma cuestionada, esta representación pasa a justificar en la presente alegación la plena constitucionalidad del precepto impugnado.

En relación con la especial valoración de los servicios prestados a favor de un determinado colectivo de interinos debemos recordar como el Tribunal constitucional lo ha considerado compatible con los principios de los artículos 23.2 CE en relación con los artículos 14 y 103.3 CE siempre que su adopción responda a finalidades constitucionalmente legítimas relacionadas con situaciones excepcionales como la construcción de la organización administrativa autonómica, la reorganización de servicios o consolidación de colectivos precarios y que tales medidas no tengan carácter desproporcionado, no supongan la exclusión de otros posibles aspirantes, ni sean determinantes del resultado del proceso selectivo (SSTC 67/1898, de 18 de abril, FFJJ 3 i 4; 27/1991 de 14 de febrero FJ 5.C y 12/1999 de 11 de febrero FJ 3).

En este sentido, debemos afirmar que las previsiones contenidas en los apartados 9.2.b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003 relativas al turno de reserva especial y la especial valoración de los servicios han sido establecidas por el legislador catalán en ejercicio de su amplio margen de que dispone para la regulación de las pruebas de selección de los funcionarios y de los méritos y capacidades a valorar, con la finalidad constitucionalmente legítima de cerrar el proceso de construcción de la Administración sanitaria de Catalunya, y se trata además de medidas que tienen una fundamentación razonable y objetiva, no resultan desproporcionadas, no suponen la exclusión de otros posibles aspirantes ni son determinantes del resultado del proceso selectivo, por lo que no comportan

una discriminación que lesione el derecho a acceder a la función pública en condiciones de igualdad referidas a los principios de mérito y capacidad.

Así según el Alto Tribunal ha afirmado que el legislador puede tener un amplio margen en la regulación de pruebas de selección de funcionarios y en la determinación de cuáles han de ser los méritos y capacidades que se tendrán en cuenta, así en la doctrina contenida entre otras en la STC 67/1989, FJ 1 establece:

«Antes de entrar en el análisis de esta pretensión, ha de recordarse que el principio de igualdad en el acceso a las funciones y cargos públicos consagrado en el art. 23.2 de la Constitución, que ha de ponerse en necesaria conexión con los principios de mérito y capacidad en el acceso a las funciones públicas del art. 103.3 de la Constitución (STC 193/1987, de 9 de diciembre), se refiere a los requisitos que señalen las leyes, lo que concede al legislador un amplio margen en la regulación de las pruebas de selección de funcionarios y en la determinación de cuáles han de ser los méritos y capacidades que se tomarán en consideración. Esta libertad está limitada por la necesidad de no crear desigualdades que sean arbitrarias en cuanto ajenas, no referidas o incompatibles con los principios de mérito y capacidad».

Vemos pues como el Alto Tribunal ha venido aceptando la potestad de que dispone el legislador de configurar las pruebas selectivas y de cómo ha admitido que excepcionalmente se puedan realizar procesos selectivos restringidos a ciertos colectivos siempre que se cumplan ciertos requisitos que la STC 12/1999, de 11 de febrero FJ 3 sintetiza afirmando la excepcionalidad de la situación, que precisamente por tratarse de una excepcionalidad se acuda a ella por una sola y finalmente que la misma esté prevista en una disposición normativa con rango de ley, requisitos que concurren en el presente supuesto.

En el mismo sentido la STC 27/1991 de 14 de febrero FJ 5c) afirma:

«Es evidente que el derecho a la igualdad en el acceso a la función pública supone una limitación fundamental a la práctica de las llamadas «pruebas restringidas» para el acceso a la función pública, las cuales, en general, han de considerarse como un procedimiento proscrito por el art. 23.2 C.E., si bien, no cabe excluir que, en determinados casos excepcionales, la diferencia de trato establecida en la Ley en favor de unos y en perjuicio de otros pueda considerarse como razonable, proporcionada y no arbitraria a los efectos de la desigualdad de trato que establece, siempre que dicha diferenciación se demuestre con un medio excepcional y adecuado para resolver una situación también excepcional, expresamente prevista en una norma con rango de Ley y con el objeto de alcanzar una finalidad constitucionalmente legítima, entre las que se integra también la propia eficacia de la Administración Pública.»

Una vez expuesta la doctrina constitucional sobre la materia, debemos afirmar que las pruebas selectivas contenidas en los apartados 9.2.b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003 se incluyan dentro de este margen de libre configuración de que dispone el legislador catalán para establecer los méritos a acreditar por los aspirantes, así como la valoración de los servicios prestados por los mismos. En este sentido, el turno de reserva especial que se contempla en el apartado 9.2 letra b) para el personal que a la fecha de entrada en vigor de la ley (es decir, a 28 de mayo de 2003) ocupara interinamente un puesto de trabajo del cuerpo de farmacéuticos para poder acceder previo proceso selectivo, a un puesto de trabajo del cuerpo de Titulación Superior de la Generalidad, salud Pública adscrito a la Agencia de Protección de la Salud, responde la necesidad de finalizar el proceso de organización de la Administración sanitaria de Catalunya, está prevista mediante una disposición con rango de ley y además, se articula teniendo en cuenta los parámetros de la doctrina constitucional cuando en la letra b) del referido apartado 9.2 de la disposición transitoria establece «*con carácter excepcional transitorio y por una sola vez*».

Por ello y en la medida que el referido turno de reserva especial, así como la especial valoración de los servicios prestados responden a una finalidad constitucionalmente legítima, se prevén para una sola convocatoria, no excluyen a otros posibles participantes y no condicionan el resultado del proceso selectivo, son compatibles con lo establecido en el art 23.2 CE. Además, dicho procedimiento selectivo en turno de reserva especial tal y como reza la letra b) del apartado 9.2, se lleva a cabo mediante concurso-oposición libre lo que permite la participación de todos aquellos que reúnan los requisitos legales establecidos en la referida disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, quedando vetada por ello, cualquier restricción incompatible con el ejercicio de acceso en condiciones de igualdad a la función pública.

Además la previsión de un turno de reserva especial y la especial valoración de los servicios prestados por el personal interino que el 28 de mayo de 2003, momento de entrada en vigor de la ley, ocupaban interinamente una plaza del Cuerpo de Farmacéuticos Titulares para acceder a la condición de funcionario del Cuerpo de Titulación Superior de la Generalidad, Salud Pública, a que se refieren los apartados 9.2.b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003 no resultan arbitrarias ni desproporcionadas ni traspasan los límites tolerables de las diferencias que al tribunal Constitucional ha venido a establecer desde la perspectiva de acceso a la función pública en condiciones de igualdad en función del mérito y la capacidad tal y como lo establece el art 23.2 CE en relación con el art 103.3 CE.

En este contexto, debemos afirmar que el Tribunal Constitucional ha venido a reconocer que es plenamente adecuada al texto constitucional la valoración de la experiencia como un mérito, ya que de por sí su establecimiento en la fase de concurso puede ser compatible con los principios constitucionales de acceso a la función pública, ya que de lo que se trata es que «*las posibles capacidades y méritos personales se muestren en la fase de oposición*» (STC 67/1989 FJ 3). Así lo señala también la STC 111/2014 que en su FJ 5 que admite que los servicios prestados pueden configurarse como un mérito toda vez que «*la consideración de los servicios prestados no es ajena al concepto de mérito y capacidad*», y además advierte que la valoración de los mismos debe efectuarse dentro de la dimensión de lo que debe entenderse como tolerable (SSTC 67/1989, FFJJ 3 y 4; 185/1994, FJ 6, y 73/1998, FJ 3b).

Además, el mismo Tribunal ha venido a ratificar en un contexto de creación de la Administración sanitaria propia, la posibilidad de que las convocatorias puedan establecer condiciones favorables a favor de los interinos, no sólo porque ello no comporta impedir la participación a quienes no tengan tal condición, sino porque lo que se pretende es «*primar los servicios prestados en la Administración autonómica, habida cuenta de la necesidad de resolver la situación excepcional generada por la creación de una Administración sanitaria propia*» (STC 12/1999, de 11 de febrero FJ 4).

Por otro lado, las diferencias de valoración de los servicios prestados por el colectivo de interinos a que se refiere en el apartado 9.2.b) de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, y establecidas en términos muy genéricos en el apartado 9.3 de la misma no son determinantes del resultado del proceso selectivo en términos generales, ni tampoco del resultado del asunto en sede contenciosa administrativa del que trae causa la presente cuestión de inconstitucionalidad, toda vez que los referidos apartados no contienen la concreción de los criterios de valoración de los servicios prestados que predeterminen el resultado del proceso selectivo a favor de los interinos, sino que estos efectúan una remisión a las bases de la convocatoria que son las que deberán establecer la referida cualificación de los referidos servicios prestados, bases que en el caso que nos ocupa, sí que especifican la valoración de los servicios prestados y además tiene en cuenta la valoración de los mismos en un periodo distinto del previsto en la referida disposición transitoria novena «*hasta la fecha de publicación de la convocatoria*» es decir hasta el 5 de mayo de 2009 y no a 28 de mayo de 2003, momento de entrada en vigor de la Ley.

En conclusión, y del mismo modo afirmado en el procedimiento a quo, de lo que se trata es de afirmar la plena constitucionalidad de los apartados 9.2.b) y

9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, por ser plenamente conformes con el derecho a la igualdad de condiciones de acceso a la función pública consagrado en el artículo 23.2 CE en relación con los artículos 14 y 103.3 CE preceptos constitucionales, y de imputar la supuesta vulneración de los referidos principios a lo contenido estrictamente en la base 6.3.1 letra a) de la convocatoria mediante resolución GAP 1197/2009 de 29 de abril, que es la que establece una puntuación diferenciada referida al período de cómputo de los servicios prestados, así como de la valoración de los servicios prestados por los aspirantes como interinos en cualquiera de los Cuerpos: el estatal de Farmacéuticos Titulares o el Cuerpo de Titulados Superiores, salud pública, de la Generalidad de Catalunya, y en consecuencia en tanto que se trata de una cuestión de legalidad ordinaria su conocimiento debe corresponder exclusivamente a los Jueces y Tribunales en el ejercicio de la potestad jurisdiccional que les atribuye el artículo 117.3 del texto constitucional.

Así, esta representación concluye que la presente Cuestión de Inconstitucionalidad no tiene causa por no existir en los apartados 9.2.b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley catalana 7/2003, vulneración de los derechos constitucionales de los art 23.2 CE en relación con los artículos 14 y 103.3 CE.

Por todo ello, al Tribunal Constitucional,

SOLICITA

Que teniendo por presentado este escrito y el documento acompañado, se sirva admitirlo, tenga por evacuado el trámite de alegaciones y, en mérito a las mismas y previos los trámites oportunos, declare la inadmisibilidad de la Cuestión de Inconstitucionalidad planteada mediante el Auto de 3 de marzo de 2015 de la Sección Séptima de la Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Supremo, en Recurso de Casación núm. 3097/2013, o alternatively dicte en su día sentencia en la que se desestime íntegramente la presente Cuestión de Inconstitucionalidad núm. 2577/2015, planteada por la referida Sección Séptima de la Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Supremo, contra los apartados 9.2 letra b) y 9.3 de la disposición transitoria novena de la Ley 7/2003, de 25 de abril, de Protección de la Salud, del Parlamento de Catalunya, según la redacción dada por la disposición final primera de la Ley 8/2007, de 30 de julio, del Instituto Catalán de la Salud, declarando en consecuencia, la constitucionalidad de los referidos apartados.

Barcelona para Madrid, a 17 de julio de 2015

Anna Casas i Gregorio
Letrada del Parlamento de Cataluña
